

Til medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

25-02-2021

MDR-2021-00107

Maren Munk-Madsen

Dagsorden for møde i Danske Regioners bestyrelse torsdag den 4. marts 2021 kl. 10.30

Deltagere: Stephanie Lose, Ulla Astman, Henrik Thorup, Sophie Hæstorp
Andersen, Anders Kühnau, Heino Knudsen, Poul-Erik
Svendsen, Lars Gaardhøj, Karin Friis Bach, Per Larsen, Villy
Søvndal, Lone Langballe, Martin Geertsen, Carsten Kissmeyer,
Jacob Jensen, Lone Sondrup, Tormod Olsen

Afbud:

Mødested: Virtuelt møde

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	5
2 (Fortrolig)	5
3 (Fortrolig)	5
4 (Fortrolig)	5
5 (Fortrolig)	5
6 (Fortrolig)	5
7 (Fortrolig)	5
8 (Fortrolig)	5
9 (Offentlig) Aktuel status vedrørende COVID-19, marts 2021	6
10 (Offentlig) Medicinrådets årsberetning for 2020	7
11 (Offentlig) Årsrapport for Regionernes it-råd	11
12 (Offentlig) Implementering af plan for generationsforureninger	14
13 (Offentlig) SAFE app - Løsning fra Innovationsboardet til skalering	18
14 (Offentlig) Young Constant Care - Løsning fra Innovationsboardet til skalering	21
15 (Fortrolig)	23
16 (Fortrolig)	23
17 (Offentlig) Nyt Grønt Samarbejdsudvalg mellem regeringen og Danske Regioner	24
18 (Offentlig) Brev til klima-, energi- og forsyningsministeren vedrørende ændrede regler for solceller	26
19 (Offentlig) Høringssvar - Naturnationalparker	29
20 (Offentlig) Høringssvar - Uddannelsesfilialer på de videregående uddannelser	32
21 (Offentlig) Høringssvar - Administrationslov for EU's Socialfond	35
22 (Offentlig) Høringssvar - Europa-Kommissionens forslag til direktiv om sikring af højt fælles cybersikkerhedsniveau	38
23 (Offentlig) Hverv - Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - bestyrelsen .	41
24 (Offentlig) Afrapportering vedrørende GDPR i Danske Regioner 2020	43
25 (Offentlig) Generelle orienteringer	45
26 (Offentlig) Formandens meddelelser.....	50
27 (Offentlig) Næste møde	51
28 (Offentlig) Eventuelt	52

1 (Fortrolig)

2 (Fortrolig)

3 (Fortrolig)

4 (Fortrolig)

5 (Fortrolig)

6 (Fortrolig)

7 (Fortrolig)

8 (Fortrolig)

9 (Offentlig) Aktuel status vedrørende COVID-19, marts 2021

Ottilia Odette Printzlau
EMN-2020-01198

Resumé

Formanden vil på mødet orientere mundtligt om aktuel status vedrørende COVID-19.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager formandens mundtlige orientering til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

10 (Offentlig) Medicinrådets årsberetning for 2020

Thomas Birk Andersen
EMN-2017-00578

Resumé

Medicinrådet er etableret af Danske Regioners bestyrelse. Medicinrådet har i 2020 bl.a.:

- Afgjort 32 ansøgninger om ibrugtagning af nye sygehuslægemidler/indikationsudvidelser
- Færdiggjort 13 og igangsat 10 nye behandlingsvejledninger
- 52 fagudvalg med mere end 516 medlemmer

Medicinrådet har udarbejdet en årsberetning for 2020. Af hensyn til Danske Regioners tilsynsforpligtelse med Medicinrådet forelægges årsberetningen for bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen anmoder Medicinrådet om:

- at oplyse, hvor mange af Medicinrådets anbefalinger af nye lægemidler i 2020, som er færdigbehandlet inden for tidsfristen, samt at sikre at fremtidige årsberetninger indeholder oplysning herom, og
 - at fremsende oplysning om, hvor mange af de i 2020 færdiggjorte behandlingsvejledninger, som er udarbejdet inden for tidsfristen, samt at sikre at rådets årsberetning fremover indeholder denne oplysning.
-

Sagsfremstilling

Danske Regioners bestyrelse har pr. 1. januar 2017 etableret Medicinrådet, som arbejder ud fra et armslængdeprincip, der indebærer, at rådet træffer beslutninger uden Danske Regioners indblanding.

Medicinrådet vurderer på baggrund af omkostninger og effekt, om nye lægemidler skal anbefales taget i brug som standardbehandling på sygehusene. Lægemiddelfirmaerne har hermed i langt højere grad end tidligere incitament til at tilbyde en "fair" pris, når de vil lancere et lægemiddel, da det ellers ikke vil blive anbefalet som standardbehandling. Medicinrådet udarbejder desuden behandlingsvejledninger, som giver Amgros mulighed for at konkurrenceudsætte lægemidler gennem udbud. Med sine anbefalinger og behandlingsvejledninger er Medicinrådet med til at sikre regionerne mere sundhed for pengene, ligesom rådet er med til at sikre, at lægemidler vurderes efter samme metoder og tages ens i brug på tværs af regioner og sygehuse.

Danske Regioner har en overordnet tilsynsforpligtelse med Medicinrådets arbejde og opgavevaretagelse. Med Medicinrådets årsberetning for 2020 har Danske Regioner et grundlag for at varetage tilsynsforpligtelsen, da den giver et godt indblik i Medicinrådets arbejde. Nedenfor fremhæves nogle af de væsentligste pointer og resultater.

Medicinrådets arbejde og sagsbehandlingstiderne har været påvirket af COVID-19

Da en stor andel af Medicinrådets medlemmer er klinikere, og derfor på grund af COVID-19 fik ekstra travlt med deres arbejde på hospitalerne, så besluttede bestyrelsen i marts 2020, at rådet kunne erstatte ordinære møder med nye procedurer for at sikre, at man fortsat kunne ekspedere sager. I det procedurerne kunne betyde en længere sagsbehandlingstid henstillede bestyrelsen samtidigt Medicinrådet til at prioritere de sager, der havde størst betydning for patienterne inden for tidsfristerne.

Det fremgår af Medicinrådets årsberetning, at sagsbehandlingen har været påvirket af COVID-19. Sager er blevet færdigbehandlet efter skriftlig høring eller på videomøder. Særligt i forhold til de komplicerede sager har rådet i en del af året manglet at kunne mødes for at drøfte sagerne igennem.

Medicinrådet angiver, at bl.a. dette har været med til at forlænge den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for nye lægemidler, som behandles efter den almindelige vurderingsproces, til 17 uger og 3 dage i 2020. Til sammenligning var sagsbehandlingen 13 uger og 3 dage i 2019.

Lægemidler, der har samme effekt som medicin, der allerede anvendes, kan behandles efter en fasttrack proces på syv uger. For lægemidler, der blev behandlet efter denne proces, udgjorde sagsbehandlingstiden 11 uger og 5 dage i 2020.

Anbefaling af nye lægemidler og indikationsudvidelser

Medicinrådet har i 2020 udarbejdet 32 anbefalinger om ibrugtagning af nye lægemidler og indikationsudvidelser. Det er 11 anbefalinger færre end i 2019. Medicinrådet oplyser, at nedgangen skyldes, at der har været færre ansøgninger fra virksomhederne, samt at sagsbehandlingstiderne bl.a. på grund af COVID-19 har været længere end i de foregående år.

15 af de 32 anbefalinger omhandlede kræftlægemidler, mens de resterende anbefalinger bl.a. omhandlede lægemidler til stofskifte-, øjne-, nerve-, hud-, gigt- og luftvejssygdomme.

Af de 32 anbefalinger blev 14 lægemidler anbefalet til hele patientgruppen, 5 til en del af patienterne, mens 13 lægemidler ikke blev anbefalet som standardbehandling på sygehusene.

Lægemidler til sjældne sygdomme

Medicinerådet redegør i årsberetningen for den offentlige debat, der har været om Medicinerådets anbefalinger af nye lægemidler til sjældne sygdomme. Det anføres, at beslutninger kan være vanskelige på grund af høje priser. Det forhindrer imidlertid ikke, at rådet kan anbefale dyre lægemidler til sjældne sygdomme. Som eksempel nævnes øjenlægemidlet Luxturna, som i officielle priser koster 5,1 mio. kr. pr. patient.

Det fremgår ikke af årsberetningen, hvor mange lægemidler til sjældne sygdomme, Medicinerådet har behandlet. Det fremgår heller ikke, hvor mange af disse lægemidler, som er blevet anbefalet eller ikke-anbefalet.

Bestyrelsen drøftede i februar 2021 betydningen af metodeændringen pr. januar 2019 for Medicinerådets vurdering af lægemidler til sjældne sygdomme. Punktet omhandlede sager, hvor Medicinerådets fagudvalg havde afholdt møde om protokollen efter 1. januar 2019 og frem til den 11. november 2020. Sekretariatet vil som opfølgning på bestyrelsens beslutning bede Medicinerådet om at sikre, at årsberetningerne fremover indeholder en status for rådets vurdering af lægemidler til sjældne sygdomme. Sekretariatet vil samtidigt bede Medicinerådet om at oplyse, hvor mange lægemidler til sjældne sygdomme, som henholdsvis er blevet anbefalet og ikke-anbefalet i 2020.

Behandlingsvejledninger

Som opfølgning på den evaluering af Medicinerådet, som blev gennemført i 2019, besluttede bestyrelsen i november 2019, at Medicinerådet skulle øge antallet af nye og opdaterede behandlingsvejledninger i forhold til niveauet i 2018. Danske Regioner noterede sig i den sammenhæng, at Medicinerådet årligt forventede at kunne igangsætte ca. 16 nye behandlingsvejledninger.

Det fremgår af Medicinerådets årsberetning, at man færdiggjorde 13 behandlingsvejledninger i 2020, hvilket er væsentligt flere end i de forudgående år. Medicinerådet igangsatte 10 nye behandlingsvejledninger. Det fremgår ikke, hvor mange behandlingsvejledninger, som aktuelt er under udarbejdelse.

Fagudvalg

Ved udgangen af 2020 har Medicinerådet nedsat 52 fagudvalg med 516 medlemmer. Heraf var 81 af medlemmerne patienter eller patientrepræsentanter.

Podcast

Medicinerådet har sammen med årsberetningen udarbejdet flere podcast interviews med råds- og fagudvalgsrepræsentanter. Der er link til de enkelte podcasts i den vedlagte årsberetning.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Årsberetning 2020_ADLegacy (1419908 - EMN-2017-00578)

Resumé

Regionernes It-råd har nu eksisteret i et år og gennemført tre risikovurderinger af fællesregionale digitaliseringsprojekter. For at understøtte transparens og læring på tværs af regionerne udgiver it-rådet en årlig offentlig beretning om rådets aktiviteter og erfaringer.

It-rådet har på baggrund af de gennemførte risikovurderinger identificeret seks tværgående temaer for rådets anbefalinger: *Ledelsesopmærksomhed, entydig organisatorisk forankring, klar governance, solid og tilstrækkelig interessenthåndtering, tidlig fokus på implementering og klare og realistiske planer*. Hensigten er, at regionerne kan anvende rådets observationer inden for de seks temaer, når de fremadrettet tilrettelægger store, komplekse digitaliseringsprojekter.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager orienteringen om den første årsrapport for Regionernes It-råd til efterretning.

Sagsfremstilling

Danske Regions bestyrelse besluttede i februar 2019 at nedsætte et fællesregionalt it-råd og etablere en model for risikovurdering af fællesregionale it-projekter. Regionernes it-råd havde sit første møde i februar 2020. It-rådet har til formål at sikre, at de fællesregionale it-projekter afsluttes inden for tid og budget, og at risici i projekterne forudses og håndteres. Ved at det enkelte projekt tænkes igennem tidligt i sit forløb, løftes kvaliteten i projektarbejdet, og risikoen for forsinkelser og øgede udgifter minimeres.

Regionernes It-råd er et uvildigt og rådgivende organ, som refererer til regionsdirektørkredsen. Rådet består af tre regionale ledere og tre eksterne ledere med solid erfaring på projekt- og digitaliseringsområdet. Rådet understøttes af et team af erfarne medarbejdere på tværs af regionerne samt et rådssekretariat.

Årlig beretning

It-rådet udgiver årligt en offentlig beretning om rådets aktiviteter i det forgangne år og om de tværgående observationer fra de afholdte

risikovurderinger. It-rådet har nu eksisteret i et år og afgiver dermed sin første årlige beretning.

Der er i 2020 gennemført risikovurderinger af tre fællesregionale digitaliseringsprojekter. De projekter, der er gennemført risikovurderinger af, er:

Projekt navn	Projektets formål
LUNA	Projektet skal etablere en fællesregional løsning til administration af praksisområdet efter gældende lovgivning og overenskomster.
Klinisk Immunologi IT	Projektet skal anskaffe og implementere et fællesregionalt system til understøttelse af klinisk immunologi i alle fem regioner.
LABREK	Projektet skal anskaffe og implementere et nyt laboratorierekvisitionssystem, der lever op til nutidige krav om datasikkerhed og med en tidssvarende it-arkitektur.

Der er gennemført evalueringer af de afholdte risikovurderinger hos digitaliseringsprojekterne. Projekterne vurderer, at de får stor gevinst af at blive risikovurderet, og de har alle gjort brug af rådets anbefalinger i det videre projektarbejde.

Generelle erfaringer

For at understøtte den læringskultur, it-rådet har til formål at styrke, har it-rådet kigget på tværs af de tre gennemførte risikovurderinger og de anbefalinger, projekterne har modtaget. It-rådets observationer kan generelt inddeles i seks overordnede temaer, som regionerne kan gøre brug af i gennemførelsen af store, komplekse digitaliseringsprojekter, jf. nedenfor.

Stor ledelsesbevågenhed

Ledelsen bør prioritere at sikre, at de nødvendige beslutninger om projektets fremdrift træffes rettidigt, og at de nødvendige aktiviteter uden for projektet finder sted planmæssigt.

Entydig organisatorisk forankring

Der bør være en klar fordeling af ansvar for opgaverne i projektet, samt en entydig placering af opgaver uden for projektet i den omkringliggende organisation.

Klar governance

It-rådet anbefaler, at beslutningskompetencen på alle niveauer i projektet er tydelig, så projektet kan forløbe effektivt. Projektet bør endvidere have et klart mandat fra regionerne til at sikre projektets fremdrift.

Solid og tilstrækkelig interessenthåndtering

Det er it-rådets opfattelse, at det er en fordel med en tidlig afdækning og rettidig inddragelse af projektets interessenter for at sikre bevidsthed om projektet.

Tidlig fokus på implementering

Der bør være bevidsthed om de aktiviteter, der skal foregå efter projektets gennemførelse, så det nye it-system kan fungere med de øvrige it-systemer i regionerne, og så brugerne kan anvende systemet.

Klare og realistiske planer

It-rådet anbefaler, at projektplanlægningen er gennemskuelig, så der kan fokuseres og prioriteres i de mest kritiske leverancer, og realistisk, så projektet kan styres og korrigeres effektivt med egnede styringsredskaber.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Årsrapport Regionernes It-råd 2020 (1420275 - EMN-2019-00960)

12 (Offentlig) Implementering af plan for generationsforureninger

Bente Villumsen
EMN-2020-01734

Resumé

Der er sat 630 mio. kr. af til generationsforureninger på Finansloven for 2021 frem til og med 2024. Dertil kommer midler fra Aarhus Universitets Fond og Danfoss. Dermed kan fase 1 i Danske Regioners plan finansieres.

Midlerne prioriteres i overensstemmelse med Danske Regioners plan for generationsforureninger. Planen er derfor opdateret ud fra seneste viden om de enkelte lokaliteter. Endvidere er der etableret organisatoriske rammer for opgavens løsning og tilhørende kommunikationsindsats.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender den opdaterede plan for generationsforureninger, og

at bestyrelsen tager orienteringen om udmøntning af økonomi, organisatoriske rammer og teknologiudvikling til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er med Finansloven for 2021 afsat 630 mio. kr. til generationsforureninger frem til og med 2024. Der skal gøres status på indsatsen i 2023, hvor planlægning og håndtering af de øvrige generationsforureninger skal drøftes.

Til denne finansiering kommer 125 mio. kr. fra Aarhus Universitets Fond samt forventet medfinansiering af Himmak Strand fra Danfoss. Dermed er der finansiering til fase 1 af Danske Regioners plan. Det fremgår af finanslovsteksten, at eventuelle uforbrugte midler prioriteres til generationsforureninger.

Udmøntning af økonomi

Finanslovsbevillingen skal anvendes til de forureninger, der fremgår af Danske Regioners plan og i den prioriterede rækkefølge, som er angivet her. Da der vil komme ændringer i tidsplan og budget for de enkelte generationsforureninger som følge af f.eks. EU-udbud eller uforudsete udfordringer, kan midlerne ikke blot fordeles mellem de tre regioner i henhold til planen.

Finansministeriet har bemyndiget Miljøministeriet til at yde tilskud til regionernes håndtering af generationsforureninger. Sekretariatet er i dialog med Miljøministeriet, som udarbejder en tilskudsbekendtgørelse, der forventes at

ligge klar efter påske. Miljøministeriet har signaleret, at de grundlæggende er enige i de funktionskrav, Danske Regioner har til tilskudsbekendtgørelsen. Det indebærer, at uforbrugte midler kan overføres til de efterfølgende år, og at der er mulighed for løbende afregning, da regionerne ikke kan lægge ud for så store beløb.

Igennem den governance, som er beskrevet nedenfor, skal det sikres, at planen løbende opdateres, så der er klarhed over og enighed regionerne imellem om, hvilke projekter der finansieres hvornår. Ændringer til Danske Regioners plan indstilles af styregruppen til regionsdirektørerne og godkendes af Danske Regioners bestyrelse.

De enkelte regioner indsender herefter ansøgninger til Miljøstyrelsen i henhold til den opdaterede plan. Fordelingen af midler fastlægges i planen, og de enkelte regioner sender ikke ansøgninger ud over det aftalte.

Opdatering af planen

Som udgangspunkt for regionernes ansøgninger om midler til de enkelte generationsforureninger er det nødvendigt at have en opdateret plan til rådighed. På baggrund af oplysninger fra Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden har sekretariatet derfor opdateret planen fra marts 2020.

De væsentligste ændringer er:

- Igangsætning af planen sker ikke i 2020, men i 2021, hvilket påvirker tidsplanen for projekterne ved Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Kærgård Plantage.
- Tidligere bevilgede midler fra aktstykke 137 for 2019-2020 er trukket helt ud.
- Projektet for Himmark Strand gennemføres væsentligt hurtigere, og den samlede udgift øges fra 127 mio. kr. til 142 mio. kr. Hele projektet gennemføres i fase 1, hvor der i den tidligere plan var supplerende in-situ oprensning i fase 2. Økonomien er usikker, da der er konstateret yderligere forurening under havet. Resultaterne er dog endnu ikke afrapporteret og dermed ikke prissat.
- Tillægget af 24. september 2020 vedrørende Collstropgrunden er indarbejdet, dvs. der afsættes i alt 25 mio. kr. til etablering af midlertidig afværge i 2021-2023.

Det forventes, at planen herefter opdateres en gang om året samt ved eventuelle større ændringer, der ikke kan afvente den årlige opdatering.

Organisatoriske rammer

Der vil være behov for løbende overvågning, justering og opfølgning på implementeringen af planen. Til det formål er der etableret en samarbejdsstruktur, som har til formål at sikre, at:

- planen for generationsforureninger implementeres effektivt, så bevillingen anvendes bedst muligt til at rense op,
- potentialer i forhold til teknologi- og erhvervsudvikling udnyttes bedst muligt,
- styring, koordinering og presse understøtter regionernes opgavevaretagelse på miljøområdet samt mulighederne for at få bevilget penge til de resterende generationsforureninger.

Der er etableret en styregruppe med regionale udviklingsdirektører fra de tre regioner og Danske Regioner. Styregruppen overvåger fremdriften, godkender rapporteringer, indstiller om afvigelser fra planen til regionsdirektørerne og Danske Regioners bestyrelse. Desuden aftales fælles kommunikationsindsats, herunder for at sikre en god og løbende orientering af Folketinget og forligspartierne. Styregruppen vil desuden tage initiativ til samarbejde med branchen om teknologiudvikling mv.

Der foreslås afrapportering til regionsdirektørkredsen og bestyrelsen to gange om året som en halvårsrapport og en årsrapport.

Teknologiudvikling

Der er i de politiske drøftelser op til finansloven fra fleres partiers side lagt vægt på, at investeringen i at rydde op i generationsforureninger også vil have en positiv effekt på teknologiudvikling og dermed på eksport af dansk miljøteknologi. Miljøministeren erklærede sig ved mødet med formandskabet den 8. januar 2021 enig i, at ønsket om, at virksomhederne bidrager til, at vi får mest muligt for pengene, og gerne også en eksportsucces.

I samarbejde med brancheorganisationen Dansk Miljøteknologi planlægges derfor et temamøde om generationsforureninger med det formål at orientere branchen bredt om, hvilke aktiviteter og udbud der planlægges i de tre regioner. Mødet bruges desuden til at spørge branchen, hvilken involvering de ønsker, og hvorledes arbejdet med generationsforureningerne kan bruges som en showcase og et lokomotiv for branchen og for teknologiudvikling. Mødet vil være åbent for alle, der ønsker at deltage, idet der tages udgangspunkt i de tidligere deltagere i Danish Soil Partnership. På baggrund af dette møde besluttet det, hvordan det videre samarbejde med virksomhederne tilrettelægges.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Styregruppen arbejder videre med et event, der kan markere, at implementeringen går i gang.

Bilag

1. Plan for generationsforeninger opdateret 2021-02-08 (1422415 - EMN-2020-01734)
2. Aftaletekst og finanslovstekst (1419906 - EMN-2020-01734)
3. Kommissorium for styregruppen for implementering af generationsforeninger (1420868 - EMN-2021-00108)

13 (Offentlig) SAFE app - Løsning fra Innovationsboardet til skalering

Søren Haselmann
EMN-2019-01058

Resumé

Region Sjælland har udviklet appen SAFE målrettet personer med selvskadende adfærd. De beroligende metoder i appen skal støtte selvskadende i at mestre akutte situationer. Appen kan ligeledes benyttes af pårørende og professionelle behandlere. Det kan være med til at skabe en nemmere dialog mellem den selvskadende, pårørende og sundhedsprofessionelle. Appen indeholder også viden om selvskade samt en oversigt over behandlingssteder og tilbud.

Innovationsboardet anbefaler, at appen SAFE implementeres landsdækkende, så potentielt selvskadende og deres pårørende i hele landet kan tilbydes løsningen.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender, at appen SAFE fra Region Sjælland skaleres til de øvrige regioner.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har foreslået SAFE appen som løsning til skalering i de øvrige regioner.

Appen er bygget op, så den kan bruges både af potentielt selvskadende personer samt pårørende og fagpersoner, der gerne vil hjælpe den selvskadende. Metoderne i appen skal få den selvskadende til at mestre akutte situationer og hjælpe til at skabe en nemmere dialog mellem den selvskadende, pårørende og sundhedsprofessionelle. Ligeledes kan brugerne i appen hente viden om steder, der tilbyder hjælp og rådgivning på området, så de på den måde bliver klædt bedre på til at hjælpe. Der deles ingen personhenførbare oplysninger via appen.

Appen dækker alle aldersgrupper og henvender sig både til potentielt selvskadende personer, der allerede er i kontakt med psykiatrien samt personer, der ikke har haft kontakt til psykiatrien. SAFE appens effekt skal derfor ses i relation til det mørketal af mennesker, der skader sig selv, men som ikke kommer i kontakt med psykiatrien. Disse mennesker får med appen adgang til information, der kan give dem redskaber til at leve med og håndtere deres sygdom.

Psykiatrien i Region Sjælland har sammen med Region Sjællands App Center udviklet SAFE appen, som siden maj 2019 har været tilgængelig på App Store og Google Play. Appen er udviklet i et samarbejde mellem patienter, pårørende og kliniske eksperter og kvalitetsvurderet af Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade samt et Advisory Board.

Region Sjælland har desuden fortaget en kvalitativ brugerundersøgelse af appen – både målrettet de selvskadende samt det professionelle personale. SAFE appen får overordnet set en positiv modtagelse af både de tidligere selvskadende og af de behandlere, der har deltaget i afprøvningen. Testdeltagerne vurderer, at appen har stor relevans og er meget brugbar for målgruppen.

Anbefaling til skalering

Innovationsboardet anbefaler på baggrund af ovenstående, at der træffes beslutning om at udbrede SAFE app landsdækkende, så potentielt selvskadende og deres pårørende i hele landet kan tilbydes løsningen.

Det foreslås, at en tværregional følgegruppe bistår udbredelsen af appen til hele landet. Løsningsejeren vurderer, at SAFE appen vil kunne implementeres i alle regioner inden for seks måneder.

Konsekvenser ved udbredelse

Appen SAFE er uafhængig af regionale it-systemer og vil således ikke kræve nogen form for integration eller tilpasninger til eksisterende systemer i regionerne.

Det vil kræve en kommunikationsindsats fra den enkelte region at udbrede kendskabet til appen blandt relevante klinkere og brugere.

Økonomi

Investeringsomkostningerne ved en regional udbredelse er estimeret til 500.000 kroner i alt som en engangsudgift til deling mellem de fem regioner. Beløbet dækker frikøb af nøglemedarbejdere fra regionerne til bl.a. oplæring, udvikling af informationsmateriale og udarbejdelse/ implementering af udrulningsplan. Herudover vil der være årlige driftsomkostninger for 110.000 kroner i alt, hvilket dækker over fortsat videreudvikling af appen og dens værktøjer/formidling samt betaling for hosting af appen.

Der kan i de enkelte regioner være udgifter til at udbrede kendskabet til SAFE appen, som kommer udover de ovenfornævnte investerings- og driftsomkostninger.

Sekretariatets bemærkninger

Der deles ingen personhenførbare oplysninger via app'en. Region Sjælland og leverandøren MedWare vurderer, at SAFE app ikke behøver CE-mærkes.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

14 (Offentlig) Young Constant Care - Løsning fra Innovationsboardet til skalering

Søren Haselmann
EMN-2019-01058

Resumé

Young Constant Care (YCC) er en webbaseret løsning til børn og unge med kronisk inflammatorisk tarmsygdom, som hjælper dem med at følge deres egen sygdom hjemmefra. Løsningen reducerer de fire årlige ambulante kontroller til én. Derudover ses patienterne i ambulatoriet, når deres målinger og symptomer viser, at der er behov for det. YCC har vist gode kliniske resultater, og tilbuddet giver færre fraværsdage for børnene, de unge og deres forældre, der også giver udtryk for stor tilfredshed på YCC.

Tilbuddet understøtter regionernes vision om et nært sundhedsvæsen, hvor sundhedspersonale via digitale løsninger kan følge og understøtte patienterne derhjemme, og patienterne derved kun skal på sygehuset, når der er behov for det.

Innovationsboardet anbefaler, at YCC implementeres landsdækkende, så børn og unge med kronisk inflammatorisk tarmsygdom i hele landet kan tilbydes løsningen.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender, at Young Constant Care fra Region Hovedstaden skaleres landsdækkende, så børn og unge med kronisk inflammatorisk tarmsygdom i hele landet tilbydes løsningen.

Sagsfremstilling

Region Hovedstaden har foreslået Young Constant Care (YCC) som løsning til skalering i de øvrige regioner.

YCC er en webbaseret portal, hvor børn og unge med kronisk inflammatorisk tarmsygdom rapporterer deres symptomer via skemaer, der sammen med en indsendt afføringsprøve giver den enkelte et let aflæseligt resultat af deres aktuelle sygdomsaktivitet.

YCC er en hjemmemonitoreringsløsning, hvor sundhedspersonale via digitale løsninger følger og understøtter patienternes sygdom på afstand. Det kan give et mere individualiseret tilbud og sikre, at patienterne kun skal ind på sygehuset, når der er behov for det – i tråd med regionernes vision om et nært sundhedsvæsen. Patienter med kronisk inflammatorisk tarmsygdom

møder typisk ind til fire årlige kontroller samt ved øget sygdomsaktivitet. Ved brug af YCC er det lykkedes at reducere dette til én ambulant kontrol om året, eller når der er reel aktivitet i sygdommen. YCC har vist gode kliniske resultater, og tilbuddet giver færre fraværsdage for børnene, de unge og deres forældre, der også giver udtryk for stor tilfredshed for YCC.

På landsplan er der ca. 1.000 børn og unge i alderen 10-18 år, som lider af kronisk inflammatorisk tarmsygdom. YCC er målrettet disse børn, men løsningen indeholder desuden et overgangsmodul, så de 18-årige ved brug af YCC er mere selvhjulpne, når de efterfølgende overgår til voksenafdelingen. På længere sigt kan webløsningen udvides til også at omfatte støtte til mindre børn (<10 år) med kronisk inflammatorisk tarmsygdom og deres forældre samt monitorering af andre sygdomsgrupper, hvor hjemmemonitoring kan anvendes.

Løsningen er implementeret på Hvidovre Hospital og har været i drift i 3½ år.

Anbefaling til skalering

Innovationsboardet anbefaler på baggrund af ovenstående, at der træffes beslutning om at udbrede YCC landsdækkende, så børn og unge med kronisk inflammatorisk tarmsygdom i hele landet kan tilbydes løsningen.

Som led i implementeringsplanen foreslås det at oprette en tværregional YCC-styregruppe, hvor hver region repræsenteres af 1-2 fagpersoner. Styregruppen har til formål at understøtte implementering og drift, videndeling, forskning og udvikling imellem regionerne.

Konsekvenser ved udbredelse

Skaleringen af YCC kræver en omlægning af arbejdsgangene på de berørte afdelinger. De personalemæssige ressourcer til YCC-tilbuddet på Hvidovre Hospital er håndteret inden for den eksisterende bemanning på afdelingen. På de enkelte afdelinger vil der skulle oplæres personale til at vejlede patienterne i brugen af webløsningen. Relevant personale fra Børne- Ungeafdelingen på Hvidovre hospital i Region Hovedstaden vil stå for undervisningen, men undervisningskonceptet vil skulle udvikles. YCC er en 'standalone' løsning og er derved ikke integreret til regionernes elektroniske patientjournaler eller lignende.

Som udgangspunkt fortsætter Region Hovedstaden med at hoste YCC, mens vedligehold, videreudvikling og support varetages af en ekstern leverandør, som det også sker i dag.

Økonomi

Ved skalering af YCC vil der være engangsudgifter til kompetenceudvikling samt forberedende aktiviteter. Udgiften er estimeret til i alt 250.000 kroner til deling mellem regionerne, som en engangsydelse. Dertil vil der være varige årlige udgifter til udvikling, vedligehold og drift af løsningen. Udgiften er estimeret til i alt 100.000 kroner årligt til deling mellem regionerne. Kvalificeringen i de øvrige regioner peger på, at der kan være behov for justering i ressourcerne på afdelingen. Bemandingen på Hvidovre Hospital til arbejdet med YCC er fundet via arbejdsomlægninger indenfor den eksisterende bemanding.

Det skal bemærkes, at implementeringen af YCC vil frigive specialiserede lægeressourcer.

Sekretariatets bemærkninger

Region Hovedstaden oplyser, at YCC opfylder kravene i persondataforordningen. Region Hovedstaden oplyser desuden, at regionen er opmærksom på at sikre godkendelse af YCC i henhold til forordningen for medicinsk udstyr (MDR).

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

15 (Fortrolig)

16 (Fortrolig)

17 (Offentlig) Nyt Grønt Samarbejdsudvalg mellem regeringen og Danske Regioner

Camilla Rosenhagen
EMN-2019-00677

Resumé

Klimaministeriet har fremsendt forslag til kommissorium for det Grønne Samarbejdsudvalg mellem Danske Regioner og Regeringen, som klimaminister Dan Jørgensen har inviteret til. Kommissoriet har karakter af et "rammekommissorium" og er fælles for både Danske Regioners og KL's tilsvarende samarbejdsudvalg.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Klimaminister Dan Jørgensen har inviteret Danske Regioner til at deltage i et Grønt Samarbejdsudvalg, hvor sager af fælles interesse mellem Danske Regioner og regeringen kan tages op og drøftes.

Der foreligger nu et forslag til kommissorium for udvalgets arbejde.

Kommissoriet sætter de overordnede rammer for arbejdet i det kommende udvalg. Udvalget har klimaminister Dan Jørgensen som formand, og andre ministre kan deltage efter behov. Udvalget mødes to gange årligt. Danske Regioner repræsenteres af Danske Regioners formand, næstformand og de tre øvrige regionsrådsformænd.

Der foreslås i kommissoriet en samlet forberedende arbejdsgruppe sammensat af embedsmænd fra Klimaministeriet, Finansministeriet, Danske Regioner og KL. Øvrige ministerier kan deltage efter behov.

Kommissoriet omfatter både Danske Regioners samarbejdsudvalg og det tilsvarende udvalg mellem KL og regeringen.

Det Grønne Samarbejdsudvalg kan bruges som en formel ramme for Danske Regioners samarbejde med regeringen i forhold til klima og øvrige relaterede områder, og som en platform for inddragelse i udarbejdelsen af de kommende klimahandlingsplaner og grønne strategier med relevans for regionerne.

For at fokusere arbejdet og de aftaler, som Danske Regioner ønsker at indgå med regeringen fremadrettet, foreslår sekretariatet, at der arbejdes med en

fælles "rullende arbejdsplan" i samarbejdsudvalget for et år ad gangen. Planen skal beskrive de områder og politiske prioriteter, som det er vigtigt og aktuelt for Danske Regioner at løfte.

I forslaget til kommissorium gives nogle brede eksempler på temaer for samarbejdet i udvalget. Disse kan suppleres med en mere konkret beskrivelse i arbejdsplanen af fælles prioriterede indsatser, fx indenfor følgende områder:

- Klimasamarbejdsaftale om grønne hospitaler,
- Regionernes anbefalinger til strategi for bæredygtigt byggeri, samt regionernes bidrag til udmøntning af strategien,
- Samarbejde og inddragelse i implementeringen af regeringens klimahandlingsplan om industri og energi,
- Biodiversitet, planlov og sammenhæng til den regionale udviklingsstrategi,
- Bæredygtig råstofindvinding,
- Dele af indkøbsområdet, fx indenfor plast, ecodesign, miljømærkning osv.,
- Klimavenlig mad,
- Grønne transportproblematikker/mobilitetsfremme (opfølgning på samarbejdsaftalerne om transport),
- Fælles formidling og borgerinddragelse.

Bestyrelsen orienteres løbende om fremdriften i arbejdet i det Grønne Samarbejdsudvalg.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

18 (Offentlig) Brev til klima-, energi- og forsyningsministeren vedrørende ændrede regler for solceller

Camilla Rosenhagen
EMN-2021-00068

Resumé

Regeringen har kort før årsskiftet indgået en bred politisk aftale om offentligt ejede solceller, som også vedrører de regionalt ejede solceller, som opstilles fremadrettet. Efterfølgende har første del af forslag til ændrede regler været i høring. Opfølgende lovforslag vedrørende regionerne forventes i februar 2021, ligesom der ventes ændringer i relaterede bekendtgørelser. Lovforslagene er desuden del af en national implementering af EU's reviderede direktiv om vedvarende energi.

Aftalen indebærer, at regionernes fritagelse fra elafgift på de solceller, som opsættes på bygningerne ophæves for de anlæg som opsættes fremadrettet, ligesom der i udgangspunktet skal oprettes regionale selskaber for nye solcelleanlæg, som håndterer regionens salg af el til elnettet.

Brevet til klima-, energi- og forsyningsministeren forholder sig overordnet til de ændrede vilkår som følge af den politiske aftale og supplerer et teknisk høringssvar vedrørende det første lovforslag fra januar 2021.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager orienteringen om Danske Regioners brev vedrørende ændrede regler for regionalt ejede solceller til efterretning.

Sagsfremstilling

Regeringen har kort før årsskiftet indgået en bred [politisk aftale](#) om offentligt ejede solceller.

Med ændringerne af reglerne vil regeringen vil ændre reglerne på solcelleområdet ud fra et ønske om mere ens vilkår for private og offentlige ejere af solceller på afgiftsområdet. Med lovændringerne skal der samtidig implementeres et EU Direktiv om vedvarende energi. I direktivet er der et krav om, at kommunernes og regionernes vilkår for opsætning af solceller ligestilles. Kommunerne har i dag ikke de samme gunstige vilkår som regionerne.

KL har arbejdet på at få indført de samme regler for kommunerne, som regionerne har i dag, og KL forventes derfor ikke at være tilfredse med forslaget.

Regionerne råder over mange store bygninger, og alle regioner har gennem årene opsat solcelleanlæg på tagene, som producerer grøn strøm til driften.

De vigtigste ændringer, der lægges op til med aftalen og de kommende regelændringer, er:

- Regionerne skal fremadrettet betale elafgift på ca. 80 øre pr kWh. af al den el, som solcellerne producerer, i modsætning til i dag, hvor der ikke betales elafgift.
- Der sker en "ligestilling" af reglerne for regionerne og kommunerne, så regionerne nu også får et krav om at selskabsføre nye solcelleanlæg, som idriftsættes efter lovens ikrafttrædelse.
- Kravet om selskabsudskillelse af regional elforsyningsvirksomhed, som gælder fremadrettet for kommende, nye regionale anlæg, vil blive fremsat som lovforslag i Folketinget i februar 2021 og forventes at træde i kraft senest 30. juni 2021. Der kan evt. gives dispensation fra udskillelse, der hvor solcellerne bidrager til at opfylde en del af bygningens energiramme.

Første del af regeringens forslag til ændrede har regler været i høring. Danske Regioner har afgivet teknisk høringssvar. Opfølgende lovforslag vedrørende regionerne forventes i februar 2021, ligesom der ventes ændringer i relaterede bekendtgørelser. Formandskabets brev til klima-, energi- og forsyningsministeren supplerer det tekniske høringssvar og forholder sig bredere til hele den politiske aftale og de kommende regelændringer samlet set.

Hovedpointer i brevet til klima-, energi- og forsyningsministeren

Danske Regioner fremhæver i brevet, at:

- Det nye forslag til ændring af lovgivningen på solcelleområdet, gør det uattraktivt for regionerne at opsætte solceller på deres bygninger. Det er stik imod statens mål om at fremme den grønne omstilling og nå en 70 procents CO₂-reduktion i 2030.
- Både regioner og kommuner er professionelle bygningsejere, som har stor erfaring med solceller og omkostningseffektiv opstilling og drift.
- I stedet for at besværliggøre muligheden for regionerne, bør regeringen gøre det nemmere for kommunerne, så det bliver lettere for alle. Regionerne skal kunne opstille og drifte solceller effektivt, uden det sander til i økonomi og bureaukrati.
- Samtidig har vi i Danmark et begrænset areal – og mange planer for, hvad det kan bruges til. Ved at sætte solceller op på bygninger sparer landbrugsjord. Og samtidig generer solceller på tagene ikke mennesker.
- Der er derfor brug for at ændre forslaget om en revision af loven og i stedet lette vejen til det fælles mål: At få mest muligt lokalt

producereret vedvarende energi placeret på offentligt ejede bygninger og arealer.

Økonomi

Foreløbige økonomiske beregninger fra regionerne tyder på, at tilbagebetalingstiden for et nyopsat solcelleanlæg med de ændrede regler i nogle tilfælde som minimum fordobles. Dermed kan det fremadrettet blive urentabelt for regionerne at opsætte solceller, hvis forslaget til nye regler gennemføres.

Sekretariatets bemærkninger

Udvalget for Miljø og Ressourcer har behandlet sagen ved møde den 28. januar 2021.

Brevet fra formandskabet er oversendt til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Danske Regioners høringsbrev om ændrede regler for regionalt ejede solceller (1423999 - EMN-2021-00068)

19 (Offentlig) Høringssvar - Naturnationalparker

Helen Lundgaard
EMN-2021-00159

Resumé

Regeringen har i den 15. januar 2021 sendt forslag til lov om etablering af naturnationalparker m.v. i høring.

Konkret indebærer lovforslaget, at der kommer et nyt kapitel om naturnationalparker ind i naturbeskyttelsesloven, samtidig med at der sker mindre ændringer af flere andre love. Lovforslaget vedrører udelukkende statslige arealer.

Formålet med loven er at skabe bedre rammer for natur og biodiversitet i Danmark og samtidig skabe spændende naturoplevelser for danskerne.

Danske Regioner bakker op om lovforslaget men anbefaler samtidig, at muligheden for at etablere naturnationalparker udvides til at omfatte privat og kommunalt ejede arealer.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar.

Sagsfremstilling

Regeringen har primo 2021 fremsat et lovforslag om etablering af naturnationalparker på statsejede arealer.

Lovforslaget lægger op til ændringer i fem eksisterende lovgivninger: Lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred samt færdselsloven.

Lovforslaget har til formål at styrke den danske natur og biodiversitet igennem etablering af 15 nye naturnationalparker. Her skal naturen kunne udvikle sig på egne præmisser.

Muligheden for landbrugs- og skovproduktion samt jagt fraskæres i parkerne, mens offentlig adgang bevares til gavn for friluftsliv. Der skal udsættes store planteædere, og vejene fraegnes som udgangspunkt ikke, hvormed parkerne bliver store sammenhængende naturområder.

Når der er indhentet de første erfaringer med naturnationalparker på statens arealer, forventer regeringen at se på mulighederne for at etablere naturnationalparker på frivillig basis på kommunale og private arealer.

Danske Regioners bemærkninger til lovforslaget

Danske Regioner hilser lovforslaget om naturnationalparker velkommen, og ser frem til, at Danmark bliver beriget med 15 nye naturnationalparker. Set fra regionernes perspektiv er det positivt, at den danske natur og biodiversitet igennem naturnationalparker gives bedre betingelser. Samtidig gavner det klima og miljø, friluftsliv og folkesundhed.

Danske Regioner fokuserer i høringsvaret på koblingerne til regionernes myndighedsopgaver og fremhæver at:

- Udbredelsen af naturnationalparker er et relevant virkemiddel i en samlet indsats for vand, vådområder og klimaforandringer med udgangspunkt i hele vandoplande.
- Det kan være relevant at se på snitfladen mellem gamle råstofgrave og naturnationalparker for at opnå synergier i forhold til at fremme unikke økosystemer, natur og biodiversitet.
- Naturnationalparker fremmer friluftsliv og bidrager til paletten af initiativer inden for sundhedsforebyggelse og genoptræning.
- Der skal kunne tages hensyn til råstofplanlægning, jordforurening og beskyttelse af vandmiljøet i naturnationalparkerne.

Samtidig anbefales det i høringsvaret, at muligheden for at etablere naturnationalparker udvides til at omfatte privat og kommunalt ejede arealer til gavn for mere natur og biodiversitet og med henblik på at imødekomme den frivillige interesse fra øvrige lodsejere end staten, eksempelvis lodsejere, som ønsker at efterbehandle udtjente råstofgrave på deres arealer til vild natur.

De mere konkrete bemærkninger fremgår af høringsvaret.

Lovforslaget forventes at træde i kraft 1. juli 2021 efter behandling i Folketinget i foråret 2021.

Adgang til høringsmateriale

Høringsmaterialet kan findes på høringsportalen:
<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64751>

Økonomi

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget udmønter delvist aftalen om en natur- og biodiversitetspakke, som blev indgået den 4. december 2020 mellem regeringen, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet. Med aftalen blev der afsat i alt 888 mio. kr. i perioden 2021-2024 til at forbedre natur og biodiversitet i Danmark. Pakken er afspejlet i finanslovaftalen for 2021. For de afsatte midler vil der bl.a. kunne etableres 13 nye naturnationalparker i tillæg til de to naturnationalparker hhv. ved Fussingø ved Randers og i Gribskov i Nordsjælland, som regeringen lavede en aftale med Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet om tilbage i juni 2020.

Sekretariatets bemærkninger

På grund af høringsfristen er høringsvaret fremsendt til Miljøministeriet med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Danske Regioners høringsvar ifm. Lov om naturnationalparker (1421152 - EMN-2021-00159)

20 (Offentlig) Høringssvar - Uddannelsesfilialer på de videregående uddannelser

Lone Vingtoft
EMN-2018-02506

Resumé

Uddannelses- og Forskningsministeriet har sendt et lovforslag i høring, der har til formål at give videregående uddannelsesinstitutioner mulighed for at oprette uddannelsesfilialer.

Danske Regioner fokuserer i høringssvaret på, at regionerne bør inddrages i forbindelse med oprettelsen af uddannelsesfilialer, både i kraft af regionernes rolle som arbejdsgiver og som led i regionernes arbejde med rammebetingelser inden for regional udvikling.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar.

Sagsfremstilling

Uddannelses- og Forskningsministeriet har den 11. februar 2021 sendt et udkast til lovforslag om ændring af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner i høring.

Lovforslagets formål og indhold

Hensigten med lovforslaget er at give alle uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område mulighed for at oprette uddannelsesfilialer. Målet hermed er en bedre geografisk spredning af videregående uddannelser, ikke mindst velfærdsuddannelserne.

En uddannelsesfilial oprettes ved, at en uddannelsesinstitution henlægger et udbud af en allerede godkendt uddannelse eller et allerede godkendt uddannelsesudbud til en anden fysisk lokalitet end der, hvor den i forvejen udbydes. Uddannelsesinstitutionen skal sandsynliggøre, at den nye uddannelsesfilial har potentiale til at blive bæredygtig, f.eks. via en særlig profil eller samarbejdsaftaler med kommuner eller lokale virksomheder om f.eks. praktikpladser eller lokale fællesskaber.

Det forventes, at uddannelsesfilialer kun skal kunne etableres uden for de fire store uddannelsesbyer, dvs. København (forstået som de storkøbenhavnske kommuner), Aarhus, Odense og Aalborg. Institutioner med lignende uddannelsesudbud i samme del af landet skal høres forud for oprettelsen af

en filial for at undgå uhensigtsmæssig konkurrence om de studerende mellem uddannelsesinstitutioner.

Uddannelsesfilialer vil kunne fungere i en endnu ikke nærmere fastsat periode, hvorefter uddannelsesinstitutionen skal tage stilling til, om uddannelsesfilialen bør fortsætte som et ordinært uddannelsesudbud – og søge om prækvalifikation efter de almindelige regler – eller om den skal afvikles. Forslaget afviger i den forbindelse fra den eksisterende regel om, at en professionshøjskole skal indhente en udtalelse fra regionsrådet, forinden bestyrelsen træffer beslutning om at nedlægge et uddannelsessted. Dette skal ifølge lovforslaget ikke gælde uddannelsesfilialer. Argumentet er, at det skal være let at nedlægge en filial, der viser sig ikke at være bæredygtig, f.eks. på grund af for lavt optag af studerende.

Danske Regioner har følgende bemærkninger til lovforslaget

Danske Regioner bakker op om hensigten med lovforslaget, nemlig at alle skal have gode uddannelsesmuligheder, uanset hvor i landet de bor. Danske Regioner mener, at lovforslaget bør tage højde for, at regionerne vil være en vigtig samarbejdspartner og derfor bør inddrages i forbindelse med etablering (og evt. senere nedlæggelse) af uddannelsesfilialer. Danske Regioner anbefaler desuden, at staten afsætter økonomiske midler til etablering og drift af uddannelsesfilialer.

De konkrete bemærkninger fremgår af høringsvaret.

Adgang til høringsmateriale

Høringsmaterialet kan findes på høringsportalen: [Høringsdetaljer - Høringsportalen \(hoeringsportalen.dk\)](https://hoeringsportalen.dk).

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Sagen behandles i Udvalget for Regional Udvikling og EU den 3. marts 2021.

På grund af høringsfristen fremsendes høringsvaret til Uddannelses- og Forskningsministeriet med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Det bemærkes, at den nye ordning træder i stedet for en igangværende forsøgsordning, som i 2017 gav erhvervsakademier og professionshøjskoler mulighed for at tilrettelægge uddannelser, så de studerende kunne gennemføre dele af uddannelsen på en "station" uden for det godkendte udbudssted. Der er siden forsøgsordningens start oprettet

uddannelsesstationer i Fredericia, Hedensted, Helsingør, Herning, Hobro, Holbæk, Holstebro, Kalundborg, Nykøbing F, Rønne, Skjern, Svendborg, Thisted, Viborg og Aalborg. Der blev samlet afsat 160 mio. kr. til uddannelsesstationerne i en fireårig forsøgsperiode. Der er blandede erfaringer med uddannelsesstationerne. I 2019 blev der optaget 202 elever i alt på uddannelsesstationerne. I 2020 er der dog alene på en ny uddannelsesstation i Herning optaget 40 studerende.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Høringsvar - akkrediteringsloven (uddannelsesfilialer) (1424124 - EMN-2018-02506)

Michael Koch-Larsen
EMN-2020-00475

Resumé

Danske Regioner har fået en ændring af loven om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond i høring.

Lovændringen giver regionerne ret til at indstille 20 pct. af midlerne fra EU's Socialfond Plus i perioden 2021-2027.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar.

Sagsfremstilling

Med lovændringen vil regeringen styrke regionernes arbejde på uddannelsesområdet og fremme deres rolle på dagsordenen for kvalificeret arbejdskraft. Målet er at sikre adgang til uddannelse og kvalificeret arbejdskraft i hele landet.

Lovændringen giver dog kun regionerne mulighed for at prioritere socialfondsmidlerne inden for de opgaver, som regionerne har hjemmel til i sektorlovgivningen på uddannelsesområdet. I Socialfondsprogrammet vil der være en særlig regional prioritet med to målsætninger, som de regionale midler skal prioriteres inden for:

1. Regional indsats for at forbedre ungdoms- og erhvervsuddannelserne
2. Regional indsats for at fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for både unge og voksne

Regionerne skal indstille til erhvervsministeren om anvendelsen af midlerne, efter de har koordineret og hørt de Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR).

Danske Regioner har følgende bemærkninger til lovforslaget

Regionerne er positive over for forslaget om at styrke regionernes indsats på uddannelsesområdet. Styrkelsen ligger i naturlig forlængelse af regionernes nuværende ansvar for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser.

Resultatindikatorer

Danske Regioner påpeger, at det må forudsættes, at de resultatindikatorer, der knytter sig til den kommende regionale socialfondsprioritet, er i

overensstemmelse med regionernes lovhjemlede opgaver. Sikres det ikke, kan resultatet blive, at de regionale projekter ikke vil kunne vise effekt på Socialfondens generelle resultatindikatorer.

DUT-kompensation

Lovforslaget vil direkte påføre regionerne udgifter i forhold at medfinansiere og hjemtage EU-midlerne samt til administration af midlerne. Danske Regioner forudsætter, at staten indgår i en forhandling med Danske Regioner om både medfinansiering og administrationsudgifter.

Koordinering med RAR

Danske Regioner, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen er blevet enige om en model for, hvordan den obligatoriske høring af RAR kan tilrettelægges. Modellen lægger op til en ubureaukratisk koordinering, hvor der skal aftales en proces for, hvordan RAR høres om den konkrete regionale udmøntning af socialfondsmidlerne. Derfor opponerer Danske Regioner imod, at erhvervsministeren skal forholde sig til den koordinations- og høringsproces, der er aftalt og tilrettelagt mellem RAR og regionerne.

Støtteberettigede støttemodtagere

Danske Regioner peger på, at der i få tilfælde kan være eksempel på, at en region står som ansøger af midlerne, fordi indsatsen mest hensigtsmæssigt koordineres og gennemføres af regionen. I så fald skal det sikres, at der er skotter mellem de funktioner, der står bag ansøgningen, og de funktioner, som er bemyndigede organer.

Fordeling af den regionale ramme

Endelig fremføres det i høringssvaret, at regionerne ser frem til at få det endelige beløb fra EU at vide, så regionerne kan tage stilling til den finansielle fordeling mellem dem.

Adgang til høringsmaterialet

Høringsmaterialet kan findes på [Høringsportalen](#).

Økonomi

Ifølge lovforslaget forventes Danmark at modtage ca. 127 mio. kr. årligt fra Den Europæiske Socialfond Plus. Heraf udgør 20 pct. ca. 25,4 mio. kr. om året, som regionerne får indstillingsret til. Regeringen har dog mulighed for at lægge flere midler i Socialfonden – og dermed til regionerne. Regeringen har dog endnu ikke taget stilling til dette.

Sekretariatets bemærkninger

Høringsvaret drøftes i Udvalget for Regional Udvikling og EU den 3. marts 2021.

På grund af høringsfristen er høringsvar sendt til Erhvervsstyrelsen med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Høringsvar_vedr. administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond (1423546 - EMN-2020-00475)

22 (Offentlig) Høringssvar - Europa-Kommissionens forslag til direktiv om sikring af højt fælles cybersikkerhedsniveau

Maria Möger
EMN-2020-00132

Resumé

Forsvarsministeriet har sendt Europa-Kommissionens forslag til direktiv om sikring af højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen og ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 i høring.

Den digitale omstilling af samfundet, intensiveret af COVID-19, har udvidet trusselslandskabet og medført nye udfordringer. Forslaget skal imødegå udfordringerne samt afhjælpe mangler i det tidligere direktiv om net- og informationssystemers sikkerhed (NIS-direktivet).

Danske Regioner er enig i direktivets grundlæggende præmis; at øge cybersikkerheden på tværs af EU og ensrette krav til operatører i de samfundskritiske sektorer. Der er dog områder i forslaget, som har givet anledning til bemærkninger.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar.

Sagsfremstilling

Forsvarsministeriet har den 20. januar 2021 sendt Europa-Kommissionens forslag til direktiv om sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 i høring.

Den digitale omstilling af samfundet, intensiveret af COVID-19-krisen, har udvidet trusselslandskabet og medført nye udfordringer. For at imødegå udfordringerne har Europa-Kommissionen fremlagt forslag til direktivet. Forslaget har til formål at afhjælpe manglerne i det tidligere direktiv om net- og informationssystemers sikkerhed (NIS-direktivet), at tilpasse til nuværende behov og fremtids sikre.

Forslaget inkluderer blandt andet nye sektorer og forslag til strengere tilsynsforanstaltninger for nationale myndigheder, strengere håndhævelseskrav og ensretning af sanktionsordninger i medlemslandene. Forslaget vil styrke samarbejdet mellem medlemslandenes myndigheder samt det operationelle samarbejde, herunder krisehåndtering.

Danske Regioners har følgende bemærkninger til direktivet

Danske Regioner er enig i direktivets grundlæggende præmis; at øge cybersikkerheden på tværs af EU og ensrette krav til operatører i de samfundskritiske sektorer.

Der er dog områder i forslaget, som vækker bekymring.

Incitament og håndhævelsesforanstaltninger

Forslaget lægger op til at indføre administrative bøder ved manglende efterlevelse af direktivet. Danske Regioner anbefaler, at man ser på hvilke virkemidler, der er de mest hensigtsmæssige til at fremme formålet. I dette tilfælde kræver fælles udvikling en vis åbenhed om fejl og mangler. Bøder kan modvirke denne mekanisme.

I forslaget beskrives, at pålagte tilsyns- og håndhævelsesforanstaltninger skal have en "afskrækkende virkning". Denne ordlyd afviger markant fra den samarbejdsorienterede tilgang, de danske sundhedsmyndigheder har lagt op til frem til nu. Danske Regioner anbefaler, at man gør det let og risikofrit at indberette cybertrusler og hændelser frem for, at aktørerne risikerer strengere tilsyn og pålagte foranstaltninger med "afskrækkende virkning".

Konkretisering af rammer

I forslaget er der ikke en tydelig sammenhæng mellem formålet om at styrke cybersikkerheden og de hændelser, der skal underrettes om. Det er utydeligt, hvornår en hændelse er så væsentlig, at den skal indberettes. Danske Regioner anbefaler, at der som minimum udformes supplerende beskrivelser, der tydeliggør og konkretiserer hvilke hændelser, der skal underrettes om.

Materiale i relation til direktivforslaget kan findes på Europa-Kommissionens hjemmeside: [Proposal for directive on measures for high common level of cybersecurity across the Union | Shaping Europe's digital future \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip19_1837)

Økonomi

Forslaget til direktivet rummer nye opgaver for regioner og statslige myndigheder med deraf afledt ressourcetræk. I høringssvaret har Danske Regioner taget forbehold for, at der er behov for at vurdere de samlede konsekvenser af forslaget således, at regionerne kompenseres for de udgifter, de måtte blive påført efter Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT).

Sekretariatets bemærkninger

På grund af høringsfristen er høringssvaret fremsendt til Forsvarsministeriet med forbehold for bestyrelsens godkendelse den 4. marts 2021.

Danske Regioners høringssvar vil blive indarbejdet i regeringens grund- og nærhedsnotat, der efterfølgende oversendes til Folketinget.

Direktivet forventes først at træde i kraft om nogle år, og eventuelt med en indfasningsperiode.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Høringssvar 2016-1148 Danske Regioner februar 2021 (1420597 - EMN-2020-00132)

23 (Offentlig) Hverv - Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - bestyrelsen

Bente Jønsson
EMN-2017-03717

Resumé

Regionernes medlem af bestyrelsen for Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG-B) er på valg ved foreningens generalforsamling den 21. april 2021.

Desuden skal Danske Regioner besætte den suppleantpost, der går på skift mellem KL og Danske Regioner.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen udpeger et ordinært bestyrelsesmedlem og en suppleant til Danske Erhvervsskoler og -Gymnasiers bestyrelse (DEG-B).

Sagsfremstilling

Regionerne har en post i bestyrelsen for Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG-B), som vælges for en 2-årig periode. Desuden deler regionerne en suppleantpost med KL. Valgperioden for suppleantposten er 1-årig.

Kandidater til posterne skal være medlemmer af en bestyrelse på en af DEG-B's medlemsskoler (tekniske og merkantile erhvervsskoler).

Regionsrådsmedlem Jorun Bech, A, Region Sjælland er pt. Danske Regioners repræsentant i DEG-B.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

24 (Offentlig) Afrapportering vedrørende GDPR i Danske Regioner 2020

Tina Vester Jensen
EMN-2018-02170

Resumé

Danske Regioners bestyrelse modtager årligt en afrapportering vedrørende resultatet af kontroller og risikostyring vedrørende GDPR. Kontroller i 2020 har ikke givet anledning til væsentlige justeringer.

Danske Regioner arbejder fokuseret med at styrke it-sikkerhedsarbejdet ud fra en struktureret tilgang til risikostyring. Med udgangspunkt i et årshjul udarbejdet af PricewaterhouseCoopers (PwC) gennemgår Danske Regioner hvert år 51 it-kontroller, relateret til GDPR og it-sikkerhed.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den løbende vurdering af resultatet af kontrollerne og risikostyringen, herunder vurdering af risici, foretages i Danske Regioners it-sikkerhedsudvalg og rapporteres én gang om året til Danske Regioners bestyrelse.

It-sikkerhedsudvalget med adm. direktør Adam Wolf som formand holder løbende møder med henblik på at følge udviklingen af de udførte kontroller.

Udover den årlige afrapportering vil bestyrelsen altid blive orienteret om væsentlige afvigelser, som måtte afledes i forhold til indsatsområderne og kontrollerne. Mindre afvigelser opsamles og rapporteres periodisk over for Danske Regioners it-sikkerhedsudvalg og direktion, og indgår tillige i den årlige rapportering om resultatet af risikostyringen over for bestyrelsen.

Resultat af årets kontroller

Der er i 2020 gennemført kontroller ifølge årshjulet. Der udestår i 2020 alene en kontrol af administratorers log, hvilket vil være et fokusområde i 2021. Det har været et år påvirket af COVID-19, som har betydet, at størstedelen af medarbejderne har arbejdet hjemmefra i lange perioder. Derfor har der været et særligt fokus på, at medarbejdernes pc'er og mobiltelefoner har de rette sikkerhedsindstillinger, og derfor er der også lukket af for medarbejdernes adgang til fx Zoom og Drop Box, for at sikre at der ikke sker databrud og data forbliver i EU. Danske Regioner har et tæt samarbejde med Microsoft om at

sikre sig mod trusler udefra, hvilket har betydet, at der hyppigt sker sikkerhedsopdateringer samt logning af trusler udefra.

Awareness

Med hensyn til awareness og arbejdet med at sikre den enkelte medarbejders fokus på overholdelse af databeskyttelseslovgivningen, er det obligatorisk for alle medarbejdere at gennemføre et e-learningkursus. Kurset bliver gentaget med 12 måneders interval. Desuden bliver databeskyttelse italesat ved introduktionskursus for nye medarbejdere.

Sikkerhedshændelser

Der føres en logbog over sikkerhedshændelser i Danske Regioner. I 2020 blev der i alt registreret tre mindre sikkerhedshændelser. Det lave antal giver anledning til at overveje, om der er behov for at øge awareness vedrørende sikkerhedshændelser.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

Resumé

Følgende emner er til orientering:

- Resultater af ny analysepakke for pesticider viser, at problemet er større end ventet
 - Status på de nationale behandlingsfællesskaber
 - Ændringer i retningslinje for udlevering af forebyggende HIV-medicin
 - Behandlingsrådets medlemmer er på plads
 - Arrangementer og konferencer
-

Indstilling

*Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.*

Sagsfremstilling

Resultater af ny analysepakke for pesticider viser, at problemet er større end ventet
(EMN-2019-01434)

Regionerne har fra 2019 anvendt en ny analysepakke, som tager 234 forskellige pesticidstoffer med i stedet for de tidligere ca. 50 stoffer. Regionerne har nu evalueret og rapporteret resultaterne af det første år, hvor analyserne er anvendt ved pesticidpunktkilder.

Der er som ventet fundet mange flere forskellige stoffer end tidligere, særligt på maskinstationer, gartnerier og ved deponeringer. Antallet af fund på landbrugsejendomme har været højere end ventet, hvilket er alvorligt, da der tidligere har været langt over 100.000 landbrug i Danmark. Regionerne kan ikke undersøge dem alle, og derfor arbejder de fem regioner nu med forskellige strategier for at målrette og prioritere indsatsen her. Men uanset hvor skarpt der prioriteres, vil der være brug for flere ressourcer til indsatsen for at kunne sikre fremtidens drikkevand mod fortidens forureninger.

Materialet vil blive bl.a. blive brugt i forhandlinger om en ny pesticidaftale, som finder sted i 2021.

Status på de nationale behandlingsfællesskaber
(EMN-2018-02188)

Bestyrelsen godkendte den 4. oktober 2018 oplægget "Fællesregionale initiativer til en ensartet, høj kvalitet i sundhedsvæsenet". Bestyrelsen har efterfølgende modtaget en årlig opfølgende status. Status planlagt ved udgangen af 2020 er forsinket til nu grundet COVID-19.

Der er nu etableret syv nationale behandlingsfællesskaber. Heraf et for hjertekirurgi og seks på kræftområdet for hhv. prostatakraft, blærekræft, hoved- og halskræft, nyrekræft, bugspytkirtelkræft og lungekræft. Fællesskabernes formål er at understøtte en optimal kapacitetsanvendelse på tværs af regionerne og sikre en højere og mere ensartet kvalitet gennem et stærkt og forpligtende samarbejde.

Behandlingsfællesskaberne drøfter løbende aktuelle problemstillinger på deres område. Herunder nye data, årsager til og løsninger på regional variation. Et eksempel er RKKP og Dansk Lungecancer Register, som netop har offentliggjort deres årsrapport, som bl.a. viser, at overlevelsen efter lungekræft er markant forbedret over en årrække. Rapporten viser dog også, at der er regional variation i overlevelsen, og i hvor fremskreden lungekræften er, når den diagnosticeres. Dette vil blive drøftet på næstkommende møde i Nationalt Behandlingsfællesskab for Lungekræft.

Nationalt Behandlingsfællesskab for Bugspytkirtelkræft har igangsat en evaluering af deres initiativ om National Multidisciplinær Team (MDT) konferencer, som blev iværksat i 2018. Behandlingsfællesskabet drøfter evalueringen inden af rapportering til Sundhedsstyrelsen. Derudover vil en arbejdsgruppe under behandlingsfællesskabet udarbejde guidelines, der kan sikre ensartet registreringspraksis i regionerne.

Nationalt Behandlingsfællesskab for Hoved- og Halskræft har gennemgået det nye reviderede pakkeforløb og henvisningsmønstre til pakkeforløbet i forbindelse med COVID-19. Behandlingsfællesskabet har i det fremadrettede arbejde bl.a. fokus på løft af rehabiliteringsindsatsen, udfordringer med forskelligt udstyr og omvisitering af sårbare patienter.

Nationalt Behandlingsfællesskab for Prostatakraft arbejder videre med et uddannelseskonscept for radiologer, radiografer, urologer, onkologer og patologer vedr. MR-scanning af prostata forud for biopsi, som er en del af udredningsforløbet. Sekretariatet for behandlingsfællesskabet er overgået til Region Syddanmark fra Region Nordjylland.

Overordnet har der været nedsat aktivitet i de nationale behandlingsfællesskaber i 2020, hvoraf nogle har været sat helt i bero. Den primære årsag er COVID-19, men manglende tilgængelighed til LPR3-data har også resulteret i aflysning af planlagte aktiviteter.

Sundhedsdirektørkredsen vurderer løbende behovet for etablering af nye behandlingsfællesskaber og overvejer aktuelt at etablere et nationalt behandlingsfællesskab for børnekræft.

Ændringer i retningslinje for udlevering af forebyggende HIV-medicin (EMN-2017-04498)

Regionerne tilbyder forebyggende HIV-medicin (PrEP) til personer i særlig risiko for at blive smittet med HIV. Danske Regioners bestyrelse besluttede i oktober 2018, at regionerne skal have en ensartet tilgang til udlevering af PrEP, og at Sundhedsudvalget skulle følge sagen.

Sundhedsudvalget godkendte i januar 2019 en fællesregional retningslinje for udlevering af PrEP og besluttede, at retningslinjen skulle evalueres efter et år. Evalueringen blev udskudt på grund af travlhed som følge af COVID19, og løb derfor fra 1. februar 2019 til 1. juni 2020. Evalueringen viser, at der er ca. 1000 personer i behandling, og at der er sket et stort fald i antal nye smittetilfælde siden 2017, hvor Region Hovedstaden begyndte at udlevere PrEP. Hvor der i 2017 var 255 nye smittetilfælde, var der i 2020 156 nye smittetilfælde. Faldet kan dog ikke udelukkende tilskrives introduktionen af PrEP.

Den tværregionale arbejdsgruppe bag evalueringen kom med fem forslag til ændringer af retningslinjen, herunder: 1) Samarbejde med AIDS-Fondets lokale checkpoints, 2) Udlevering til personer der kun få gange om året er særligt udsat for smitte, 3) Nedsættelse af aldersgrænsen fra 18 til 15 år.

Sundhedsudvalget godkendte på deres møde 11. februar 2021 de fem forslag til ændringer. Udvalget bemærkede, at afdelingerne skal være opmærksomme på, at behandlingen standses, når personen ikke længere opfylder kriterierne for at være i målgruppe for PrEP.

Der er ikke aftalt en ny evaluering af retningslinjen. Området er således igen i "normal drift" og følges derfor som andre behandlingsområder.

Behandlingsrådets medlemmer er på plads (EMN-2017-04443)

Behandlingsrådets øverste ledelse er Rådet. Rådets 11 medlemmer og tre observatører er nu udpeget. Udover de 11 medlemmer kan Rådet vælge at udpege to sundhedsøkonomer og to faglige repræsentanter. Det er ikke et krav, at disse sidste fire medlemmer skal udpeges, og der er derfor heller ikke en tidsfrist for, hvornår de skal udpeges. Det er Rådet der træffer beslutning om, hvorvidt en løsning anbefales til anvendelse, til vidensopsamling eller evt. til udfasning. Rådet holder deres første møde inden sommerferien 2021.

Rådets sammensætning

- Formand: Michael Dall, lægelig direktør Odense Universitetshospital – udpeget af Danske Regioner
- Per E. Jørgensen, vicedirektør Rigshospitalet – udpeget af Region Hovedstaden
- Dan Brun Petersen, lægefaglig vicedirektør Holbæk Sygehus – udpeget af Region Sjælland
- Anna-Marie Bloch Münster, lægelig direktør Sydvestjysk Sygehus – udpeget af Region Syddanmark:
- Nils Falk Bjerregaard, lægefaglig direktør Regionshospitalet Horsens – udpeget af Region Midtjylland
- Søren Pihlkjær Hjortshøj, lægefaglig direktør Regionshospital Nordjylland – udpeget af Region Nordjylland
- Carsten Obel, professor på Institut for Folkesundhed – Almen medicin, Aarhus Universitet – udpeget af LVS
- Kirsten Møller, professor, overlæge, ph.d., dr. med, Neurocentret, Rigshospitalet og Institut for Klinisk Medicin, SUND, Københavns Universitet – udpeget af LVS
- Pia Dreyer, formand for DASYS (Dansk Sygepleje Selskab) – udpeget af DASYS
- Klaus Lunding, formand for Danske Patienter – udpeget af Danske Patienter
- Sif Holst, næstformand for Danske Handikaporganisationer – udpeget af Danske Handikaporganisationer

Herudover kan Rådet udpege to sundhedsøkonomer og to faglige repræsentanter.

Observatører

- Agnethe Vale Nielsen, sektionsleder, overlæge – udpeget af Sundhedsstyrelsen
- Elisabeth Skibsted, chefkonsulent i enheden for Medicinsk Udstyr – Udpeget af Lægemiddelstyrelsen
- Peter Huntley, direktør Medicoindustrien – udpeget af Industrien

Arrangementer og konferencer

(EMN-2018-02374)

25. marts 2021 kl. 9.00-16.00

Danske Regioners virtuelle generalforsamling. Afholdes virtuelt i regionsrådssalene.

29. april 2021 kl. 9 – 13.30

Politikerkonference om demokrati og borgerinddragelse (tidligere år afholdt dagen før Danske Regioners generalforsamling)

Afholdes virtuelt i regionsrådssalene.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

26 (Offentlig) Formandens meddelelser

Maren Munk-Madsen
EMN-2021-00037

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

27 (Offentlig) Næste møde

Maren Munk-Madsen
EMN-2021-00037

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager til efterretning at næste møde holdes onsdag den 24. marts 2021 kl. 17.00 – 19.00 i forbindelse med Danske Regioners generalforsamling. Mødet holdes virtuelt.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

28 (Offentlig) Eventuelt

Maren Munk-Madsen
EMN-2021-00037

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

Bilag Titel:	Årsberetning 2020_ADLegacy
Dagsordens titel	Medicinrådets årsberetning for 2020
Dagsordenspunkt nr	10
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Årsberetning

2020

Indholdsfortegnelse

1.	2020, et år i coronaens tegn.....	2
2.	Endnu et travlt år.....	5
3.	Stiger udgifterne til sygehusmedicin stadig?.....	10
4.	Medicinrådet i medierne 2020.....	14
5.	Debatten om lægemidler til sjældne sygdomme.....	17
6.	QALY og de nye metoder	21
7.	Rådet	23
7.1	Observatører	24
7.2	Udtrådte rådsmedlemmer/observatører.....	24
8.	Fagudvalgene.....	25
9.	Sekretariatet.....	27

© Medicinrådet, 2021
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sprog: dansk
Format: pdf
Udgivet af Medicinrådet, 2. februar 2021

1. 2020, et år i coronaens tegn

At 2020 stod i coronaens tegn, kan ingen være i tvivl om.

Hele samfundet forandrede sig. Danmark lukkede ned, efter at statsminister Mette Frederiksen på pressemødet den 11. marts sendte offentligt ansatte hjem og lukkede skoler og børnehaver. Samtidig pointerede hun, at der var brug for personalet i sundhedssektoren mere end nogensinde før.

I Medicinrådet skete der også store forandringer. Alle medarbejdere i sekretariatet blev bedt om at arbejde hjemme, mens fysiske råds- og fagudvalgsmøder blev aflyst. Men lægemidlerne til landets patienter skulle stadig vurderes – pandemi eller ej. I løbet af marts og april fandt Medicinrådet derfor andre måder at arbejde på. Fagudvalg og sekretariat begyndte ret hurtigt at mødes virtuelt. Rådet vurderede og anbefalede lægemidler og godkendte behandlingsvejledninger skriftligt. Fra maj blev de skriftlige godkendelser, vurderinger og anbefalinger suppleret med drøftelser på videomøder.

Arbejdet gik ikke i stå. Men pandemien fik indflydelse på sagsbehandlingstiden, netop fordi dele af personalet i sundhedssektoren – herunder også nogle af Medicinrådets fagudvalgsmedlemmer – var i nødberedskab. Samtidig skulle Medicinrådets sekretariat finde nye måder at organisere arbejdet på.

Danske Regioner vedtog i slutningen af marts en nødprocedure, som blandt andet gav Rådet mulighed for at træffe beslutninger, selvom flere medlemmer skulle være forhindret i at deltage i rådsmøder. Heldigvis blev det ikke nødvendigt at tage nødprocedurerne i brug.

Mange anbefalinger og behandlingsvejledninger blev færdigbehandlet i marts, april, maj, juni og august på skrift og videomøder. Men i de mere komplicerede sager savnede Rådet at mødes ansigt til ansigt for at drøfte sagerne til bunds.

Derfor genoptog vi så vidt muligt de fysiske møder hen over efteråret. Det gjorde vi, fordi vi oplevede, at Rådet fik en meget bedre drøftelse af sagerne, når de fleste af rådsmedlemmerne kunne være til stede i et fysisk rum sammen.

I december blev rådsmødet igen virtuelt.

Vi kan ikke komme uden om, at coronaen har haft betydning for den hurtighed, vi ellers sætter en ære i i Medicinrådet.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for nye lægemidler og indikationsudvidelser blev for hele 2020 på 17 uger og 3 dage for lægemidler i den almindelige vurderingsproces, som må tage 12 uger.

Dermed blev 2020 det år i Medicinrådets 4-årige levetid, hvor vi har haft den længste sagsbehandlingstid.

Der er en række forskellige årsager til, at sagerne har taget længere tid i det forgangne år.

Rådet, fagudvalgene og sekretariatet har siden marts 2020 enten slet ikke eller kun i begrænset omfang kunnet mødes fysisk. Det har påvirket arbejdet i Medicinrådet bredt – og vil også gøre det i 2021.

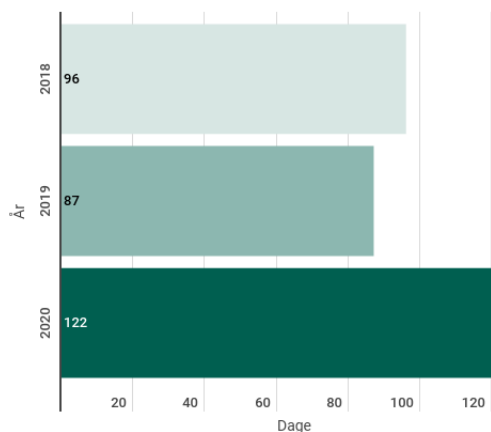
Medicinrådet har også skullet integrere et nyt fagområde, nemlig sundhedsøkonomien, som tidligere lå hos Amgros, og har udarbejdet helt nye metoder baseret på QALY (kvalitetsjusterede leveår).

Vi kan ikke komme uden om, at vi i 2020 har været udfordret af corona-pandemien, og det kan desværre ses på hastigheden af vores arbejde. Men vi har arbejdet med sagerne så hurtigt, som det er fagligt forsvarligt, fordi der er patienter, sundhedspersonale og virksomheder, der venter på vores anbefalinger.

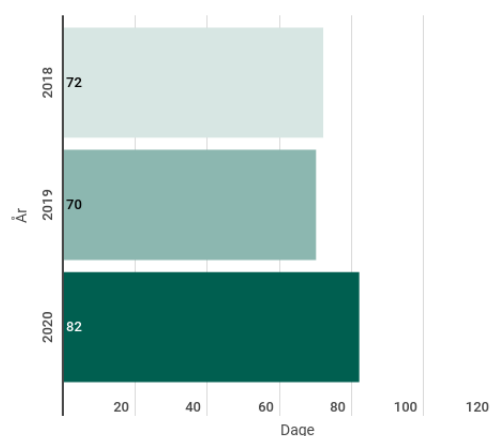
Sagsbehandlingstider

Medicinrådets gennemsnitlige tid fra ansøgning til anbefaling år for år

12-ugers proces

7-ugers proces

NB: 2017 er udeladt, fordi Rådet blev etableret samme år og kun færdiggjorde tre anbefalinger.

Sagsbehandlingstider i 2020

Hvor lang tid tog Medicinrådets anbefalinger i gennemsnit?

17 uger og 3 dage

for lægemidler i 12-ugers proces.

11 uger og 5 dage

for lægemidler i 7-ugers proces.

Clock-stops i 2020

Hvor ofte er en sag blevet udskudt ved et såkaldt clock-stop?

1

Er antallet af gange, Medicinrådet har sat processen på pause ved et clock-stop.

Det sker, hvis der er fejl eller mangler i en ansøgning af en sådan karakter, at det medfører en forsinkelse i vurderingsprocessen.

7

Er antallet af gange, Medicinrådet har bestemt sig for et udvidet clock-stop.

Fx hvis der i forbindelse med vurderingen af et lægemiddel er behov for at indhente nye oplysninger eller kvalificere data yderligere.

Ved begge typer clock-stop sættes sagsbehandlingstiden på pause, indtil Medicinrådet har de nødvendige oplysninger.

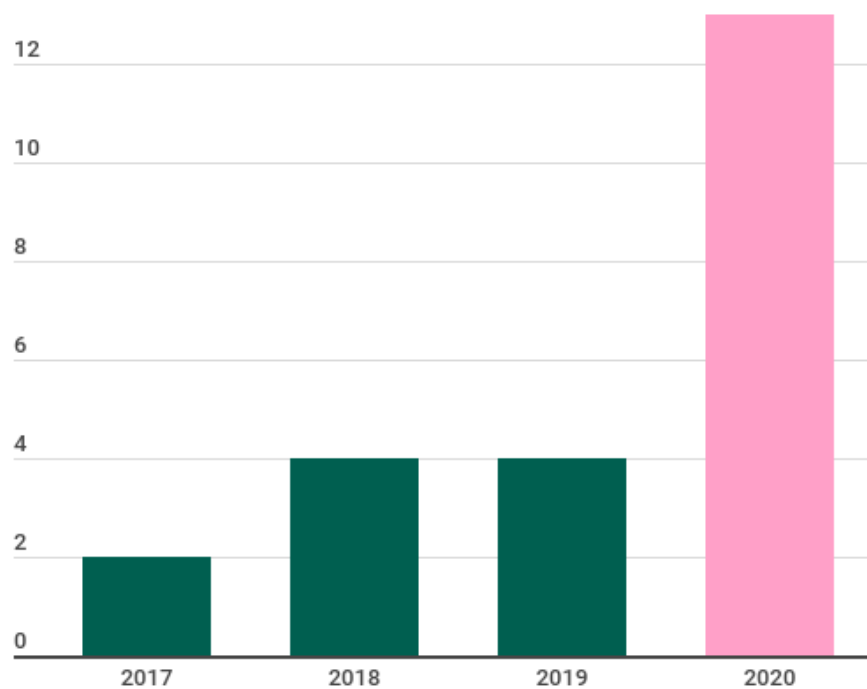
2. Endnu et travlt år

Samtidig med at Medicinrådet skulle finde nye måder at arbejde og holde møder på, har Medicinrådet også haft travlt i 2020 – både med anbefalinger af nye lægemidler og udarbejdelse af behandlingsvejledninger og lægemiddelrekommandationer.

Rigtig mange behandlingsvejledninger blev gjort færdige i 2020 – også flere end tidligere år.

Behandlingsvejledninger 2017-2020

Antal behandlingsvejledninger fordelt på år:

I 2017 færdiggjorde Medicinrådet to behandlingsvejledninger, i 2018 og i 2019 blev det til fire begge år og i 2020 til 13. Det sker efter, at Medicinrådet de seneste to år har sat ekstra ind på at få udarbejdet mange flere behandlingsvejledninger, og at den tidligere regering og Dansk Folkeparti i april 2019 afsatte otte millioner kroner til Medicinrådets arbejde med behandlingsvejledninger i perioden 2019 til 2022.

Medicinrådet udstedte også 26 lægemiddelrekommandationer i 2020. Desuden blev arbejdet med yderligere 10 nye behandlingsvejledninger sat i gang i 2020.

Medicinrådets behandlingsvejledninger skal sikre, at patienter over hele landet får den bedste medicinske behandling.

Samtidig giver behandlingsvejledningerne mulighed for store besparelser. Hvis Medicinrådet vurderer, at der inden for en behandling er flere lægemidler, som er lige gode og sikre, kan Rådet ligestille lægemidlerne.

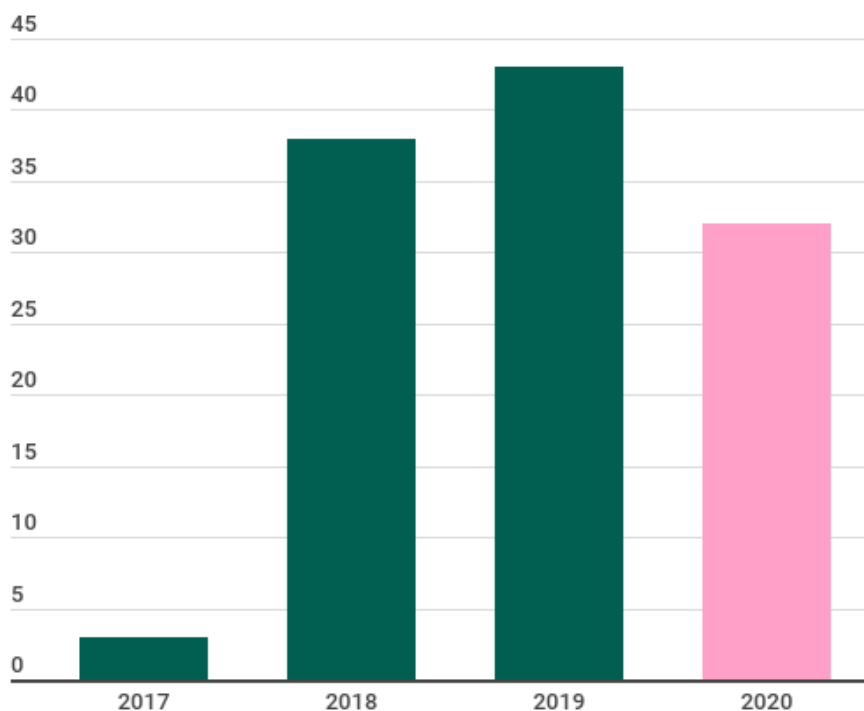
Når Medicinrådet har ligestillet to eller flere lægemidler til samme sygdom, bliver de konkurrenceudsat. Amgros starter et udbud, og firmaerne sætter en pris på lægemidlet, der nu er i konkurrence med flere andre. Herefter anbefaler Medicinrådet det lægemiddel – af de lige gode – der bliver tilbudt til den bedste pris.

De penge, regionerne sparer på at få presset priserne på de ligestillede lægemidler ned, kan bruges andre steder i sundhedsvæsenet.

Vi slog altså rekord med antallet af behandlingsvejledninger i 2020. Til gengæld færdiggjorde Medicinrådet færre anbefalinger af nye lægemidler og indikationsudvidelser end de to foregående år: 32 mod 38 i 2018 og 43 i 2019. I 2017, hvor Medicinrådet blev etableret, blev det til tre anbefalinger.

Anbefalinger 2017-2020

Antal anbefalinger fordelt på år:

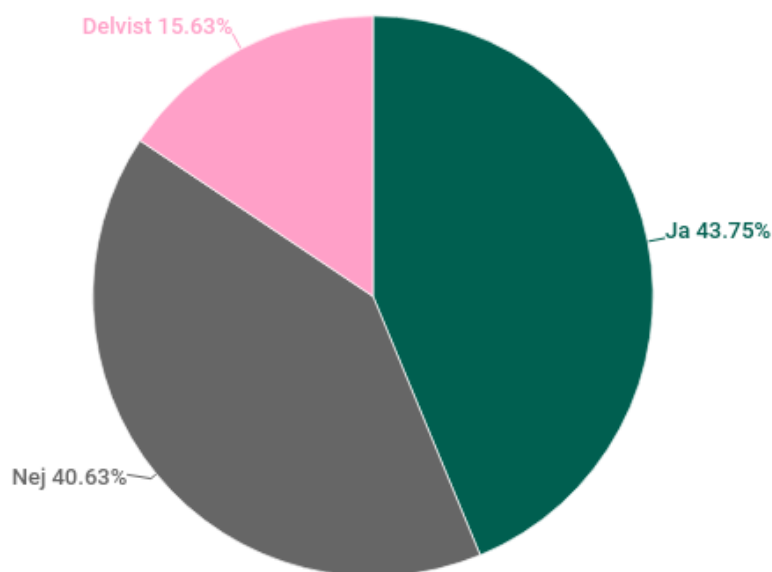

Det lavere antal skyldes dels færre ansøgninger om vurderinger af nye lægemidler i slutningen af 2019 og i de tre første kvartaler af 2020 sammenlignet med året før, dels at sagsbehandlingstiderne blandt andet på grund af corona-pandemien var længere i 2020 end de foregående år.

Mere end halvdelen af de 32 nye lægemidler blev anbefalet eller delvist anbefalet som standardbehandling: Medicinrådet anbefalede således 14 lægemidler til hele patientgruppen, 5 til en del af patienterne, mens 13 lægemidler ikke blev anbefalet som standardbehandling.

Anbefalinger 2020

Fordelt på ja, nej og delvist

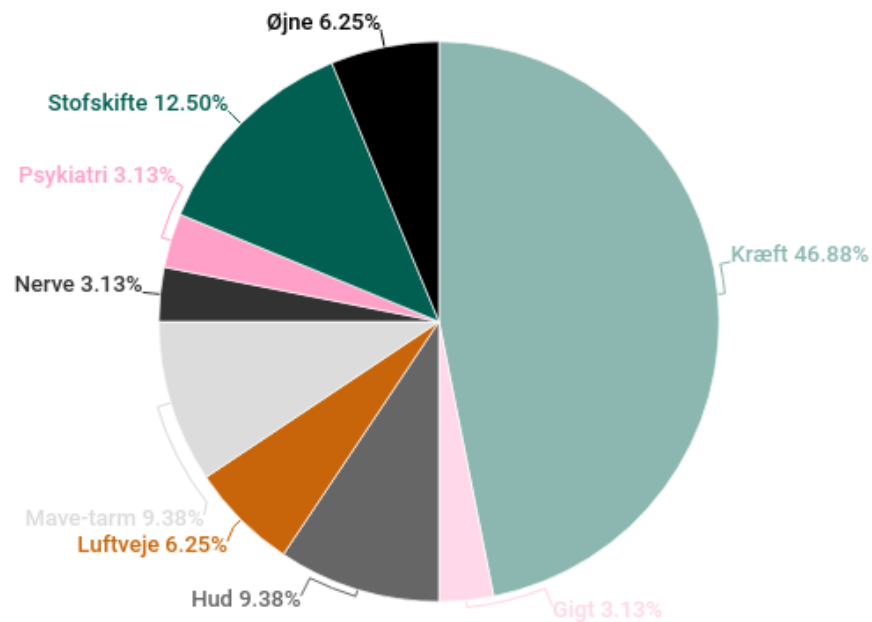

Igen i 2020 så vi rigtig mange kræftlægemidler. 15 af de 32 anbefalinger i 2020 var således af nye kræftlægemidler. Resten var fordelt på medicinske behandlinger til en række andre sygdomsområder.

Sygdomsområder 2020

Anbefalinger 2020 fordelt på sygdomsområder

Alt i alt, hvad har Medicinrådet så nået de fire første år?

Ved årsskiftet nåede Rådet alt i alt op på 116 anbefalinger af nye lægemidler og 23 behandlingsvejledninger.

De mange vurderinger af nye lægemidler, anbefalinger, behandlingsvejledninger, lægemiddelrekommandationer og udvidede sammenligningsgrundlag lægger en stor arbejdsbyrde på Rådets medlemmer. Sådan har det været siden begyndelsen, men arbejdspresset er absolut ikke aftaget i 2020.

På et typisk rådsmøde er der mere end 20 punkter på dagsordenen, og Rådet får i gennemsnit tilsendt 2.000 siders studier, vurderinger, analyser, rapporter og andet.

Desuden har Medicinrådet oplevet en stigning i eksterne henvendelser, vi skal besvare, og vi har flere sager, der kører skriftligt sideløbende med rådsmøderne.

Arbejdspres

Mange anbefalinger, behandlingsvejledninger og andre sager giver et stort arbejdspress på rådsmedlemmerne.

20

er det antal punkter, der typisk er på dagsordenen til et rådsmøde.

2000

er det antal sider, rådsmedlemmerne i snit får fremsendt som forberedelse forud for hvert rådsmøde.

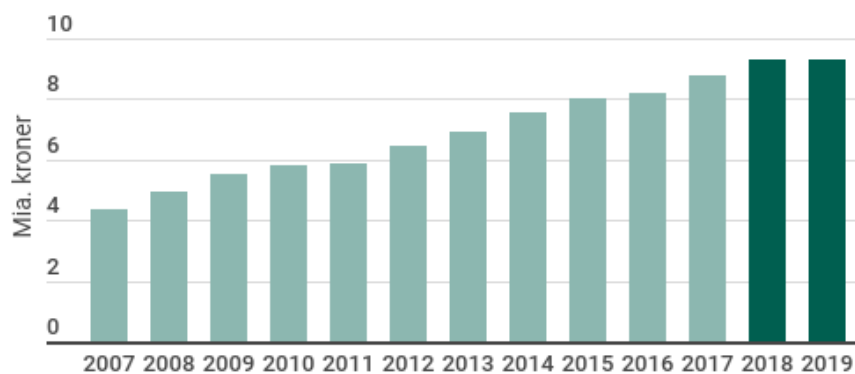
3. Stiger udgifterne til sygehusmedicin stadig?

Da Medicinrådet blev nedsat, var udgifterne til sygehusmedicin i en årrække steget mærkbart. I 2007 brugte regionerne 4,3 milliarder kroner på lægemidler på landets sygehuse, mens det tal var steget til 8,8 milliarder kroner i 2017. Der skete således en fordobling i regionernes udgifter til sygehusmedicin på ti år.

Derfor besluttede Danske Regioner, at Danmark fra 1. januar 2017 skulle have et medicinråd, som vi også kender det fra andre lande – herunder NICE i Storbritannien, G-BA i Tyskland og Beslutningsforum for nye metoder i Norge.

Udgifter til sygehuslægemidler

Udgifterne er opgjort i løbende priser (ikke korrigeret for prisudviklingen)

Medicinrådet kom med sin første anbefaling i oktober 2017. Derfor kan Rådets effekt på udgifterne tidligst aflæses ud af udgifterne fra 2018.

Kilde: Danske Regioner og Danmarks Statistik

Idéen var, at et råd bestående af fagfolk skulle løse to opgaver: Rådet skulle lave behandlingsvejledninger og vurdere, om de nye lægemidler, som kommer på markedet, er pengene værd, når man ser samlet på effekt, bivirkninger og omkostninger forbundet ved at indføre dem. Kun hvis lægemidlet så at sige er pengene værd, skal det anbefales af Medicinrådet som standardbehandling på sygehusene. Ellers risikerer vi som samfund at bruge penge på ny dyr medicin, som måske ikke virker så godt, som vi håber, samtidig med at beslutningen kan få betydning andre steder i sundhedsvæsenet.

Som det fremgår af [Folketingets principper for prioritering af sygehuslægemidler](#), skal midlerne i sundhedsvæsenet bruges med omtanke, da det ellers kan få konsekvenser for forebyggelse, behandling eller pleje i andre dele af sundhedsvæsenet.

Den problemstilling og flere andre fortæller rådsmedlem og professor i sundhedsøkonomi Dorte Gyrd-Hansen om i denne podcast fra Medicinrådets podcastserie Indefra. [Du kan lytte til hendes fortælling ved at klikke her.](#)

Med Medicinrådet bliver der nu sagt nej til at anbefale lægemidler som standardbehandling, hvis de er for dyre, eller hvis effekten ikke er dokumenteret godt nok.

Men nok så vigtigt: At der nu er et Råd, der aktivt tager stilling til, om omkostningerne ved at indføre et nyt lægemiddel som standardbehandling er rimelige, betyder, at lægemiddelfirmaerne har et incitament til at tilbyde deres produkter til en lavere pris eller en mere fordelagtig betalingsordning for at få en anbefaling og dermed komme ind på det danske marked.

Det er sket i en række tilfælde. Eksempelvis har et bedre tilbud fra firmaet betydet, at Rådet – efter først at have sagt nej – anbefalede lægemidler som voretigene neparvovec mod øjensygdommen arvelig RPE65-relateret nethindedystrofi, cemiplimab mod hudkræftsygdommen avanceret planocellulært karcinom og patisiran mod sygdommen transthyretin amyloidose med polyneuropati. I en række andre tilfælde har en lavere pris ikke rykket ved anbefalingen, enten fordi lægemidlets effekt ikke er dokumenteret godt nok til den pågældende patientgruppe, eller fordi omkostningerne stadig er urimeligt høje. Eller som oftest: At usikkerheden om lægemidlets effekt er for stor til at retfærdiggøre de meget høje omkostninger.

I 2020 inddrog Medicinrådet for første gang det såkaldte forsigtighedsprincip. Det var i forbindelse med beslutningen om, hvorvidt lægemidlet tafamadis skulle anbefales som standardbehandling af patienter med sygdommen transthyretinmedieret amyloidose med kardiomyopati.

Medicinrådet vurderede tafamidis til to varianter af sygdommen: En arvelig variant og en ikke-arvelig variant, også kaldet vildtype.

Forsigtighedsprincippet

2020

blev året, hvor Medicinrådet for første gang inddrog forsigtighedsprincippet.

Det skal sikre, at Rådet ikke anbefaler et nyt lægemiddel som standardbehandling, hvis det betyder, at en uforholdsmæssig stor andel af sundhedsvæsenets midler skal bruges på netop den ene medicinske behandling.

Det er Danske Regioner, der har besluttet, at Medicinrådet i særlige tilfælde kan inddrage forsigtighedsprincippet i sine beslutninger.

Medicinrådet besluttede kun at anbefale tafamidis til behandling af den arvelige variant af sygdommen. Årsagen er, at behandlingen af patienter med den ikke-arvelige variant af sygdommen i gennemsnit for et typisk behandlingsforløb på fire til fem år koster cirka 2,9 millioner kroner pr. patient i officielle priser. Der er dog givet en rabat, der efter firmaets ønske er fortrolig.

Den pris mente Rådet var for høj i forhold til effekten. Samtidig lagde Medicinrådet vægt på, at der er usikkerhed om, hvor mange patienter med den ikke-arvelige variant der skal behandles. Medicinrådet estimerede, at cirka 700 patienter ville påbegynde behandlingen med tafamidis inden for fem år, hvis det blev anbefalet som standardbehandling til begge patientgrupper.

Men tallet kan være endnu højere. Hvis tafamidis blev anbefalet som standardbehandling til både den arvelige og den ikke-arvelige variant, ville hospitalerne muligvis begynde at screene mere for sygdommen. Antallet af patienter, der skulle behandles, ville derfor blive endnu højere, samtidig med at de ville blive diagnosticeret tidligere og derfor skulle behandles i længere tid.

Centralt står også Medicinrådets behandlingsvejledninger, der både har stor betydning for patienter og læger og for økonomien i sundhedsvæsenet. Medicinrådet rådgiver med sine behandlingsvejledninger lægerne om den bedste medicinske behandling til en given sygdom. De er på den måde med til at sikre patienterne en ensartet behandling af høj kvalitet i hele landet.

Samtidig er behandlingsvejledningerne med til at presse priserne på lægemidler ned og dermed frigøre midler til andre opgaver i sundhedsvæsenet. Det sker som beskrevet ovenfor, fordi Medicinrådet i sine behandlingsvejledninger ligestiller lægemidler til behandling af samme sygdom, hvis der er flere lige gode medicinske behandlinger. Amgros, der står for udbud og forhandlingerne med lægemiddelfirmaerne, beder efter ligestillingen firmaerne om at byde ind med priser på deres produkter, og det billigste af de ligestillede lægemidler bliver førstevalg i behandlingsvejledningen. Altså igen et incitament for firmaerne til at tilbyde lægemidlerne til en bedre pris.

Sådan en ligestilling og et udbud har for eksempel betydet, at [regionerne fra juni 2020 sparer omkring 100 millioner kroner årligt på lægemidler til en bestemt type brystkræft](#). Lægemidlerne er de samme – de er bare blevet billigere, fordi de er blevet konkurrenceudsat. De 100 millioner kroner kan således bruges til andre vigtige sundhedsopgaver, uden at behandlingen til brystkræftpatienterne bliver ringere. [Fra januar 2021 har regionerne udsigt til endnu en besparelse på mindst 100 millioner kroner om året på lægemidler til en række udbredte øjensygdomme](#) efter samme mekanisme.

Medicinrådet er altså sat i verden for at sikre mest mulig sundhed for pengene for de danske patienter. Hvilken betydning Medicinrådet reelt har på udgifterne til sygehusmedicin, kan vi dog endnu ikke konkludere håndfast på.

4. Medicinrådet i medierne 2020

I 2020 udsendte Medicinrådet 32 anbefalinger, 13 behandlingsvejledninger og 26 lægemiddelrekommandationer.

Det gik ikke ubemærket hen. Ifølge mediedatabasen Infomedia blev 'Medicinrådet' nævnt i flere end 1.000 artikler og indslag i 2020 – også selvom corona/COVID-19 har domineret sundhedsstoffet i medierne.

Der er altid nogle sager, der fylder mere i mediedækningen end andre. Det er typisk, hvis Medicinrådet siger nej til at anbefale et nyt lægemiddel, at vi får henvendelser fra pressen, og sagen efterfølgende fylder i spalter og indslag. Hvis det bliver et ja, bliver sagen sjældent dækket.

”Der er altid nogle sager, der fylder mere i mediedækningen end andre. Det er typisk, hvis Medicinrådet siger nej til at anbefale et nyt lægemiddel, at vi får henvendelser fra pressen, og sagen efterfølgende fylder i spalter og indslag. Hvis det bliver et ja, bliver sagen sjældent dækket.”

Citat Jørgen Schøler Kristensen

Øjenlægemidlet Luxturna (voretigene neparvovec) var dog lidt af en undtagelse – måske fordi det først blev et nej og senere et ja, efter at firmaet kom med et tilbud på en ny prisaftale, så regionerne kun skal betale, hvis Luxturna virker.

Luxturna er den første genterapi til behandling af øjensygdommen arvelig RPE65-relateret nethindedystrofi, der i sidste ende fører til blindhed – typisk når patienterne er i 30'erne. Luxturna har en vigtig klinisk merværdi, men der er usikkerhed om langtidseffekten og eventuelle bivirkninger.

Da Medicinrådet [i april 2020 anbefalede Luxturna](#) som standardbehandling, blev sagen dækket af blandt andet Ude og Hjemme, Ekstra Bladet, TV2 og DR – DR med tv-dokumentaren [Kostbare øjne](#), der dog først blev sendt i september 2020. DR lavede også webdokken [Når alt bliver mørkt](#).

Men det lægemiddel, der løb med flest overskrifter i 2020, var – igen – nusinersen, kendt under handelsnavnet Spinraza. Det er et lægemiddel til behandling af muskelsvindsygdommen spinal muskelatrofi. Ifølge mediedatabasen Infomedia optræder ordene Spinraza og Medicinrådet i 320 artikler i 2020.

I alt er der fra 1. januar 2017 til 31. december 2020 ifølge Infomedia blevet skrevet flere end 1.300 artikler og indslag, der indeholder de to ord: Spinraza og Medicinrådet.

Anledningen til den fornyede medieinteresse var, at Medicinrådet selv havde sat Spinraza på dagsordenen igen. Rådet ønskede at undersøge, om der var grundlag for at udvide anbefalingen, så den kunne omfatte en større og ældre gruppe patienter.

2017 - 2020

Medicinrådets beslutninger om Spinraza

- 1 Oktober 2017**

Medicinrådet anbefaler Spinraza til nogle patienter med SMA type 1, som er den mest alvorlige form af sygdommen, samt spædbørn som endnu ikke har vist symptomer på sygdommen.
- 2 Januar 2018**

Medicinrådet udvider anbefalingen til flere patienter med SMA type 1.
- 3 Maj 2018**

Anbefalingen bliver udvidet til også at omfatte mindre børn med SMA type 2, som er en mildere form af sygdommen. Børnene må ikke have haft symptomer på sygdommen i mere end 4 år. Det betyder i praksis, at barnet ikke kan være ældre end 6 år, når det starter på behandlingen.
- 4 Oktober 2020**

Medicinrådet justerer anbefalingen for spædbørn, som endnu ikke har haft symptomer på sygdommen, med henblik på at åbne mulighed for tidligere behandling via et nationalt screeningsprogram.

Ved Rådets møde i maj 2020 fremlagde Medicinrådets fagudvalg på området resultatet af den dataindsamling, som Medicinrådet selv havde igangsat sammen med fagudvalget i jagten på mere evidens for effekten af Spinraza hos større børn og voksne. I kølvandet på fagudvalgets rapport fulgte også tilbud om en ny pris, som Rådet ikke var tilfreds med.

Sagen blev herefter drøftet igen ved Rådets møde i juni – både på et planlagt rådsmøde og et ekstraordinært hasteindkaldt rådsmøde i slutningen af juni, hvor Spinraza var det eneste punkt på dagsordenen.

Rådet konkluderede afslutningsvis, at de patientgrupper, hvor der er dokumentation for effekt af Spinraza, allerede i dag er omfattet af anbefalingen.

Derfor besluttede Rådet at fastholde sin anbefaling fra maj 2018. Anbefalingen gælder de fleste børn med SMA type 1 og 2, som er under seks år ved behandlingens start.

I oktober måned besluttede Rådet – på opfordring af fagudvalget – at justere sin anbefaling, så den nu omfatter lidt flere såkaldt præsymptomatiske spædbørn. Det er børn født med en gendefekt, der gør, at de senere vil udvikle symptomer på muskelsvindssygdommen. Justeringen var en vigtig forudsætning for, at Sundhedsstyrelsen kan behandle et forslag om at indføre et nationalt screeningsprogram af nyfødte, som vil betyde, at behandlingen kan starte, inden børnene taber muskelkraft.

Sagen har fået meget opmærksomhed, og der har ikke altid været fuld enighed mellem Medicinrådet og fagudvalget om, hvordan evidensen for Spinrazas effekt skal tolkes. Samtidig har patienterne forskellig adgang til Spinraza i de lande, vi i Danmark normalt sammenligner os med. Det skyldes blandt andet forskellige finansieringssystemer og forsøgsordninger, og at prisen på Spinraza, som er fortrolig, kan være forskellig fra land til land. Prisen i Danmark er fortsat meget høj. Den officielle pris på Spinraza er ifølge Medicinpriser.dk cirka 3,3 millioner kroner det første år og cirka 1,7 millioner kroner hvert år efterfølgende. Der er forhandlet en fortrolig rabat.

Også i Folketinget er Spinraza blevet diskuteret, og sundhedsministeren er blevet stillet udvalgs- og samrådsspørgsmål om sagen.

5. Debatten om lægemidler til sjældne sygdomme

Allerede ved årets begyndelse blussede diskussionen om Medicinrådets håndtering af lægemidler til sjældne sygdomme op. Spinraza og Luxturna er blot to af de mange nye dyre lægemidler til behandling af små patientgrupper, der i disse år udvikles lægemidler til.

I januar havde Dansk Folkepartis sundhedsordfører indkaldt ministeren og resten af ordførerne på området til en debat om emnet i folketingsalen.

Problemstillingen er ifølge nogle politikere, lægemiddelfirmaer, læger og patientorganisationer, at det er for svært at få anbefalet lægemidler til mindre patientgrupper med sjældne sygdomme, netop fordi patientgrundlaget er lille, og det derfor er vanskeligt at levere et datagrundlag for lægemidlets effekt, der lever op til Medicinrådets krav. Og samtidig, at lægemidlerne er dyrere, fordi firmaerne har et mindre marked at sælge deres produkter på. Det får ofte – ifølge kritikerne – Medicinrådet til at vende tommelfingeren nedad.

Men man kan også vende argumentet om: Lægemidler til små patientgrupper er ofte dyre. Eksempelvis har Medicinrådet i 2020 anbefalet lægemidlet voretigene neparovec (Luxturna), som kan bremse patienternes synstab. Behandlingen koster i officielle priser 5,1 millioner kroner pr. patient. Rådet har også anbefalet lægemidlet patisiran til behandling af transthyretinmedieret amyloidose med polyneuropati. Meromkostningerne til behandlingen af en gennemsnitlig patient i 16 år er cirka 20 millioner kroner, hvis man tager udgangspunkt i listepriiserne. Der er forhandlet rabatter, men de er efter firmaernes ønske fortrolige.

De nævnte eksempler har resulteret i anbefalinger af lægemidlerne, men der er ingen tvivl om, at beslutningen i Medicinrådet har været vanskelig på grund af de høje priser. Medicinrådet valgte eksempelvis ikke at anbefale patisiran i første omgang, fordi prisen var for høj. Efterfølgende har virksomheden tilbudt lægemidlet til en betydeligt lavere pris, og Medicinrådet anbefaler det nu som standardbehandling. Det samme gælder Luxturna, hvor en bedre prisaf tale ændrede en ikke-anbefaling til en anbefaling.

Dilemmaet er, hvor meget mere sundhedsvæsenet skal betale, og om vi bør stille anderledes krav til dokumentationen, fordi det er en lille patientgruppe. Sundhedsvæsenets ressourcer skal bruges på lægemidler, som vi ved virker, og som vi får tilbudt til en pris, som er rimelig set i forhold til effekten, da det ellers kan få konsekvenser for forebyggelse, behandling eller pleje i andre dele af sundhedsvæsenet. Det gælder, uanset om vi vurderer lægemidler til små eller store patientgrupper.

”Sundhedsvæsenets ressourcer skal bruges på lægemidler, som vi ved virker, og som vi får tilbudt til en pris, som er rimelig set i forhold til effekten, da det ellers kan få konsekvenser for forebyggelse, behandling eller pleje i andre dele af sundhedsvæsenet. Det gælder, uanset om vi vurderer lægemidler til små eller store patientgrupper.”

Citat Steen Werner Hansen

Medicinrådets metoder har således været omdiskuteret, særligt når det gælder vurderingen af lægemidler til sjældne sygdomme. Der har været fremført kritik af, at metoderne ikke kan tage hånd om de lægemidler, hvor dokumentationen for effekten kan være ganske sparsom.

Fra 1. januar 2019 ændrede Medicinrådet sine metoder. Der opstod hos nogle den opfattelse, at Medicinrådet hermed lempede kravene til evidens, når det gælder lægemidler til sjældne diagnoser. Det var ikke tilfældet. Metodeændringen blev indført for at gøre det mere tydeligt, hvornår der er statistisk sikkerhed for et lægemiddels effekt, og hvornår datagrundlaget er så spinkelt, at vurderingen må baseres på kliniske skøn.

Da vi i slutningen af 2020 analyserede metodeændringens betydning for vurderingen af lægemidler til sjældne sygdomme, var det vores vurdering, at den har levet op til sit formål. Metodeændringen har gjort det mere tydeligt, hvornår Medicinrådets vurderinger af lægemidlernes værdi for patienterne er baseret på sikker dokumentation, og hvornår det er kliniske skøn, der ligger til grund for vurderingen.

Definition: Sjældne sygdomme

Sjældne sygdomme rammer få personer. Men begrebet er ikke entydigt defineret og afgrænset. Medicinrådets opgørelse rummer to kategorier, nemlig **sjældne sygdomme** og **sjældne kræftsygdomme**.

500-1000

'Sjældne sygdomme' tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens afgrænsning af sjældne sygdomme, der er defineret som en prævalens på ca. 1-2 ud af 10.000 eller derunder.

Det svarer til højst ca. 500-1.000 personer i Danmark.

Sundhedsstyrelsens definition rummer herudover et krav om kompleksitet (medfødte, arvelige, kroniske, komplekse, alvorlige sygdomme) og behov for en særlig indsats og faglige/teknologiske ressourcer.

< 50

'Sjældne kræftsygdomme' er kræftsygdomme, hvor der er færre end 50 patienter pr. år i Danmark. Medicinrådet vurderer ofte nye lægemidler til kræftsygdomme, hvor patientgrundlaget er meget lille. De indgår ikke i sundhedsstyrelsens definition af sjældne sygdomme, men har her fået sin egen kategori.

Spørgsmålet er selvfølgelig, om metodeændringen har haft en betydning for anbefalingerne af lægemidler til sjældne sygdomme.

I analysen har vi set på Medicinrådets anbefalinger af lægemidler til sjældne sygdomme med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens definition af begrebet. Desuden har vi særskilt set på lægemidler til sjældne kræftsygdomme.

[Vores opgørelse](#) viser, at andelen af lægemidler til sjældne sygdomme efter Sundhedsstyrelsens definition, der er blevet anbefalet eller delvist anbefalet, er stort set uændret efter metodeændringen. Her er det værd at bemærke, at alle lægemidlerne i denne gruppe har opnået en positiv kategorisering efter metodeændringen – det vil sige, at de var dokumenteret bedre for patienten end de eksisterende behandlingsmuligheder – om end der kunne være tvivl om, hvor stor en klinisk merværdi der var ved behandlingen. Lægemedelfirmaerne kunne altså i disse tilfælde godt indsamle tilstrækkelig dokumentation til at vise en positiv effekt, selvom der er tale om medicin til små patientgrupper.

Men selvom der ofte er dokumentation for, at lægemidlet er bedre for patienten end den nuværende behandling, er der ofte tvivl om, hvor stor effekten er, og hvor længe den varer. Når Medicinrådet ikke anbefaler lægemidler til sjældne sygdomme, skyldes det altså oftest, at omkostningerne til behandlingen er uacceptabelt høje, særligt når disse usikkerheder om lægemidlets effekt tages i betragtning.

Vores optælling viser dog også, at færre lægemidler til sjældne kræftsygdomme blev anbefalet efter metodeændringen. Men idet der i vores opgørelse kun er tale om syv lægemidler i gruppen, er det uvist, om det er metodeændringen, lægemidlets evidensgrundlag, lægemiddelprisen eller andre forhold, der er den primære årsag til, at færre lægemidler til sjældne kræftsygdomme er blevet anbefalet efter 1. januar 2019.

Det er værd at bemærke, at udfordringen med sparsomme data ikke kun er til stede for lægemidler til sjældne sygdomme. Vores optælling viser således, at Medicinrådet også for ikke-sjældne sygdomme ofte mangler sikre data for lægemidlets effekt og dermed værdien for patienterne. Samtidig vil små patientpopulationer blive mere og mere almindelige, i takt med at en større andel af nye lægemidler bliver målrettet bestemte genotyper eller mutationer. Derfor vil en stadig større andel af nye lægemidler skulle vurderes på baggrund af et meget begrænset datagrundlag.

6. QALY og de nye metoder

2020 stod også i metodeudviklingens tegn.

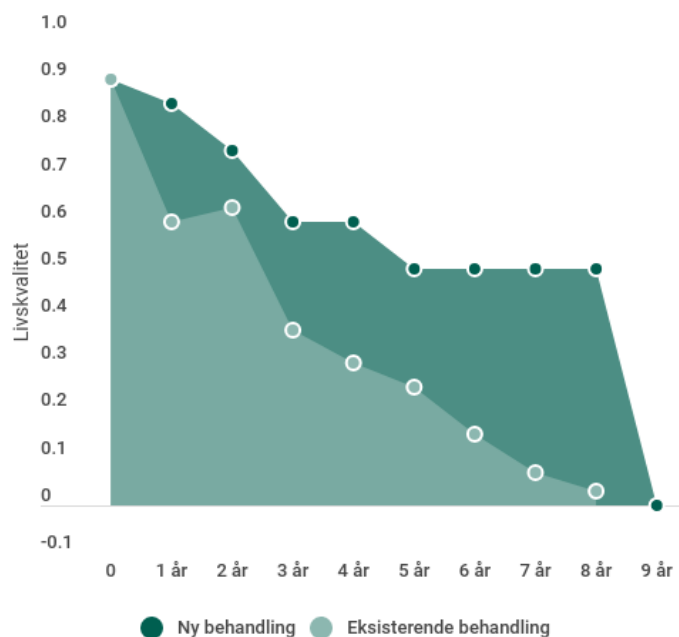
Danske Regioner besluttede nemlig i november 2019, at Medicinrådet skal benytte QALY – eller kvalitetsjusterede leveår – i sine vurderinger. Det er indført fra 1. januar 2021.

Da Medicinrådet oprindeligt blev etableret, havde Danske Regioner kigget mod det tyske prioriteringssystem, hvor lægemidlers værdi kategoriseres, alt efter hvor godt de virker. Den model har dannet grundlag for Medicinrådets vurderinger af nye lægemidler, fra Rådet blev etableret i januar 2017 og frem til årsskiftet 2020/2021.

Efter [evalueringen af Medicinrådet i 2019](#) besluttede Danske Regioners bestyrelse, at Medicinrådets metoder skulle ændres. Bestyrelsen ønskede, at Danmark ligesom for eksempel England, Norge og Sverige skulle bygge sine prioriteringsbeslutninger på den internationalt anvendte måleenhed QALY.

QALY

QALY = livskvalitet gange levetid

QALY-gevinsten udtrykker den forbedring/forværring i livskvalitet og overlevelse, som en ny behandling giver patienten ift. den eksisterende. Det mørkegrønne areal udgør QALY-gevinsten ved den nye behandling (sammenlignet med den eksisterende). Livskvalitet gøres op på en skala, hvor 0 er død og 1 er perfekt helbred. Eksemplet er fiktivt.

QALY – eller kvalitetsjusterede leveår – er et standardiseret mål, der kombinerer patienters livskvalitet og overlevelse i ét tal. Livskvaliteten opgøres på en skala, hvor 0 er død, og 1 er perfekt helbred. Én QALY svarer således til et år i perfekt helbred. QALY kan i princippet beregnes for alle typer behandling. Derfor kan QALY bruges til at se på tværs og giver mulighed for at sammenligne gevinsten af de nye lægemidler, Medicinrådet bliver bedt om at vurdere.

At implementere QALY som måleenhed for lægemidlers effekt medfører, at Medicinrådet kommer til at anvende en metode, der er internationalt anerkendt som værende det bedste værktøj til sammenligning af sundhedseffekter på tværs af behandlinger, og dermed en essentiel del af beslutningsgrundlaget for prioritering inden for sundhedsvæsenet.

Men det er en gennemgribende og markant ændring, som har betydet, at Medicinrådets metoder og processer for vurdering af nye lægemidler skulle skrives helt om. Det er et arbejde, der har stået på i hele 2020. Ansvar for udarbejdelsen af de nye metoder ligger hos Danske Regioner, der har trukket på Medicinrådets sekretariat for udarbejdelsen af de konkrete metoder. Sekretariatet har sparret med eksperter fra ind- og udland, herunder repræsentanter for Legemiddelverket i Norge og NICE i England.

[En ny metodevejledning og en ny procesvejledning er nu på plads.](#) Arbejdet er blevet fulgt tæt af en følgegruppe under Danske Regioner med repræsentanter fra Danske Patienter, Lægevidenskabelige Selskaber, Lægemedelindustriforeningen, Amgros og Medicinrådet.

Fra årsskiftet skal vi altså arbejde på en anden måde, end vi har gjort i Medicinrådets første fire år. Vi skal i gang med at lære en ny metode og proces at kende. Det gælder alle enheder i Medicinrådet – sekretariatet, fagudvalgene og Rådet. Vi skal have det nye system ind under huden, og læringskurven vil være stejl.

I en periode kommer vi til at jonglere mellem de gamle og nye metoder, fordi de nye metoder kun gælder anmodninger om vurdering af lægemidler, der er modtaget fra den 1. januar 2021.

Vi forventer os en del af de nye metoder. Først og fremmest vil indførelsen af QALY gøre det lettere at sammenligne vurderingerne af nye lægemidler på tværs. Vi ser frem til, at data for overlevelse og livskvalitet bliver indarbejdet systematisk og sammenligneligt i alle vurderingerne. Vi ser også frem til at kunne drøfte effekt, sundhedsøkonomi, omkostninger og en eventuel anbefaling samlet. Det var efter de gamle metoder delt op på to møder.

”Nogle udfordringer ændrer metoden dog ikke på. Det gælder blandt andet den grundlæggende udfordring, at vi skal vurdere flere og flere lægemidler på et meget begrænset datagrundlag. Analyserne vil ikke blive mere sikre end de data, de bygger på.”

Citat Steen Werner Hansen

Nogle udfordringer ændrer metoden dog ikke på. Det gælder blandt andet den grundlæggende udfordring, at vi skal vurdere flere og flere lægemidler på et meget begrænset datagrundlag. Analyserne vil ikke blive mere sikre end de data, de bygger på. Vi forventer derfor, at der også fremover vil være sager, hvor sparsomme data gør beslutningerne vanskelige.

7. Rådet

Jørgen Schøler Kristensen, formand

Lægefaglig direktør, Aarhus Universitetshospital
Udpeget af Danske Regioner

Steen Werner Hansen, formand

Vicedirektør, Herlev og Gentofte Hospital
Udpeget af Danske Regioner

Carl-Otto Gøtzsche

Klinikchef, Aalborg Universitetshospital
Udpeget af Region Nordjylland

Jens Friis Bak

Lægefaglig direktør, Hospitalsenheden Vest
Udpeget af Region Midtjylland

Kim Brixen

Lægelig direktør, Odense Universitetshospital
Udpeget af Region Syddanmark

Knut Borch-Johnsen

Vicedirektør, Holbæk Sygehus
Udpeget af Region Sjælland

Per Jørgensen

Vicedirektør, Rigshospitalet
Udpeget af Region Hovedstaden

Henning Beck-Nielsen

Professor, Endokrinologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Udpeget af Lægevidenskabelige Selskaber (DES - Dansk Endokrinologisk Selskab)

Niels Obel

Professor, Infektionsmedicinsk Klinik, Rigshospitalet
Udpeget af Lægevidenskabelige Selskaber (DSI - Dansk Selskab for Infektionsmedicin)

Dorte Lisbet Nielsen

Professor, Afdeling for Kræftbehandling, Herlev Hospital
Udpeget af Lægevidenskabelige Selskaber (DSKO - Dansk Selskab for Klinisk Onkologi)

Hanne Rolighed Christensen

Ledende overlæge, Klinisk farmakologisk afdeling, Bispebjerg Hospital
Udpeget af regionerne

Birgitte Klindt Poulsen

Ledende overlæge, Klinisk Farmakologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital
Udpeget af regionerne

Lars Nielsen

Regionsapoteker, Region Hovedstadens Apotek
Udpeget af regionerne

Morten Freil

Direktør, Danske Patienter
Udpeget af Danske Patienter

Leif Vestergaard Pedersen

Forhenværende direktør, Kræftens Bekæmpelse
Udpeget af Danske Patienter

Dorte Gyrd-Hansen

Professor, forskningsleder ved Danish Centre for Health Economics (DaCHE), Syddansk
Universitet
Udpeget af Rådet

7.1 Observatører

Marie Louise Schougaard Christiansen

Speciallæge i klinisk farmakologi, Sundhedsstyrelsen
Udpeget af Sundhedsstyrelsen

Doris Hovgaard

Overlæge, Medicinsk Evaluering og Biostatistik, Lægemiddelstyrelsen
Udpeget af Lægemiddelstyrelsen

Ida Sofie Jensen

Koncernchef, Lægemiddelindustriforeningen
Udpeget af Lægemiddelindustriforeningen

Dorthe Bartels

Senior strategisk rådgiver, Amgros

7.2 Udtrådte rådsmedlemmer/observatører

Lise Grove

Direktør for strategisk indkøb og forsyning af lægemidler, Amgros

8. Fagudvalgene

Medicinrådets fagudvalg består blandt andet af læger, kliniske farmakologer og patienter.

Medicinrådet indkalder sine fagudvalg, når det skal vurdere nye lægemidler eller udarbejde behandlingsvejledninger og lægemiddelrekommandationer. Fagudvalgene er eksperter i det pågældende sygdomsområde. De er faste udvalg, som løbende kan indkaldes. Medicinrådet kan nedsætte nye fagudvalg, hvis der mangler udvalg på områder, hvor der kommer nye lægemidler.

I starten af 2020 publicerede Medicinrådet en række korte podcasts i serien Indefra på Medicinrådets hjemmeside.

I to af disse fortæller to fagudvalgsformænd – henholdsvis forsker og børnelæge Bo Chawes og professor og overlæge Jesper Stentoft, hvorfor de mener, at Medicinrådet løfter en vigtig samfundsmæssig opgave.

Du kan lytte til deres fortællinger ved at klikke på nedenstående links: [Hør Bo Chawes fortælling her](#) og [hør Jesper Stentofts fortælling her](#).

Ved årsskiftet 2020/2021 havde Medicinrådet 516 fagudvalgsmedlemmer fordelt på 52 fagudvalg. 81 af medlemmerne er patienter eller patientrepræsentanter.

Fagudvalgsmedlemmer

Medicinrådet har 516 fagudvalgsmedlemmer.
81 af dem er patientrepræsentanter.

● Klinisk/fagligt medlem ● Patientrepræsentant

I 2020 evaluerede Medicinrådets sekretariat patientinddragelsen i fagudvalgenes arbejde med behandlingsvejledninger. Evalueringen viste, at der er en generel tilfredshed med patientinddragelsen. Evalueringen viste også nogle forbedringsmuligheder i patientinddragelsen, som sekretariatet arbejder videre med.

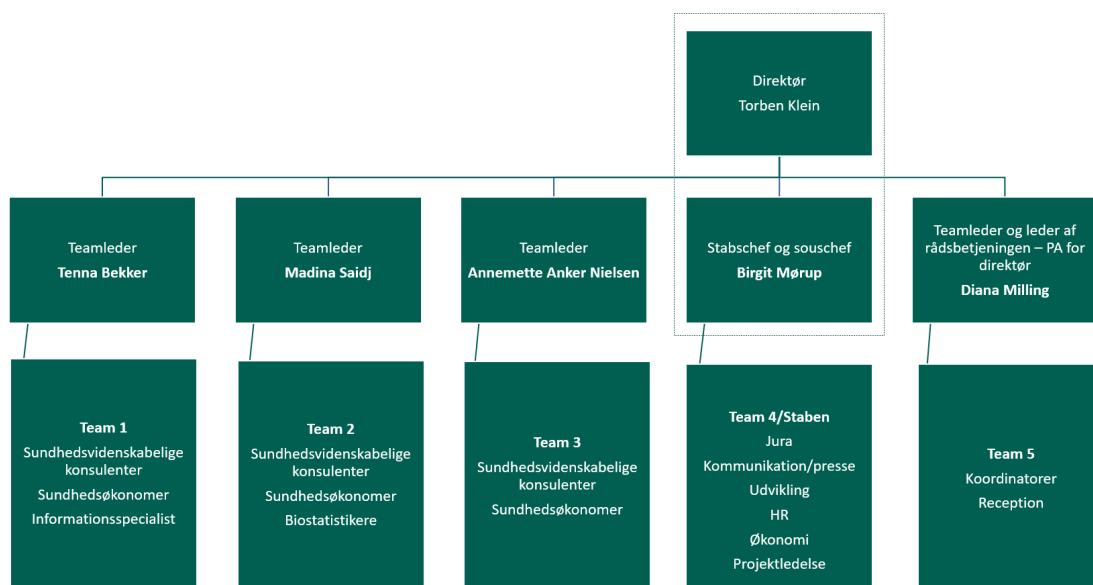
Michael Davidsen er patientrepræsentant i fagudvalget vedrørende øjensygdomme. [Han fortæller i denne podcast, hvorfor han er gået ind i arbejdet i fagudvalget.](#)

9. Sekretariatet

Medicinrådets sekretariat er metodeansvarligt og betjener Rådet og fagudvalgene. Ved årets udgang var der 53 ansatte i sekretariatet. Af de i alt 53 medarbejdere er 43 kvinder og 10 mænd.

Sekretariatet er organiseret i fem teams og ledes af direktør Torben Klein.

Siden 1. januar 2020 har Medicinrådet fået en ny faggruppe i sekretariatet.

På Danske Regioners bestyrelsesmøde i november 2019 blev det nemlig besluttet, at de sundhedsøkonomiske analyser til Medicinrådet fremover skulle udarbejdes i Rådets sekretariat. Det medførte, at fem sundhedsøkonomer skiftede fra Amgros til Medicinrådets sekretariat 1. januar 2020.

Medicinrådets sekretariat

Medicinrådet Dampfærgevej 27-29, 3. th
2100 København Ø

+ 45 70 10 36 00

medicinraadet@medicinraadet.dk

www.medicinraadet.dk

Bilag Titel:	Årsrapport Regionernes It-råd 2020
Dagsordens titel	Årsrapport for Regionernes it-råd
Dagsordenspunkt nr	11
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Regionernes It-råd
Årsrapport 2020

Årsrapport 2020

Regionernes It-råd 2021

Design: Berit Winsnes, BW grafisk design

Februar 2021

Regionernes It-råd er nedsat af Danske Regioner

Indhold

- 1 Indledning 4**
- 2 Det arbejder it-rådet for 6**

Her kan du læse mere om baggrunden for etablering af et fællesregionalt it-råd og modellen for risikovurderinger, samt om rammerne for it-rådets arbejde. 6
- 3 Gennemførte og planlagte risikovurderinger 8**

I dette afsnit får du et overblik over gennemførte og planlagte risikovurderinger. 8
- 4 Observationer fra de første risikovurderinger 10**

På baggrund af risikovurderingerne og rådsmedlemmernes erfaring, har it-rådet udledt seks tematikker, som regionerne med fordel kan have fokus på ved tilrettelæggelsen af store, komplekse it-projekter.
Dem kan du læse mere om nedenfor. 10
- 5 Tre risikovurderinger – tre cases 12**

I dette afsnit kan du læse mere om de tre projekter, der allerede har fået en risikovurdering i Regionernes It-råd. Vi har også spurgt projekterne, hvordan det har været at gennemgå en risikovurdering og hvad de selv synes, de har fået ud af det. 12
- 6 Om Regionernes It-råd 18**

Om eksperterne: Her kan du se og læse om, hvem de er 18
Habilitetspolitik skal sikre it-rådets uvildighed 19
Modellen for risikovurderinger: Her kan du læse mere om it-rådets metodiske tilgang 20
Timing af risikovurderingen 21
Risikovurderingens indhold og forløb 22
- 7 Kontakt Regionernes It-råd 23**

1. Indledning

Velkommen til Regionernes It-råd – og den første årsrapport

I 2019 besluttede Danske Regioner at nedsætte regionernes nye it-råd og etablere en model for risikovurderinger. Ambitionen er at understøtte regionernes opgaver med at gennemføre store, komplekse it- og digitaliseringsprojekter. I afsnit 2 og afsnit 6 kan du læse mere om baggrund og rammer for it-rådets arbejde samt om, hvordan modellen for risikovurderinger foregår i praksis.

Årsrapporten er en offentlig beretning til Danske Regioners bestyrelse, til regionerne og til alle, der arbejder med eller interesserer sig for store, komplekse it-projekter i og på tværs af regioner og sektorer. Årsrapporten har til formål at skabe synlighed om regionernes arbejde med store, komplekse it-projekter, og at formidle observationer fra de gennemførte risikovurderinger.

Håbet er, at årsrapporten kan bidrage til at understøtte 'best practice' i forhold til at gennemføre succesfulde it-projekter. I afsnit 4 er rådsmedlemmernes observationer og erfaringer fra de tre første risikovurderinger samlet. Her kan regionerne søge inspiration til, hvordan risici i regionale it-projekter kan minimeres. I forlængelse heraf kan man i afsnit 5 læse mere om de tre projekter, der har fået en risikovurdering i Regionernes It-råd, og hvordan projekterne har arbejdet med it-rådets anbefalinger.

It-rådet er sammensat af seks personligt udpegede eksperter, der har mangeårig praktisk erfaring med gennemførelse af store, komplekse it- og digitaliseringsprojekter – både fra regionerne og fra det private erhvervsliv. Du kan få et overblik over medlemmerne i Regionernes It-råd i afsnit 6.

2020 er it-rådets første 'leveår'. Rådsmedlemmerne mødtes for første gang i februar. Siden har it-rådet afholdt tre rådsmøder og gennemført de første tre risikovurderinger af fællesregionale projekter. Disse aktiviteter kan du læse mere om i afsnit 3.

Fokus på at skabe værdi for projekterne

Ét af it-rådets vigtigste mål for 2020 har været, at de risikovurderede projekter oplever, at blive hjulpet godt på vej med it-rådets rådgivning. Altså at få it-rådets kerneydelse på plads. Baseret på tilbagemeldinger fra projekterne og på at projekterne har gennemført anbefalede ændringer i deres planer, efter de har modtaget it-rådets rådgivning, kan vi konkludere, at det er lykkedes.

Modellen for risikovurderinger beror i høj grad på regionernes egen ekspertise. Derfor skyldes succesen ikke mindst de regionale medarbejdere, der bidrager med ekspertise, faglig kunnen, engagement og organisatoriske indsigt. Tak til jer!

It-rådet er sat i verden for at hjælpe projekterne og skabe læring på tværs, derfor vil det fortsat være et fokusområde i 2021. It-rådet vil blandt andet fokusere på følgende i året, der kommer:

At it-rådets anbefalinger opleves som meningsfulde og realiserbare via dialog mellem it-rådet og projektleder og styregruppeformand.

At opsamle og formidle observationer og læringspunkter der går på tværs af de enkelte risikovurderinger.

Regionernes It-råd

Fortsat opmærksomhed på at forholde sig åbent og konkret til det enkelte projekt når it-rådet vurderer, rådgiver og giver anbefalinger.

It-rådet har desuden tilbudt at følge op på særligt komplekse og risikofyldte projekter, der ønsker sparring på konkrete temaer på et senere tidspunkt i projektførelsen. Tilgangen betyder med andre ord, at projekter – efter

ønske – kan blive risikovurderet eller få sparring flere gange og med forskelligt fokus. Det er et mål at videreføre denne tilgang i 2021.

God læselyst!

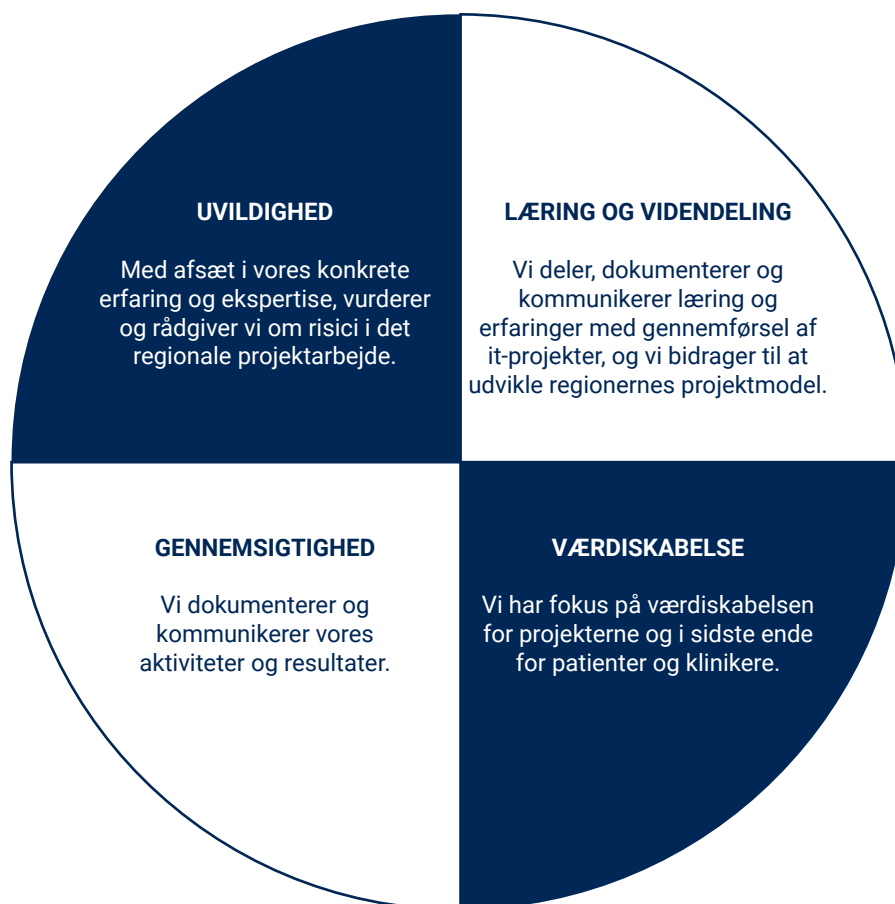
Januar 2021

2. Det arbejder it-rådet for

Her kan du læse mere om baggrunden for etablering af et fællesregionalt it-råd og modellen for risikovurderinger samt om rammerne for it-rådets arbejde.

Regionerne sætter hvert år store fælles it- og digitaliseringsprojekter i værk. Hvis projekterne bliver forsinkede eller udfordrede, har det store konsekvenser for de berørte borgere og sundhedspersoner. Derfor skal der tages hånd om de risici, der kan opstå, så projekterne kan indfri de forventede mål, afsluttes til tiden og inden for budgettet. Her spiller it-rådet og modellen for risikovurderinger en vigtig rolle.

Regionernes It-råd skal hjælpe regionale it-projekter med at komme i mål inden for tid og budget og bidrage til, at regionerne høster de forventede gevinster til gavn for klinikere og patienter. I praksis sker dette via risikovurderinger, dialog med projekterne og via opsamling af læring på tværs. It-rådet kobler teori med praksis og hjælper projekterne med at finde løsninger på deres udfordringer.

Figur 1: Principper for it-rådet

It-rådet bygger videre på en stærk og veletableret fællesregional samarbejds tradition. En tradition, der manifesterer sig i en stærk organisering og governance, hvor regionerne mødes om fælles interesser og hvor udvikling og implementering af nye fælles løsninger, er i fokus.

It-rådet skal styrke regionernes evne til at komme i mål med sunde projekter. It-rådet fungerer som uafhængigt, rådgivende ekspertorgan og skal bidrage til kvalificeret gennemførelse af fællesregionale it- og digitaliseringsprojekter gennem risikovurderinger. Derudover skal it-rådet og modellen for risikovurderinger være med til at skabe gennemsigtighed, ledelsesforankring og læring gennem blandt andet videndeling og bidrag til udvikling af regionernes projektmodel.

It-rådet arbejder ud fra fire principper, der kan ses i figur 1. Principperne udspringer af it-rådets kommissorium, der er godkendt af Danske Regioners bestyrelse.

Hvornår er it-rådet en succes?

Med nedsættelse af et helt nyt it-råd er der en naturlig anledning til at definere ambitioner for de kommende år. Ved it-rådets første møde tog rådsmedlemmerne derfor hul på en drøftelse af it-rådets ambitioner. Med afsæt i eksperternes egne erfaringer har it-rådet siden arbejdet på en række succeskriterier. Succeskriterierne fungerer som rettesnore for it-rådets aktiviteter og som pejlemærker, rådet måler sig selv op imod igennem opstarten.

Afsættet for såvel principperne og succeskriterierne er, at it-rådet er sat i verden for at hjælpe og understøtte projekterne. Derfor bliver der efter hver enkelt risikovurdering gennemført spørgeskemaevalueringer med fokus på projekternes oplevelse af, hvorvidt risikovurderingen og dialogen med it-rådet har skabt værdi.

Derudover viser erfaring, at der – for at kunne skabe mest mulig værdi for projekterne – skal sættes ind med et eksternt blik og relevant rådgivning tidligt i projektforløbet. Det vil it-rådet også have fokus på, når risikovurderinger fremadrettet skal times og tilrettelægges. For at understøtte videndeling og læring på tværs af regionerne vil it-rådet i første omgang have fokus på de ledere, der arbejder med it-projekter og/eller digitalisering i regionerne.

It-rådet genbesøger løbende succeskriterierne for løbende at prioritere fokus.

It-rådets succeskriterier

Ved udgangen af 2020 anser vi Regionernes It-råd for at være en succes, når følgende succeskriterier er opfyldt:

- Vi har bidraget til at formindske risici i projekterne og vi sætter spot på at risici mitigeres tidligt i projektforløbet
- De projekter, vi har risikovurderet, oplever it-rådets rådgivning og anbefalinger som værdifuld
- Vi har bidraget til øget ledelsesopmærksomhed omkring it-projekter i regionerne
- Vi har inddraget eksterne perspektiver og erfaringer.

3. Gennemførte og planlagte risikovurderinger

I dette afsnit får du et overblik over gennemførte og planlagte risikovurderinger.

It-rådet har gennemført tre risikovurderinger af fællesregionale it-projekter siden opstarten i februar 2020.

Risikovurderingen skal mest hensigtsmæssigt ske på det tidspunkt i projekterne, hvor der foreligger et beslutningsgrundlag, en plan og et økonomisk estimat for gennemførslen af projektet. Der foreligger med andre ord den nødvendige dokumentation for at vurdere projektet, inden det for alvor er gået i gang. Det tidspunkt er i RSI's projektetmodel projektets analysefase.

Det skyldes, at projektet på dette tidspunkt har tilstrækkelig viden om og dokumentation på projektførelsen, men at projektet endnu ikke er nået til kritiske leverancer og derfor kan nå at indarbejde it-rådets anbefalinger. Erfaring viser, at projekter, der gennemfører risikovurdering tidligt, får større udbytte af risikovurderingen, idet der så er tilstrækkelig tid til at indarbejde it-rådets anbefalinger.

Tabel 1 viser de projekter, som it-rådet har risikovurderet i 2020 i kronologisk rækkefølge samt de planlagte risikovurderinger i første halvår af 2021. Flere projekter vil i 2021 blive tilbudt et opfølgende sparringsmøde eller et genbesøg, hvor it-rådet foretager en ny risikovurdering af projektet på baggrund af den første risikovurdering og projektets fremdrift sidenhen. It-rådets forventede pipeline for risikovurderinger i 2021 består af tre nye projekter.

Gennemførte risikovurderinger i 2020	Projektledende region	Tidspunkt for risikovurdering
LUNA	Region Midtjylland	April 2020
Klinisk Immunologi IT	Region Syddanmark	Juni 2020
LABREK	Region Nordjylland	August 2020
Forventede risikovurderinger i 2021	Projektledende region	Forventet tidspunkt for risikovurdering
Fælles udbud af patologisystemer	Region Syddanmark	Januar 2021
LUNA (opfølgning)	Region Midtjylland	Januar 2021
Videreudvikling af sygehusmedicin-registeret (SMR2)	Region Midtjylland og Sundhedsdatastyrelsen	Februar 2021
Anskaffelse og etablering af nyt RIS/PACS	Region Hovedstaden	Tredje kvartal 2021

Tabel 1: Gennemførte og forventede risikovurderinger

Yderligere projekter bliver løbende indmeldt til it-rådet.

4. Observationer fra de første risikovurderinger

It-rådet har på baggrund af rådets første risikovurderinger udpeget seks generelle temaer, som regionerne med fordel kan have særligt fokus på ved tilrettelæggelsen af tværregionale it- og digitaliseringsprojekter. Dem kan du læse mere om nedenfor.

Regionernes evne til at planlægge og gennemføre it- og digitaliseringsprojekter har stor betydning for det offentlige sundhedsvæsen. Generelt anbefales det at tilrettelægge it- og digitaliseringsprojekter, så de indebærer så få risici som muligt. It-rådet tager altid udgangspunkt i det enkelte projekt, når det gennemfører risikovurderinger, og er således med til at sikre, at relevante risici bliver opdaget og håndteret i tide.

It-rådet risikovurderer tværregionale it- og digitaliseringsprojekter, der ofte er komplekse, har mange interessenter og berører forvaltningsområder, der organisatorisk tilhører de enkelte regioners ledelsesansvar. Disse forhold er afspejlet i nogle af de nedenstående generelle temaer som it-rådet har identificeret på baggrund af de første risikovurderinger samt rådsmedlemmernes viden og erfaring med offentlige it- og digitaliseringsprojekter i øvrigt.

Det er it-rådets opfattelse, at regionerne kan styrke ambitionen om at komme i godt mål med sunde it- og digitaliseringsprojekter, hvis der er et særligt fokus på de seks temaer ved tilrettelæggelsen af lignende projekter i fremtiden.

1 Stor ledelsesbevågenhed

Ledelsesbevågenhed på alle niveauer, inkl. topledelsen, skal blandt andet sikre, at it-projekterne har de nødvendige rammevilkår, at der er ledelseskraft til nødvendige beslutninger for it-projekternes gennemførelse og at idriftsættelse træffes uden forsinkelse, at nødvendige aktiviteter uden for it-projektets organisation finder sted planmæssigt, og at eventuelle uforudsete problemer og ændringer håndteres effektivt.

2 Entydig organisatorisk forankring

Entydig organisatorisk forankring og rollefordeling skal sikre klar placering af overordnede opgaver og ansvar, eksempelvis projektlejelse, løbende sikring af projektets tekniske gennemførlighed og løbende sikring af it-løsningens anvendelighed i faglig praksis. Organisatorisk forankring dækker desuden entydig placering af konkrete enkeltopgaver i og uden for it-projektet, eksempelvis vedrørende jura, it-drift og HR.

3 Klar governance og beslutningskraft

Beslutningsmandatet i projektstyregruppen og på alle niveauer i projektet bør være klart, effektivt og velbeskrevet. Projektstyregruppen er det øverste ledelsesorgan for projektet og

skal træffe strategiske beslutninger. Det bør sikres at nødvendige mandater fra linjeorganisationen er på plads, således at styregruppen effektivt og uden forsinkelse kan træffe de beslutninger, der måtte være nødvendige for it-projektets fremdrift.

4 Solid og tilstrækkelig interessenthåndtering

Tidlig identifikation af alle interne og eksterne interessenter og beskrivelse af interessentlandskabet er en vigtig forudsætning for sikring af systematisk og fokuseret kommunikation og rettidig inddragelse af interessenter.

5 Tidlig fokus på implementering og drift af it-løsning samt organisatorisk implementering

Det bør sikres, at der i forbindelse med it-projekter er fokus på alle former for implementering, herunder implementering, drift og vedligeholdelse af it-løsningen (den tekniske implementering) samt at få brugere til at forstå og bruge det nye system (den organisatoriske implementering). Den tekniske implementering omfatter konkrete aktiviteter i forbindelse med implementering og idriftsættelse, og forhold som omkostninger, tekniske opgraderinger, vedligeholdelse, videreudvikling og integrationer med andre it-systemer. I forhold til organisatorisk implementering handler det om tidlig fokus på at få slutbrugerne involveret i projektet, at få planlagt og gennemført uddannelsesforløb, udarbejdet vejledninger samt gennemført den nødvendige forandringsledelse.

6 Klare planer, effektiv fremdriftsrapportering og sikring af nødvendige og kvalificerede ressourcer i projektet

It-projekter skal fokusere på realistiske tidsplaner og realistiske business cases med tilstrækkelige risikobuffere. Der skal planlægges med effektive styringsredskaber i form af relevant fremdriftsrapportering, så der kan korrigeres, hvis projektets planer begynder at skride. Der skal udarbejdes en plan for kritiske leverancer, som projektet kan styre efter med den rigtige fokusering og prioritering. Det bør indgå i kvalitetssikringen af it-projektplaner, at de nødvendige og kvalificerede ressourcer, som er nødvendige for projektets gennemførelse, er til stede eller kan tilvejebringes rettidigt.

5. Tre risikovurderinger – tre cases

I dette afsnit kan du læse mere om de tre projekter, der allerede har fået en risikovurdering i Regionernes It-råd. Vi har også spurgt projekterne, hvordan det har været at gennemgå en risikovurdering og hvad de synes, de har fået ud af det.

LUNA: Ny it-løsning til administration af praksisområdet

Risikoprofil: Kategori A (meget høj)

LUNA har som det første fællesregionale projekt gennemgået en risikovurdering i Regionernes It-råd.

Formålet med projektet er inden for en periode på 2-3 år at tilvejebringe en fællesregional løsning, der understøtter alle regioner i at administrere praksisområdet efter gældende lovgivning og overenskomster, og som samtidig gør det muligt at udfase regionernes anvendelse af det eksisterende sygesikrings-system, Notus.

LUNA er et højrisikoprojekt med en høj grad af kompleksitet og kritiske risici. Herudover er det et yderst forretningskritisk projekt, der erstatter det kuldsejlede Praksys-projekt, og som på kort tid skal sikre en fortsat sikker og korrekt drift af praksisområdet. Så lægerne kan have fokus på patienterne.

It-rådet risikovurderede projektet i april 2020. Det resulterede i identifikation af seks primære risici samt en række konkrete anbefalinger

til hvordan styregruppen kan understøtte en succesfuld gennemførelse af projektet, eksempelvis ved at genbesøge business casen og ved at sikre de nødvendige kompetencer i projektledelsen.

LUNA har efter it-rådets risikovurdering iværksat en række initiativer, der har bidraget til at projektet i dag skrider frem efter planerne. It-rådet er løbende i dialog med projektet for at bidrage til, at det fortsætter sådan.

Hvad siger projektet?

” Det har været meget givtigt for projektet at få et tredje øje på vores planer. Særligt fra nogen, som har erfaringer fra andre store it-projekter. Vi har brug for at blive udfordret og få skærpet vores sanser, ellers risikerer man at forsvinde ind i projektets egen selvforståelse.

I LUNA-projektet har vi valgt en vej, som nok er mere kreativ end den gængse fremgangsmåde i lignende projekter, fordi vi har valgt selv at stå for udviklingen. Vores besøg i it-rådet har givet os en tryghed i nogle af de valg, vi har truffet. Det er rigtig vigtigt, fordi projektet jo drives af ildsjæle, der skal tro på det, de laver.

It-rådets anbefalinger gav anledning til at genoverveje nogle af de helt centrale beslutninger, der er truffet i projektet. På den måde har vi så at sige fået en dobbeltsikring. Selvom vi i enkelte tilfælde har valgt ikke at følge it-rådets anbefalinger, har det altså været sundt for os at blive udfordret.

Konkret har risikovurderingen medført at vi har genbesøgt projektbudgettet ud fra en risikobaseret tilgang. Blandt andet har vi øget risikobufferen. Jeg synes vi har fået en mere robust business case. Vi har også fulgt it-rådets anbefaling om at skabe nogle helt klare aftaler med de interessenter, der ikke er en del af projektet, men som vi er dybt afhængige af. Et større fokus på det aftalebaserede, og den robusthed det giver, tror jeg ikke vi havde set helt det samme behov for uden it-rådets hjælp.”

Claus Wegener Kofoed,
styregruppeformand for
LUNA-programmet,
it-direktør i Region Midtjylland

LABREK: Nyt tidssvarende laboratoriesystem

Risikoprofil: Kategori B (høj)

LABREK er et fællesregionalt projekt, der har til formål at anskaffe et teknologisk tidsvarende it-system til laboratorierekvisition til laboratorier indenfor til klinisk biokemi, klinisk immunologi, klinisk mikrobiologi og patologi. Dvs. et it-system som klinikerne kan benytte til at bestille laboratorieprøver til patienter i forbindelse med diagnostik og udredning.

Regionernes anvender på nuværende tidspunkt en allerede eksisterende it-løsning, WebReq, der benyttes af brugere fra biokemiske, mikrobiologiske og patologiske

laboratorier på hospitalerne, læge- og speciallægepraksis, privathospitaler, misbrugscentre, asylcentre og lignende. Løsningen skal nu konkurrenceudsættes. Derfor går regionerne med LABREK-projektet sammen om et fælles udbud.

Fem regionale vurderingspersoner og it-rådet gennemførte i august 2020 en risikovurdering af projektet. It-rådet bemærkede, at beslutningen om at sætte et laboratorierekvisitionssystem i udbud virker velovervejet og rettidigt. Herudover er projektet besat med kompetente og erfarne medarbejdere, hvilket er en stærk ressource for projektet. It-rådet anbefalede, at projektet genbesøger business case og tidsplan med det formål at gøre det samlede projekt mere robust. It-rådet gav desuden an-

befalinger til, hvordan projektet kunne tilrettelægge udbudsprocessen.

Hvad siger projektet?

” Som projekt får man meget ud af en risikovurdering i den forstand, at man skal sætte sig selv i en position, hvor man kan tåle at ens planer bliver gennemlyst. At processen så er foregået i trygge rammer, giver gode muligheder for at sparre om svagheder i projektet. Jeg synes det giver en god dynamik, hvor fokus er på at spille projektet bedre.

Når projekter starter op, bliver man presset enormt på tid og økonomi. Man glemmer nogle gange kvalitet og realisme. It-rådets fokus på kvalitet og projektets succes var derfor kærkomment.

Kombinationen af at lægmænd, topchefer og erfarne mennesker sammen har spillet ind i risikovurderingen, giver noget meget værdifuldt til projekterne.

Jeg er stolt over at være i en offentlig organisation, der har nået et modenhedsniveau, hvor vi selv ser og anerkender behovet for at styrke vores it-projekter og med det afsæt vælger at nedsætte et uvildigt råd som it-rådet.

Jeg mener grundlæggende, at it-rådet ikke skal operere inden for rigide rammer. De skal have helt frie tøjler til at bruge deres erfaringer og sige, hvad der skal til, for at man skaber værdi for projektet. Her er intuition og smagsdommeri rigtig vigtige elementer. Pointerne skal bare serveres på en tryk måde, og det lykkes it-rådet virkelig med.

Efter risikovurderingen er vi gået i gang med at revidere vores planer og lave en ny risikomodell. Herudover har risikovurderingen og anbefalingerne fra it-rådet givet anledning til at have en ny og mere oplyst forventningsafstemning i RSI-kredsen. At have it-rådet i ryggen synes jeg giver styregruppeformanden legitimitet til at tage nogle ting op, som oftest forbliver usagt."

Klaus Larsen, styregruppeformand for LABREK, it-direktør i Region Nordjylland

Klinisk Immunologi IT: Klinisk løft og bedre sammenhæng på tværs af regioner

Risikoprofil: Kategori A (meget høj)

Regionernes hospitaler kan ikke fungere uden et it-system til de kliniske immunologer. It-systemet skal varetage patientkritiske funktioner; blandt andet håndtere donor- og patientblodprøver, sikre bio-, vævs- og blodbanksdata og herunder lagre og forsyninger til patienter, understøtte og dokumentere produktion af blodkomponenter og bio-bankelementer og fungere som diagnostisk klinisk immunologisk værktøj med beslutningsstøtte.

Som det er i dag, har de fem regioner hver sin aftale med leverandører af it-systemer på området.

Regionerne har i fællesskab besluttet at der skal findes en fælles it-løsning inden for det klinisk immunologiske område. Formålet er at sikre bedre sammenhæng på tværs af regionerne, herunder smidig og hurtig adgang til kliniske immunologiske patient- og donordata tværregionalt. Konkret ønsker regionerne med projektet, at:

- øge kvaliteten af den tværregionale patientbehandling i akutte og kroniske forløb
- reducere tværregionale ulemper for patienter, donorer, personale og forskere

- reducere omkostninger til anskaffelse og vedligeholdelse af et klinisk immunologisk it-system herunder at indhente den økonomiske gevinst i at gennemføre ét fælles udbud frem for fem uafhængige udbud

I juni 2020 gennemgik projektet en risikovurdering i it-rådet. It-rådet konkluderede, at der er tale om et højrisikoprojekt med en høj kompleksitet i den tekniske løsning og med en stram tidsramme som styrende faktor. På den baggrund gav it-rådet konkrete anbefalinger til, hvad projektet kan gøre for at nedbringe risici.

Projektet har siden iværksat en række tiltag, for eksempel styrket det tværregionale it-samarbejde i projektet, håndteret tidspresset samt revideret udbudsmaterialet

Hvad siger projektet?

” Man risikerer at blive tonedøv i egen tænkning, når man arbejder intensivt og under pres på sit projekt. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi har nogle autoritative kilder, der både har evnerne og mandatet til at løfte spørgsmål i forhold til projektet. At it-rådet har medvirket til at give et kritisk blik på projektet, har været rigtig godt.

De it-rådsmedlemmer, vi talte med, var meget konstruktive og vidende. De kunne forstå det enormt komplekse stof, som vores projektdokumenter jo er. Og deres opmærksomhedspunkter og anbefalinger ramte virkelig plet. I projektets styregruppe kendte vi til nogen af svaghederne i forvejen. Alligevel var det bemærkelsesværdigt, at ingen af it-rådets vurderinger var forkerte.

Jeg gruede lidt for, at risikovurderingen ville være en skinproces, men vi blev mødt på projektets præmisser af dygtige og venlige mennesker. Det har været supergodt.”

Kim Torsten Brixen, styregruppeformand for 'Klinisk Immunologi IT', lægelig direktør Odense Universitetshospital

6. Om Regionernes It-råd

Om eksperterne: Her kan du se og læse om, hvem de er.

It-rådet er sammensat af seks personligt udpegede eksperter, der har mangeårig praktisk erfaring med gennemførelse af store, komplekse it- og digitaliseringsprojekter – både

fra regionerne og fra det private erhvervsliv. Rådsmedlemmerne sidder i en periode på to år, hvorefter der vil være mulighed for genudpegning eller udskiftning.

Jane Kraglund (formand for it-rådet), Regionsdirektør i Region Syddanmark

Leif Panduro Jensen, Koncerndirektør i Region Sjælland

Jens Gordon Clausen, Koncerndirektør i Region Hovedstaden

Lillian Mogensen, Bestyrelsesformand for Rejsekort og Rejseplan A/S og tidligere koncerndirektør i ATP

Lars Mathiesen, Direktør i Frost Management

Jens Schmidt, Leder af center for offentlig it på IT-universitetet

Modellen for risikovurderinger: Her kan du læse mere om it-rådets metodiske tilgang

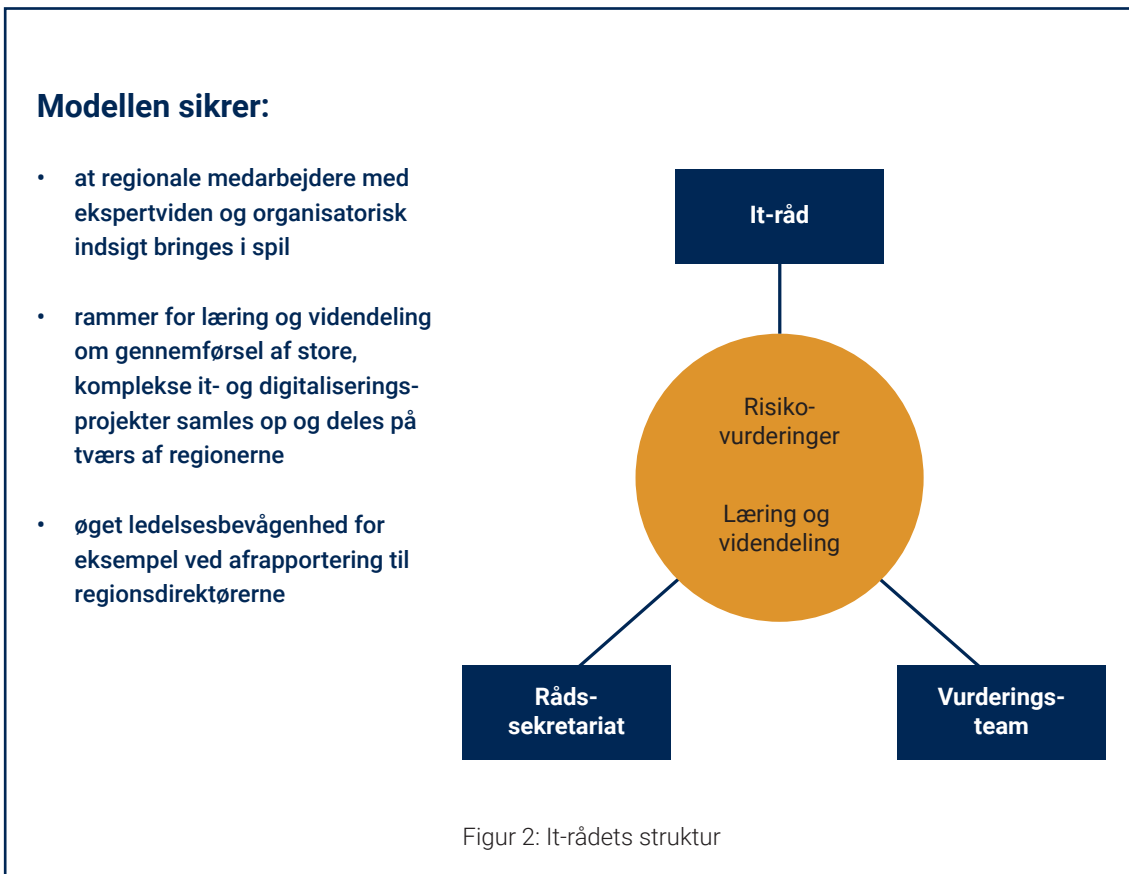
It-rådet arbejder ud fra en model for risikovurderinger. Modellen er etableret af regionerne i fællesskab og er baseret på lignende velafprøvede metoder.

It-rådet er sammensat af tre interne og tre eksterne medlemmer, som alle har omfattende erfaring inden for projekter og it i en offentlig kontekst. De eksterne medlemmer bidrager desuden med erfaringer fra den private sektor.

Vurderingsteamet består af medarbejdere, der er erfarne økonomer, it-projektledere, it-arkitekter og forretningsekspertter fra samtlige regioner. Vurderingsteamet udpeges fra gang

til gang med udgangspunkt i det enkelte projekts karakteristika. Vurderingsteamet og it-rådet udgør i fællesskab de centrale videnressourcer, der yder rådgivning til projekterne i forbindelse med en risikovurdering.

Rådssekretariatet står for den daglige drift af it-rådets arbejde, som for eksempel planlægning og facilitering af risikovurderinger, rådgivning af projekter, planlægning af rådsmøder og videndeling af it-rådets arbejde.

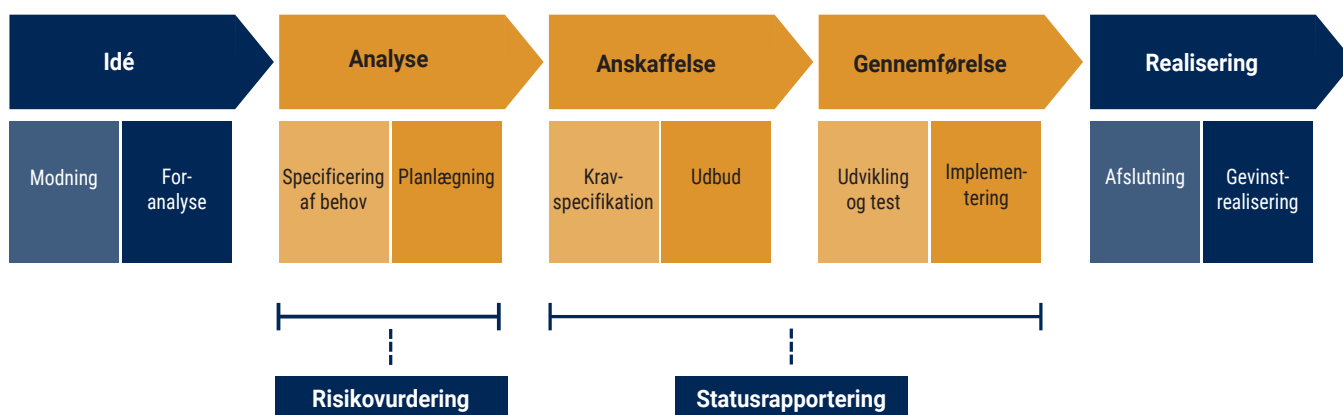
Timing af risikovurderingen

Alle fællesregionale it- og digitaliseringsprojekter med budget over 10 mio. kr. og fællesoffentlige it-projekter, hvor den regionale del udgør mere end 10 mio. kr., skal risikovurderes. Derudover kan it-rådet vurdere projekter i de enkelte regioner, hvis regionerne eller regionsdirektørerne ønsker dette.

Risikovurderingen indgår som led i projekternes analysefase. It-rådet har erfaret, at velovervejet timing er helt centralt for projektets udbytte af it-rådets rådgivning og anbefalinger. Risikovurderingen bør derfor finde sted i slutningen af projektets analysefase, på et tidspunkt hvor centrale ledelsesdokumenter er solide og velunderbyggede, men hvor projektets rammer og økonomi ikke er endeligt

fastlagt. Således får projekterne mulighed for at indarbejde it-rådets anbefalinger, mens projektet stadig er i gang med at specificere behov og planlægge.

Figur 3 viser RSI's fasemodel, der tager udgangspunkt i en vandfaldsbaseret tilgang til projektarbejdet. Den projektledende region fremsender projektdokumentation til brug ved risikovurderingen i projektets analysefase.

Figur 3: Timing af risikovurdering

Risikovurderingens indhold og forløb

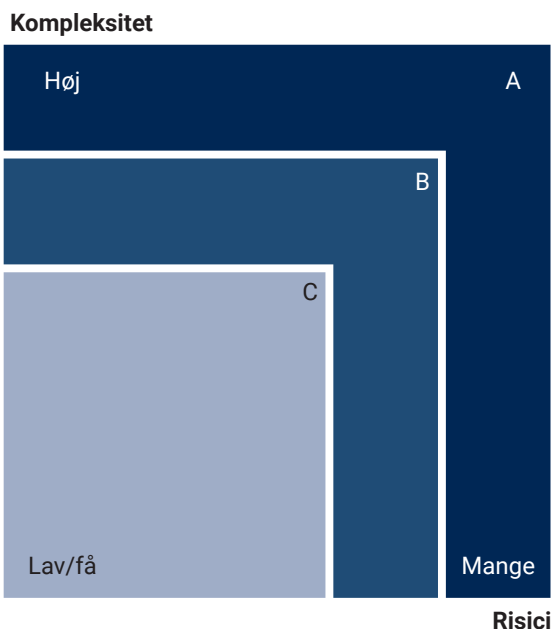
Selve risikovurderingen forløber over ca. 10 arbejdsdage. Processen begynder, når projektet har indsendt sit projektmateriale (herunder PID og business case), der danner grundlaget for risikovurderingen. I tæt samarbejde med et vurderingsteam og it-rådets sekretariat gransker og analyserer it-rådet projektets ledelsesdokumenter og indgår i dialog med projektleder, styregruppeformand og andre aktører, der driver projektet.

Som afslutning på et risikovurderingsforløb udarbejdes et anbefalingsbrev til den projektledende region. Anbefalingsbrevet består af tre elementer: En generel udtalelse, en risikoprofil og en række konkrete anbefalinger til, hvordan projektet kan nedbringe risici. Anbefalingerne tilstræbes udarbejdet, så de let kan omsættes til operationelle handlinger, der nedbringer projektets risici.

Risikoprofilen er baseret på it-rådets samlede vurdering af projektets kompleksitet og risici. Risikoprofilen er enten normal (kategori C) eller høj (kategori A og B). Kategori A forbeholdes særligt kritiske projekter.

It-rådet kan anbefale mitigerende handlinger med henblik på at mindske risikoprofilen.

Efter modtagelse af anbefalingsbrevet er det projektets opgave at tage stilling til, om og hvordan man ønsker at omsætte anbefalingerne. Som svar på it-rådets anbefalingsbrev sendes et responsum til it-rådet og regionsdirektørerne, hvoraf det fremgår, hvordan anbefalingerne indarbejdes i projektet.

Figur 4: Risikoprofil

Risikoprofilen bygger på nedenstående kriterier:

1. Hvorvidt projektet har en høj kompleksitet

- ny eller kompleks teknologi
- mange interessenter
- omfattende projektorganisation

2. Hvorvidt der er kritiske risici forbundet med projektet

- høj grad af forretningsrisici
- omfattende sikkerhedsrisici
- afhængighed til eksterne parter

3. It-rådets konkrete vurdering ud fra det modtagne materiale og drøftelserne på dialogmødet

Habilitetspolitik skal sikre it-rådets uvildighed

It-rådets medlemmer skal fungere som uafhængige rådgivere og eksperter og dermed være med til at skabe gennemsigtighed, ledelsesforankring og læring og samtidig bidrage til, at regionerne minimerer risici ved store it-projekter. Det fordrer en praksis, hvor kompetencer og viden mellem it-rådsmedlemmer og regionernes vurderingspersoner bringes i spil bedst muligt. Derfor er princippet om uvildighed også et bærende element i it-rådets tilgang og metode og en forudsætning for it-rådets legitimitet.

Til at sikre at princippet om uvildighed bliver efterlevet i praksis, har it-rådet fastlagt en habilitetspolitik, der bygger på forvaltningslovens bestemmelser og som gælder for alle, der deltager i it-rådets arbejde.

Habilitetspolitikken tilsiger blandt andet, at hvis et rådsmedlem er inhabil i vurderingen af et it-projekt, eksempelvis fordi vedkommende har været en del af styregruppen eller på anden vis har indflydelse på projektet, betyder det at rådsmedlemmet ikke kan deltage i risikovurderingen og i øvrigt står uden for indflydelse, når der gives anbefalinger til projektet. På den måde sikres det, at it-rådets rådgivning og anbefalinger ikke er påvirket af personlige interesser eller uvedkommende hensyn.

7. Kontakt Regionernes It-råd

Spørgsmål

Hvis du har spørgsmål til årsrapporten eller til Regionernes It-råd, er du velkommen til at kontakte rådssekretariatet på mail: itraad@regioner.dk

Nyheder

Ønsker du at modtage nyheder fra Regionernes It-råd?

Kontakt da rådssekretariatet på mail: itraad@regioner.dk
– så tilmelder vi dig!

Læs mere

Se mere på hjemmesiden for Regionernes It-råd på:

www.regioner.dk/rsi/regionernes-it-raad

Bilag Titel:	Plan for generationsforureninger opdateret 2021-02-08
Dagsordens titel	Implementering af plan for generationsforureninger
Dagsordenspunkt nr	12
Bilag nr	1
Antal bilag:	3

8. februar 2021

Opdateret plan for generationsforureninger

Miljøminister Lea Wermelin har bedt regionerne udarbejde en samlet prioritering af indsatserne over for generationsforureningerne. Et forslag til samlet plan blev sendt til miljøministeren 6. marts 2020. På Finansloven for 2021 er der afsat i alt 630 mio. kr. til opgaven frem til og med 2025.

Planen fra marts 2020 bygger på den viden, der på det pågældende tidspunkt var om de enkelte forureninger og de tilhørende økonomiske estimater. Regionernes viden om de enkelte forureninger og de tilhørende økonomiske estimater bliver forbedret, efterhånden som forureningerne bliver undersøgt nærmere, teknologi bliver udviklet, og projekterne udbudt, kontraheret, detailprojekteret og gennemført. Der vil derfor løbende være behov for at justere de økonomiske estimater og tidsplanen.

I Finansloven for 2021 er der afsat midler til regionernes håndtering af generationsforureninger, som det fremgår af nedenstående tabel.

Bevilling jf. Finansloven for 2021, mio. kr.

År	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Beløb, mio. kr.	50	100	155	150	175	630

Det fremgår af aftalen bag Finansloven, at

”Aftalepartierne er enige om, at generationsforureningerne ved Himmarn Strand, Kærgård Klitplantage, det tidligere Grindstedværket, Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund skal prioriteres, jf. regionernes plan. Arbejdet igangsættes i 2021 og vil forventeligt fortsætte frem mod 2033.

Oprydningerne vil bidrage til lokal aktivitet og beskæftigelse. Aftalepartierne noterer sig, at håndtering af jordforureninger, herunder generationsforureninger, er en opgave, som varetages af regionerne.

I forbindelse med den konkrete udmøntning af midlerne afsøges mulighederne for medfinansiering fra andre aktører. Evt. uforbrugte midler prioriteres til generationsforureninger.

Aftalepartierne er enige om at gøre status på indsatsen i 2023 og drøfte planlægningen af håndteringen af de øvrige generationsforureninger.”

Miljøministeriet forventes at udmønte ordningen ved en tilskudsordning, hvor finansieringen ydes som tilskud til de enkelte regioner på baggrund af specifikke projektbeskrivelser med tilknyttede udgifter. Regionernes ansøgninger vil følge den fælles plan, og uforbrugte midler vil for hvert år blive overført til efterfølgende år.

Desuden har Aarhus Universitets Forskningsfond givet tilsagn om at bevilge 125 mio. kr. øremærket til oprensningen af Høfde 42. Der forventes endvidere medfinansiering fra Danfoss til oprensning af forureningen ved Himmarn Strand.

På den baggrund har Danske Regioner opdateret planen fra marts 2020. I det følgende beskrives den opdaterede økonomi og tidsplan for de 10 generationforureninger, der indgår i Danske Regioners plan. I forhold til den tidligere version fra 5. marts 2020 er der foretaget følgende ændringer:

- Igangsætning af planen sker i 2021, hvilket påvirker tidsplanen for projekterne ved Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Kærgård Plantage.
- Tidligere bevilgede midler fra aktstykke 137 for 2019-2020 er trukket ud
- Projektet for Himmark Strand gennemføres væsentligt hurtigere, og den samlede udgift øges fra 127 mio. kr. til 142 mio. kr. Hele projektet gennemføres i fase 1, hvor der i den tidligere plan var supplerende in-situ oprensning i fase 2. Økonomien er usikker, da der er konstateret yderligere forurening under havet. Resultaterne er dog endnu ikke afrapporteret og dermed ikke prissat.
- Mindre justeringer i udgifterne ved det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund.
- Tillægget af 24. september 2020 vedrørende Collstropgrunden er indarbejdet, dvs. der afsættes i alt 25 mio. kr. til etablering af midlertidig afværge i 2021-2023.

Tabellen nedenfor viser en oversigt over den samlede plan med de enkelte projekters planlagte gennemførelse og finansieringsbehov i perioden 2021-2033, ud fra det nuværende vidensniveau.

Samlet plan for omkostninger til håndtering af generationsforureningerne (mio. kr.)

Lokalitet	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32 ¹⁾	Total
Høfde 42			41,6	50	50	50	33,4						225
Cheminovas gamle fabriksgrund			41,6	50	50	50	33,4						225
Kærgård Klitplantage	13	13	13	13	12	12							76
Himmark Strand	2	70	70										142
Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund	1	3,4	14,7	14	14	54	85	20	20	20	20	180	446
Lundtoftevej	2	1	3	50	25	6	5,5	5,5	5,5	12,5*			116
Naverland 26 A og B	1	1	1	25	25	25	25	5	5	5			118
Vestergade 5			1	47	10	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	12*	73
Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland)				10	10	10	10	200	200	200	200	200	1.040
Collstropgrunden	8	8	9	10	10	15	70	70	70				270
Afløb/finansieringsbehov	27	96	195	269	206	223	263	301	301	238	221	392	2.731
Estimat	Usikkert estimat	Meget usikkert estimat					1) indeholder endvidere estimerede driftsomkostninger for efterfølgende år.						

Fase 1 strækker sig fra 2021 til 2027 og omfatter nu

- Oprensning på Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Kærgård Klitplantage samt forureningen ved Himmark Strand
- Undersøgelser og forberedelse af afværge af grundvandsforureningen fra det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund samt grundvandsforureningerne Lundtoftevej, Naverland og Vestergade
- Forundersøgelser og etablering af midlertidig afskærende afværgeløsning ved Collstropgrunden

Plan for fase 1 (mio. kr.)

Lokalitet	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32 ¹⁾	Total
Høfde 42			41,6	50	50	50	33,4						225
Cheminovas gamle fabriksgrund			41,6	50	50	50	33,4						225
Kærgård Klitplantage	13	13	13	13	12	12							76
Himmark Strand	2	70	70										142
Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund	1	3,4	14,7	14									33
Lundtoftevej	2	1	3										6
Naverland 26 A og B	1	1	1										3
Vestergade 5			1										1
Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland)													-
Collstropgrunden	8	8	9										25
Udgift fase 1	27	96	195	127	112	112	67	0	0	0	0	0	736

Fase 2 indledes i 2024 med hovedindsats frem til 2030 med en efterfølgende driftsfase. Fase 2 omfatter

- Oprensninger af grundvandsforureningen fra det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund, Lundtoftevej, Naverland og Vestergade
- Undersøgelser og forberedelse af afværge på Cheminovas nuværende fabriksgrund
- Undersøgelser og forberedelse af permanent afværge på Collstropgrunden.

De samlede udgifter til fase 2 vil kunne vurderes på et bedre grundlag, når de videregående undersøgelser er gennemført i fase 1.

Plan for fase 2 (mio. kr.)

Lokalitet	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32 ¹⁾	Total
Høfde 42													-
Cheminovas gamle fabriksgrund													-
Kærgård Klitplantage													-
Himmark Strand													-
Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund					14	54	85	20	20	20	20	180	413
Lundtoftevej				50	25	6	5,5	5,5	5,5	12,5			110
Naverland 26 A og B				25	25	25	25	5	5	5			115
Vestergade 5				47	10	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	12	72
Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland)				10	10	10	10						40
Collstropgrunden				10	10	15							35
Udgift fase 2	0	0	0	142	94	111	126	31	31	38	21	192	785

Fase 3 strækker sig fra 2026 til ca. 2033 og omfatter oprensning på Cheminovas nuværende fabriksgrund samt Collstropgrunden. Dertil kan komme en længere driftsfase (f.eks. afværgepumpning) for nogle af de øvrige forureninger. De samlede udgifter til fase 3 vil kunne vurderes på et bedre grundlag, når de videregående undersøgelser er gennemført i fase 2.

Plan for fase 3 (mio. kr.)

Lokalitet	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32 ¹⁾	Total
Høfde 42													-
Cheminovas gamle fabriksgrund													-
Kærgård Klitplantage													-
Himmark Strand													-
Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund													-
Lundtoftevej													-
Naverland 26 A og B													-
Vestergade 5													-
Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland)								200	200	200	200	200	1.000
Collstropgrunden							70	70	70				210
Udgift fase 3	0	0	0	0	0	0	70	270	270	200	200	200	1.210

Lokaliteterne – status og forventede indsats

Den følgende tabel giver en oversigt over generationsforureningernes "modenhed" og målsætningerne med den forventede indsats.

Lokalitet	Status	Pris mio. kr.	Målsætning	Udførelse	Bemærkninger
Høfde 42	Klar til afværge	250	Kildereduktion med henblik på at fjerne risikoen for miljøet. Målsætningen er at undgå efterfølgende drift af afværgeanlæg.	2020-2022: Forberedende arbejde 2023-2026: Afværgeprojekt	Undersøgelser og teknologiudviklingen er afsluttet.
Cheminovas gamle fabriksgrund	Klar til afværge	250	Kildereduktion med henblik på at fjerne risikoen for miljøet. Målsætningen er at undgå efterfølgende drift af afværgeanlæg.	2020-2022: Forberedende arbejde 2023-2026: Afværgeprojekt	Undersøgelser og teknologiudviklingen er afsluttet. Afværgeprojektet på Cheminovas gamle fabriksgrund kan muligvis med fordel forskydes tidsmæssigt i forhold til afværge på Høfde 42. Dette vil der blive taget endelig stilling til i løbet af 2021.
Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland)	Undersøgelser før afværge kan fastlægges	1.040	Kildereduktion med henblik på at fjerne risikoen for miljøet. Målsætningen er at undgå efterfølgende drift af afværgeanlæg.	2020-2026: Erfaringer fra afværge på Høfde 42 og gl. fabriksgrund opsamles og anvendes på Rønland 2023-2026: Undersøgelser, evt. teknologiudvikling 2026: Stillingtagen til afværgestrategi 2027-2030: Afværge (kan udføres over en længere årrække) 2030 - 2045(?): Drift af afværgeanlæg	Estimatet på omkostningerne til afværge er meget usikkert. Dette skyldes, at man ikke kender det præcise omfang af forureningen. Afværge (i form af oprydning) vil desuden vanskeliggøres pga. beliggenheden af en idriftværende kemisk virksomhed på arealerne.
Kærgård Klitplantage	Klar til afværge	76	Oprensning af forureningsfane i grundvandet under grube 1-4 med henblik på at fjerne risikoen for miljøet. Målsætningen er at undgå efterfølgende drift af afværgeanlæg	2021-2026: Videreførelse af igangværende afværgeprojekt for grube 1-4.	Badeforbud forventes at kunne ophæves ca. 15 år efter endt indsats.
Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund	Undersøgelser før afværge kan fastlægges	446	Oprensning af forureningsfane i grundvandet umiddelbart inden udstrømning til Grindsted Å med henblik på at fjerne risikoen for miljøet.	2020-2023: Forberedende undersøgelser til permanent indsats samt afklaring af muligheder for permanent indsats 2024-2025: Etablering af permanent afværge 2025-2038: Drift af afværgeanlæg	Fiskeforbud i Grindsted Å er ikke begrundet i forureningsfanens udsivning til åen. Drift fra 2031-2038 er indregnet i estimat for 2030. Indsats over for øvrige forureninger efter Grindstedværket (Grindsted Losseplads, Banegravsdepotet, bundsediment i Grindsted Engso) er ikke inkluderet i estimatet. En eventuel indsats her vil skulle prioriteres særskilt.
Himmark Strand	Klar til afværge	142	Kildereduktion med henblik på at fjernerisikoen for miljøet. Målsætningen er at undgå efterfølgende drift af afværgeanlæg.	2021-2023: Afgravning	Danfoss har finansieret et forprojekt. På denne baggrund er afgravning identificeret som den bedste afværgeløsning. Omkostningsniveauet er endnu usikkert, da arbejdet ikke er afrapporteret endnu.

Lokalitet	Status	Pris mio. kr.	Målsætning	Udførelse	Bemærkninger
Lundtoftevej	Omfattende undersøgelser er udført; der skal udføres yderligere undersøgelser inden afværgestrategi og omfang kan fastlægges	116	Kildereduktion i form af ventilation af umættet sandlag for at hindre horisontal spredning af poreluftforureningen og reducere nedsivning og yderligere påvirkning af grundvandet og derigennem reducere driftstid for afværge på grundvandet. Afværgepumpning på grundvandet for at afskære yderligere spredning af faner og bevare grundvandsressourcen nedstrøms for lokaliteterne og reducere den eventuelle risiko for indvindinger.	2021: Fortsatte undersøgelser til nærmere afdækning af eventuel risiko for indvindinger 2021-22: Stillingtagen til afværgeløsninger 2023-24: Forberedende arbejder 2024-25: Etablering af afværge hhv. ventilation og afværgepumpning 2025 - 2055(?): Drift af afværganlæg	Eventuel risiko for indvindinger er ikke endelig afklaret. Grundet den omfattende spredning i grundvandet vurderes afværge at skulle ske med afværgepumpning med mangeårig drift >30 år. Driftsomkostninger for periode 2030-2055 er indregnet i estimatet for 2030.
Naverland 26 A og B	Nød-afværgepumpning er igangsat i 2008. Mangler suppl. undersøgelser og opdateret afværgeprogram	118	Kildereduktion mhp. at minimere yderligere spredning til grundvandet samt erstatte den afværgepumpning, der i dag afskærer forureningsspredningen fra kildegrunden. Alternativt skal afværgepumpen fortsætter til de efterfølgende generationer. Kildereduktionen skal evt. suppleres med en indsats overfor forureningsfanen i det primære grundvand	2021: Suppl. undersøgelser til afgrænsning af indsatsområder i kalk, målsætning og opdatering af afværgeprogram fra 2003. 2022: Skitseprojekt 2023-26: Detailprojektering og indsats i henholdsvis kildeområde og kalk (forskellige teknikker). 2027-29: Evt. indsats i forureningsfanen (ikke en del af afværge-programmet fra 2003).	Prisestimat stammer fra afværgeprogram i 2003 og skal derfor opdateres. Forureningen er uafgrænset meget dybt i kalken. Undersøgelser skal derfor fastlægge om og i givet fald hvordan denne dybtliggende forurening kan fjernes. Prisestimat afhænger derfor af indsatsområderne for oprensningen og mulige teknikker. Det foregår på aktiv erhvervsgrund
Vestergade 5	Skitseprojekt for termisk oprensning skal udarbejdes. Forinden bør der foretages en fornyet vurdering af forureningens udbredelse på det aktuelle tidspunkt, af hensyn til revurdering og fastlæggelse af oprensningsvoluminet.	73	Med henblik på at reducere risikoen for grundvandsressourcen på sigt gennemføres kildereduktion efterfulgt af afværgepumpning (i minimum 30 år)	2023: Supplerende undersøgelser og skitseprojektering 2024-2025: Kildeoprensning og etablering af driftsanlæg til afværgepumpning 2026-: Afværgepumpning	Driftsomkostninger til afværgepumpning for perioden 2030-2056 er indregnet i estimatet for 2030.
Collstropgrunden	Katalog over afværgemuligheder i forhold til den aktuelle risiko for overfladevand og natur foreligger.	270	Stoppe/afskære udsivning af arsenholdigt grundvand til Natura2000 område beliggende ca. 250 m nord for grunden og på længere sigt Esrum Sø, som er beliggende ca. 1000 m nord for grunden.	2021-23: a) Forberedende arbejde og etablering af midlertidig afværgeløsning, som hindrer spredning af forurenede grundvand til de beskyttede naturområder. b) Design og opstart af forundersøgelser og pilotforsøg ifm en permanent afværgeløsning.	Estimatet på omkostningerne til den permanente afværgeløsning er usikkert. Efterhånden som forundersøgelser og pilotforsøg gennemføres, vil der kunne opstilles et mere præcist estimat for udgifterne.

Lokalitet	Status	Pris mio. kr.	Målsætning	Udførelse	Bemærkninger
				<p>2024-26: Forundersøgelser og pilotforsøg, detailprojektering mv. af permanent afværge.</p> <p>2027-2029: Etablering af permanent afværge.</p>	

Relateret document 2/3

Dokument Navn: Aftaletekst og
finanslovstekst.pdf

Dokument Titel: Aftaletekst og finanslovstekst

Dokument ID: 1419906

NOTAT

Generationsforureninger – aftaletekst og finanslovstekst 2020

Aftaletekst, 6. december 2020

Generationsforureninger

Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet vil påbegynde arbejdet med oprensning af de store generationsforureninger i Danmark. Det er forureninger, som truer natur og miljø – også lokalt. Derfor er det vigtigt, at forureningerne ikke overlades til kommende generationer.

Der afsættes 50 mio. kr. i 2021, 100 mio. kr. i 2022, 155 mio. kr. i 2023, 150 mio. kr. i 2024 og 175 mio. kr. i 2025. Der er således i alt afsat 630 mio. kr. til generationsforureninger frem mod 2025. Aftalepartierne er enige om, at generationsforureningerne ved Himmarn Strand, Kærgård Klitplantage, det tidligere Grindstedværket, Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund skal prioriteres, jf. regionernes plan. Arbejdet igangsættes i 2021 og vil forventeligt fortsætte frem mod 2033.

Oprydningerne vil bidrage til lokal aktivitet og beskæftigelse. Aftalepartierne noterer sig, at håndtering af jordforureninger, herunder generationsforureninger, er en opgave, som varetages af regionerne.

I forbindelse med den konkrete udmøntning af midlerne afsøges mulighederne for medfinansiering fra andre aktører. Evt. uforbrugte midler prioriteres til generationsforureninger.

Aftalepartierne er enige om at gøre status på indsatsen i 2023 og drøfte planlægningen af håndteringen af de øvrige generationsforureninger.

Finansloven for 2021

24.54 Natur og Ressourcer

483) Af finansministeren

Ny konto 54. Støtte til indsats vedrørende generationsforureninger (tekstanmrk. 198) F 50,0 –

Støtte til oprensning af de store generationsforureninger i Danmark, jf. Aftale om finansloven for 2021

496) Af finansministeren Som ny tekstanmærkning indsættes:

"Nr. 198.ad 24.54.54. Miljøministeren bemyndiges til at yde et tilskud til regionernes håndtering af generationsforureninger.

Stk. 2. Ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om ydelse af tilskud, om behandling af ansøgninger, ansøgningers form og indhold, tidsfrister, betingelser og vilkår for modtagelse af tilskuddet, herunder modtagerkreds, og regler om renter og a conto udbetaling. Ministeren bemyndiges endvidere til i kontrakt eller tilskuds- og tilsagnsskrivelse at fastsætte vilkår om tilskud, samt for hvilken dokumentation tilskudsmodtager skal fremlægge for tilskuddets anvendelse. Ministeren kan herunder fastsætte bestemmelser om budgetter, kontrol og tilsyn, regnskaber, revision og rapportering vedrørende tilskudsberettigede aktiviteter samt om øvrig administration af ordningen. Der kan stilles krav om, at tilskuddet anvises til bank eller andet pengeinstitut.

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser til en institution under ministeriet eller en anden offentlig myndighed.

Stk. 4. Afgørelser truffet i henhold til stk. 1-3 og regler udstedt i medført af stk. 1-3 kan ikke indbringes for ministeren eller en anden administrativ myndighed."

Relateret document 3/3

Dokument Navn: Kommissorium for
styregruppen for
implementering af
generationsforureninger.pdf

Dokument Titel: Kommissorium for
styregruppen for
implementering af
generationsforureninger

Dokument ID: 1420868

NOTAT

UDKAST

01-02-2021
EMN-2021-00108
1408697
Bente Villumsen

Kommissorium for styregruppe for implementering af plan for generationsforureninger

Baggrund

På Finansloven for 2021 er der afsat 630 mio. kr. til at påbegynde gennemførelse af Danske Regioners plan for generationsforureninger. Det fremgår af aftaleteksten, at

- generationsforureningerne ved Himmarn Strand, Kærgård Klitplantage, det tidligere Grindstedværket, Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund skal prioriteres, jf. regionernes plan.
- generationsforureninger, er en opgave, som varetages af regionerne
- I forbindelse med den konkrete udmøntning af midlerne afsøges mulighederne for medfinansiering fra andre aktører.
- Evt. uforbrugte midler prioriteres til generationsforureninger.
- Aftalepartierne i 2023 gør status på indsatsen og drøfter planlægningen af håndteringen af de øvrige generationsforureninger.

Aftaleteksten og finanslovsteksten er vedlagt i bilag.

Jf. Danske Regioners Plan skal finansieringen af første fase også dække forundersøgelser, pilotforsøg og midlertidige afværgeforanstaltninger på det tidligere Grindstedværk i Region Syd samt Lundetoftevej, Naverland, Vestergade og Collstrop grunden i Region Hovedstaden.

Styregruppen

Styregruppens medlemmer er direktørerne for regional udvikling i de regioner, der har generationsforureninger samt en vicedirektør i Danske Regioner som formand. Formandens opgave er at sikre, at styregruppen lever op til sit kommissorium, og dermed at sikre fremdriften i arbejdet.

Beslutninger træffes i enighed.

Styregruppen sekretariatsbetjenes af Danske Regioner.

Formål

Styregruppens formål er at sikre, at

- planen for generationsforureninger implementeres effektivt, så bevillingen anvendes bedst muligt til at rense op
- potentialer i forhold til teknologi- og erhvervsudvikling udnyttes bedst muligt
- styring, koordinering og presse understøtter regionernes opgavevaretagelse på miljøområdet samt mulighederne for at få bevilget penge til de resterende generationsforureninger.

Opgaver

Styregruppens opgaver er:

- Indstillinger til regionsdirektørkreds og bestyrelse om opdatering af plan for generationsforureninger, når der er væsentlige ændringer i tid eller økonomi for de enkelte projekter
- Drøftelse og afstemning af regionernes ansøgninger om tilskud til projekterne, så disse følger den godkendte plan.
- Godkendelse af halvårs- og årsrapporter for implementering til regionsdirektørkredsen og Danske Regioners bestyrelse
- Årlig afrapportering til Miljøministeriet
- Løbende koordinering af kommunikationsindsats og politisk interessevaretagelse, herunder kommunikation til Folketinget og aftaleparterne om fremdrift og nyheder i øvrigt
- Fælles arrangementer og fælles presse, når det er relevant
- Fælles indsats for inddragelse af erhvervslivet og andre interessenter.
- Aftaler om løbende orientering af RU-direktørkredsen.

Styregruppen modtager indstillinger fra en arbejdsgruppe, som består af en jordforureningschef fra hver af de regioner, der har generationsforureninger, samt lederen af Videncenter for Miljø og Ressourcer.

De enkelte regioner varetager følgende opgaver, og bidrager med:

- Styring af egne projekter, herunder opdateringer af budget og indstillinger til styregruppen vedrørende ny viden eller projektændringer, der kræver ændringer i planen.
- Dialog, partnerskaber og borgerinddragelse omkring egne projekter. Planer og erfaringer deles med styregruppen.
- Teknologiuudvikling og konkrete virksomhedssamarbejder. Planer og erfaringer deles med styregruppen.
- Presse vedrørende egne projekter.
- Orienterer hinanden ved nationale pressetiltag, og at der så vidt muligt henvises til den fællesregionale plan.

Tidsramme og møder

Styregruppen nedsættes primo 2021 og fortsætter, så længe der er finansiering til generationsforureninger i mere end én region.

Styregruppen mødes efter behov, dog mindst 3 gange om året.

Bilag

Notat: Generationsforureninger – aftaletekst og finanslovstekst

Plan for generationsforureninger, opdateret den x. februar 2021

Bilag Titel:	Danske Regioners høringsbrev om ændrede regler for regionalt ejede solceller
Dagsordens titel	Brev til klima-, energi- og forsyningsministeren vedrørende ændrede regler for solceller
Dagsordenspunkt nr	18
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Til Klima, energi og forsyningsministeren

DANSKE
REGIONER

23-02-2021

EMN-2021-00068

1420339

Danske Regioners høringsbrev vedr. forslag til ændrede regler for regionalt ejede solceller

Danske Regioner kvitterer for muligheden for at afgive bemærkninger til forslaget om ændrede regler på solcelleområdet. Dette høringsbrev supplerer det tekniske hørings svar afgivet tidligere.

Den offentligt ejede bygningsmasse kan vise vejen i den grønne omstilling, og bør fremstå som en inspiration for de mange borgere, som hver dag besøger og benytter bygningerne. Derfor er vi uforstående over for, at forslag til nye regler vil forringe vilkårene for de regionalt ejede solcelleanlæg fremadrettet. Forslaget er kontraproduktivt i forhold til at sikre mere grøn omstilling og CO₂-reduktioner. Vi vil derfor kraftigt opfordre til at ændre forslaget, så det ikke medfører dårligere vilkår for at drive og opstille solcelleanlæg.

Regionerne råder over mange store bygninger, og alle regioner har igennem årene opsat solcelleanlæg på tagene, som producerer store mængder grøn strøm til driften, og understøtter den vigtige omstilling til Grønne Hospitaler. Regionerne arbejder for, at vores fælles offentlige bygningsmasse udvikles til at være så bæredygtig som muligt.

Med det nye forslag til ændring af lovene på solcelleområdet, bliver det ikke attraktivt for regionerne at opsætte solceller på deres bygninger fremadrettet. Regionernes fritagelse fra elafgift på de solceller, som opsættes på bygningerne ophæves, ligesom der i udgangspunktet skal oprettes regionale selskaber, som håndterer regionens egenproduktion og salg af el til elnettet.

Det går dermed imod statens mål om at fremme den grønne omstilling og nå en 70 procents CO₂-reduktion i 2030. En målsætning, som Danske Regioner arbejder aktivt for at understøtte.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Både regioner og kommuner er professionelle bygningsejere, som har stor erfaring med solceller og omkostningseffektiv opstilling og drift. Derfor er der ikke samfundsøkonomiske argumenter for at opstille forhindringer for regionerne på dette område.

Danske Regioner foreslår derfor:

- At sikre en ligestilling mellem kommuner og regioner ved, at det er de nuværende regionale regler vedr. selskabsudskillelse, som bliver gældende. Hermed kan hensynet til implementering af "ligestilling" i ny EU-lovgivning stadig tilgodeses.
- Alternativt, at der indføres en omfattende dispensationsordning, og automatiske dispensationer for selskabsudskillelse for regionalt ejede anlæg, på nær for projekter, hvor der er tale om en betydelig merproduktion af el, som langt overstiger bygningskompleksets behov.
- At det sikres, at ingen af de eksisterende regionalt ejede solcelleanlæg får forringet deres økonomi, som følge af ændrede regler, og at disse fortsat kan justeres og vedligeholdes på gældende vilkår.
- At alle solcelleprojekter som er i proces, og hvor regionerne allerede har indgået kontrakt med leverandører, kan implementeres på de vilkår der gjaldt, da kontrakten blev underskrevet.
- At arealhensynet tilgodeses. Danmark har et begrænset areal og mange planer for, hvad det kan bruges til. Ved at sætte solceller op på bygninger spares jord til anden anvendelse.
- At lokalfordelen tilgodeses. El, som produceres og bruges umiddelbart på området, sparer energitab og belastning af det øvrige elnet.
- At der samlet set er et godt incitament for kommuner og regioner til fremadrettet at opsætte solcelleanlæg på og ved bygninger.

Der er derfor brug for ikke at forringe regionernes vilkår for drift af solcelleanlæg, men derimod at styrke incitamenterne for at nå det fælles mål: At få lokalt produceret vedvarende energi på offentligt ejede bygninger og arealer til at bidrage maksimalt til den grønne omstilling.

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

Bilag Titel:	Danske Regioners høringsvar ifm. Lov om naturnationalparker
Dagsordens titel	Hørings svar - Naturnationalparker
Dagsordenspunkt nr	19
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

11-02-2021

EMN-2021-00159

1412975

Høring af Lovforslag om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred og færdselsloven (Etablering af naturnationalparker m.v.) [Journalnummer 2020-5425]

Danske Regioner har modtaget invitation til høringen og har med forbehold for politisk behandling følgende bemærkninger til lovforslaget:

Vi hilser lovforslaget om naturnationalparker velkommen og ser frem til, at Danmark bliver beriget med 15 nye naturnationalparker. Set fra regionernes perspektiv er det positivt, at den danske natur og biodiversitet igennem naturnationalparker gives bedre betingelser. Samtidig gavner det klima og miljø, friluftsliv og folkesundhed.

Hele vandoplandet bør indtænkes ved naturgenopretning

Vi ser udbredelsen af naturnationalparker som et relevant virkemiddel i en samlet indsats for vand, vådområder og klimaforandringer.

I 2014 overtog regionerne opgaven med at håndtere de potentielle skadevirkninger, som jordforurening kan have på vandmiljø og natur. Det er vigtigt, at disse opgaver fremadrettet også kan løses i naturnationalparkerne. Vi har forstået, at lovforslaget om naturnationalparker vil fremme naturlig afstrømning og naturlige dynamikker i forbindelse med vandløb og søer i områderne. Hvis kommende naturnationalparker indebærer vådlægning af områder, så vil vi gerne byde ind med den viden og de erfaringer, vi har, om grundvand og overfladevand samt jordforurening. Etablering af naturnationalparker kan f.eks. med fordel samtænkes med beskyttelsen af det grundvand, vi bruger til drikkevand, da parkerne i sig selv vil udgøre en naturlig beskyttelse, hvor der f.eks. ikke benyttes sprøjtemidler.

Vi mener, at vand skal håndteres i regi af vandets naturlige opland. Der kan være risiko for, at vådlægning af områder i naturnationalparken påvirker andre områder på en uforudset måde, fordi vandet styres af vandoplandets naturlige afgrænsning, snarere end naturnationalparkens afgrænsning.

Gamle råstofgrave kan efterbehandles til natur

Det er regionernes ansvar at planlægge råstofindvindingen, så den balancerer samfundets behov for råstoffer og øvrige arealbehov, som f.eks. drikkevandsforsyning, bosætning, trafikale infrastruktur og naturen. Vi vil gøre opmærksom på, at der kan være råstofinteresser og -planer i spil i de områder, som udpeges til naturnationalparker. Dette bør ses som en mulighed for at indtænke de langsigtede naturmålsætninger med efterbehandlingsplaner.

Når råstofudvindingen ophører, skal graveområdet efterbehandles. En råstofgravetilladelse indeholder altid en plan for, hvordan området fysisk skal efterlades. Tidligere blev der fortrinsvist efterbehandlet til landbrug, men stadig oftere bliver graveområder efterbehandlet til natur, skove eller ekstensivt landbrug. I 2019 blev der stillet vilkår om efterbehandling til natur i mere end 60% af råstof tilladelserne. Arealanvendelsen bestemmes af lodsejer, men i dialog med indvinder, kommunen og regionen.

Regionerne ser gerne, at flere tidligere råstofgrave efterbehandles til natur. Det kan derfor være relevant at se på snitfladen mellem råstofgraveområder og nye naturnationalparker for at opnå synergier i forhold til at fremme unikke økosystemer, natur og biodiversitet. Enten som levesteder eller som korridorer for udbredelsen af dyre- og plantearter.

Da de fleste råstofindvindinger finder sted på privatejede arealer, vil vi pege på muligheden for, at også efterbehandlede råstofgrave i privat eje kan overgå til natur og evt. indgå i naturnationalparker. Vi anerkender samtidig, at gamle graveområder i sig selv er for små til at udgøre en hel naturnationalpark. Råstofgrave omlagt til natur vil være af mindre værdi for biodiversiteten, hvis de ikke er en del sammenhængende naturkorridorer. Hvis ikke gravene er dét, så forbliver de små, isolerede øer af natur uden mulighed for udveksling i genpuljen.

Sundhed og natur hænger sammen

Som sundhedsmyndighed ser vi positivt på, at borgerne tilbydes bedre og flere muligheder for at komme ud og opleve naturen. Naturnationalparker kan give gode naturoplevelser, som bidrager til paletten af initiativer inden for sundhedsforebyggelse og genoptræning efter et sygdomsforløb. COVID-19 har allerede bevirket, at borgerne er kommet mere ud i naturen end nogensinde før, og vi håber, at denne tendens varer ved, når Danmark er ude af den nuværende pandemi.

Hvorfor ikke udvide muligheden til andre arealer and statens?

Mange typer af arealer kan med fordel omlægges til urørt natur, og vi anbefaler derfor, at staten allerede nu går skridtet videre og giver hjemmel til etablering af naturnationalparker på private og kommunale områder. Det er

for eksempel oplagt, at naturfondene i Danmark indgår i arbejdet med at sikre mere natur og biodiversitet i Danmark.

En væsentlig grund til at tage skridtet fuldt ud er, at hvis Danmark skal leve op til EU's biodiversitetsstrategi, så skal der mere turbo og skala på omstillingen. Naturnationalparkerne bør også ses i snæver sammenhæng med andre statslige initiativer som led i natur- og biodiversitetspakken og klimaloven, for eksempel vådlægning af kulstofrige lavbundsjord, omlægning til fredsskov, multifunktionel jordfordeling og klimatilpasning, hvor andre arealer end de statslige spiller en rolle.

Høringssvaret er fremsendt med forbehold for behandling i Danske Regioners bestyrelse.

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

Bilag Titel:	Høringsvar - akkrediteringsloven (uddannelsesfilialer)
Dagsordens titel	Høringsvar - Uddannelsesfilialer på de videregående uddannelser
Dagsordenspunkt nr	20
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Uddannelses- og Forskningsministeriet

hoeringssvar@ufm.dk

DANSKE
REGIONER

XX-02-2021

EMN-2018-02506

1424124

[UDKAST]

Høringssvar – forslag til ændring af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (Uddannelsesfilialer)

Danske Regioner har fået forslag til lov om ændring af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner i høring.

Danske Regioner bakker op om lovforslaget og er enig i, at alle skal have gode uddannelsesmuligheder, uanset hvor i landet de bor. Tilgængeligheden til uddannelse er en vigtig forudsætning for bosætning, vækst og livskvalitet for borgerne i hele Danmark. Derfor er det en god idé - som foreslået - at give alle de videregående uddannelsesinstitutioner mulighed for at oprette uddannelsesfilialer uden for de største uddannelsesbyer.

Danske Regioner har ingen bemærkninger til formuleringen af selve den korte lovtekst, men har en række kommentarer og forslag, som der bør tages højde for i det videre arbejde, enten i forbindelse med den bekendtgørelse, der skal udarbejdes, eller i selve taxametersystemet.

Generelle bemærkninger:

- Der bør skabes økonomi (fx i taxametersystemet) til at oprette og drive uddannelsesfilialerne, samt relativt attraktive muligheder for at en uddannelsesfilial kan udvikle sig til et egentligt uddannelsesudbud. Det skal ikke være således, at en filial nedlægges, når tidsbegrænsningen udløber, fordi de økonomiske vilkår for at drive udbuddet videre bliver alt for dårlige.
- Tidsbegrænsningen for uddannelsesfilialer bør være minimum 1-2 år længere end uddannelsens varighed, så der er mulighed for et par gennemløb af studerende. Det er en vigtig forudsætning, for at indsatsen og ressourcerne i de første år kan fokuseres på at udvikle god undervisning, sikre et tæt forhold til de studerende, dialog med aftagerne samt synlighed ift. at tiltrække studerende mv.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

- Den foreslåede høring forud for oprettelsen af de enkelte filialer bør omfatte en bredere kreds, herunder kommuner, regioner og private arbejdsgivere, da dette kan bidrage til vurderingen af, om det nye uddannelsesudbud er hensigtsmæssigt.
- Der er fortsat relevant at afbalancere hensynet til uddannelsesmuligheder med hensynet til faglig og økonomisk bæredygtighed, herunder kvaliteten af uddannelsesstilbuddet.

Bemærkninger vedr. regionernes rolle:

- Regionerne bør i bemærkningerne nævnes på linje med kommuner og virksomheder, når der refereres til mulige samarbejdsaftaler om f.eks. praktikpladser eller lokalefællesskaber. Når der er tale om sundhedsfaglig uddannelse, er regionerne naturlige partnere, og det vil ofte være regionerne, der stiller kliniske uddannelsespladser/praktikpladser til rådighed eller etablerer lokalefællesskaber. Ligeledes spiller regionerne en vigtig rolle i forhold til at etablere eller bevare gode regionale transportmuligheder til en uddannelsesfilial.
- Regionsrådet bør som hidtil høres forud for beslutninger om en professionshøjskoles nedlæggelse af et uddannelsessted, også når dette har form af en filial. Det er vigtigt fortsat af have decentral indflydelse på professionshøjskolernes dækning af behovet for udbud af videregående uddannelser i regionen.

Afslutningsvis vil Danske Regioner understrege, at regionerne - med afsæt i deres viden og data om kompetencebehovet på de regionale arbejdsmarkeder - gerne bidrager yderligere til at sikre sammenhæng mellem uddannelsesudbud og den specifikke efterspørgsel på arbejdsmarkedet, både ift. velfærdsuddannelserne, men også uddannelser bredt set.

Høringssvaret sendes med forbehold for politisk godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 4. marts 2021.

Venlig hilsen

Bilag Titel:	Høringssvar_vedr. administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond
Dagsordens titel	Høringssvar - Administrationslov for EU's Socialfond
Dagsordenspunkt nr	21
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Erhvervsstyrelsen
Daniel Lauest Vistisen danvis@erst.dk

DANSKE
REGIONER

23-02-2021

EMN-2020-00475

1418161

Høringsvar - Udkast til lovændring af lovbekendtgørelse om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond

Danske Regioner har fået udkast til lovændring af lovbekendtgørelse om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond i høring.

Lovændringen udmønter regeringens ønske om at give regionsrådene ret til indstilling til erhvervsministeren om anvendelse af 20 pct. af midlerne fra Socialfonden Plus i den nye programperiode (2021-2027). Det endelige beløb til Danmark er endnu ikke kendt, men af lovbemærkningerne fremgår det, at Danmark forventes at modtage ca. 127 mio. kr. årligt fra Den Europæiske Socialfond Plus. Heraf udgør 20 pct. ca. 25,4 mio. kr. om året, som regionerne får indstillingsret til.

Regeringen vil med indstillingsretten styrke regionernes arbejde på uddannelsesområdet og fremme deres rolle på dagsordenen for kvalificeret arbejdskraft. Målet er at sikre adgang til uddannelse og kvalificeret arbejdskraft i hele landet. Lovændringen giver dog kun regionerne mulighed for at indstille om anvendelsen af socialfondsmidler inden for de opgaver, de har hjemmel til i sektorlovgivningen på uddannelsesområdet.

Regionerne er positive over for forslaget om at styrke regionernes indsats på uddannelsesområdet. Styrkelsen ligger i naturlig forlængelse af regionernes nuværende ansvar for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, og at regionsrådene kan yde tilskud til udvikling af ungdomsuddannelserne, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantssområde.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Regionerne vil efter koordinering med RAR prioritere midlerne i overensstemmelse med politikker på området, herunder de regionale udviklingsstrategier, uddannelsesstrategier mv.

Resultatindikatorerne skal afspejle regionernes ramme for indstillingsretten

Af bemærkningerne til lovændringen fremgår det, at regionerne i deres indstillinger skal holde sig inden for regionernes lovhjemlede opgaver. Danske Regioner skal hertil bemærke, at det må forudsættes at de resultatindikatorer, der knytter sig til den kommende regionale socialfondsprioritet, synkroniseres med regionernes lovhjemlede opgaver. Sikres det ikke, kan resultatet blive, at de regionale projekter ikke i tilstrækkeligt omfang vil kunne vise nogen effekt på Socialfondens generelle resultatindikatorer.

DUT-kompensation

Danske Regioner mener i modsætning til lovbemærkningerne, at lovforslaget medfører økonomiske konsekvenser for regionerne. Forslaget vil direkte påføre regionerne udgifter, som de bør kompenseres for økonomisk. Det vedrører både i forhold til de midler, der fra EU's side kræves for at medfinansiere og hjemtage EU-midlerne samt udgifter forbundet med, at regionerne som bemyndigede organer varetager en del af administrationen af socialfondsmidlerne. Danske Regioner forudsætter derfor som tidligere meddelt, at staten indgår i en forhandling med Danske Regioner om både medfinansiering og administrationsudgifter.

Koordinering med RAR

For at opnå en koordineret indsats med opbakning fra arbejdsmarkedets parter, skal de Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR) høres forud for regionernes indstilling. Regionerne har været i dialog med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen om, hvordan høringen tilrettelægges. Parterne er blevet enig om rammen for en samarbejdsmodel, som indgås mellem hvert RAR og de respektive regioner. Modellen lægger op til en ubureaukratisk koordinering. I aftalen hedder det, at "der skal aftales en proces for, hvordan RAR høres om den konkrete regionale udmøntning af socialfondsmidlerne. Det kan fx ske gennem inddragelse af RAR i forberedelsen af de calls, som regionen typisk vil anvende ifm. udmøntningen af socialfondsmidler eller på anden vis, således at den nødvendige koordinering kan ske på et fornuftigt grundlag."

Det er positivt, at lovbemærkningerne om koordinering i udstrakt grad baserer sig på aftalen.

Efter indstilling til erhvervsministeren, fremgår det af lovbemærkningerne, at Erhvervsstyrelsen legalitetskontrollerer indstillingerne dvs. påser, at ansøgningerne er i overensstemmelse med gældende lovgivning, herunder EU-forordninger, love, bekendtgørelser, nationale programmer for fondene samt nationale støtteberettigelsesregler samt om der er foretaget behørig koordination med RAR, herunder om den forudgående høring er taget til følge af regionsrådet". Danske Regioner noterer, at hvis alle krav til ansøgningen er overholdt, følges indstillingen af erhvervsministeren. Af hensyn til en smidig og ubureaukratisk sagsbehandlingstid mener Danske Regioner dog ikke, at erhvervsministeren skal forholde sig til den koordinations- og høringsproces, der er aftalt og tilrettelagt mellem RAR og regionerne. Derfor bør bestemmelsen om, at den forudgående høring skal tages til følge i regionsrådet, udgå.

Støtteberettigede støttemodtagere

I bemærkningerne fremgår det, at det forventeligt er erhvervsskoler og andre uddannelsesinstitutioner, som vil være ansøgere til de regionale EU-midler. Ligeledes kan juridiske personer være operatører eller tilsagnsmodtagere. De ansøgningsberettigede aktører fastlægges i ansøgningsmaterialet. I den anledning vil Danske Regioner pege på, at der i få tilfælde kan være eksempel på, at en region står som ansøger af midlerne, fordi indsatsen mest hensigtsmæssigt koordineres og gennemføres af regionen. I så fald skal det sikres, at der er skotter mellem de funktioner, der står bag ansøgningen, og de funktioner, som er bemyndigede organer.

Fordeling af den regionale ramme

Det fremgår af lovbemærkningerne, at den præcise, tildelte ramme (de 20 pct. af midlerne) fastsættes i Socialfondsprogrammet, samt at den nærmere fordeling af midler mellem regionerne fastsættes efter nærmere aftale med Danske Regioner og regionsrådene. Regionerne ser frem til at blive bekendt med den tildelte ramme og vil herefter tage stilling til den finansielle fordeling mellem regionerne.

Høringssvaret sendes med forbehold for politisk godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 4. marts 2021.

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

Bilag Titel:	Høringssvar 2016-1148 Danske Regioner februar 2021
Dagsordens titel	Høringssvar - Europa-Kommissionens forslag til direktiv om sikring af højt fælles cybersikkerhedsniveau
Dagsordenspunkt nr	22
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Til Forsvarsministeriet

DANSKE
REGIONER

09-02-2021

EMN-2020-00132

1419360

Maria Möger

Høringssvar vedr. Europa-Kommissionens forslag til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen

Europa-Kommissionen arbejder på et forslag til direktiv om sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148. Danske Regioner fremsender høringssvar på vegne af de fem regioner. Høringssvaret sendes med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 4. marts 2021.

Danske Regioner er enige i direktivets grundlæggende præmis; at øge cybersikkerheden på tværs af EU og ensrette krav til operatører i de samfundskritiske sektorer. Det er positivt, at der i forslaget er indarbejdet et større fokus på og sammenhæng med de europæiske databeskyttelsesregler, så det bliver mere entydigt i praksis

Der er områder i forslaget, som vækker bekymring.

I forslaget gives mulighed for en række håndhævelsesforanstaltninger og sanktioner ved manglende overholdelse af direktivets forpligtelser, bl.a. advarsler, instrukser og frister samt suspensioner og forbud. Yderligere lægger forslaget op til at indføre administrative bøder ved manglende efterlevelse af direktivet under hensyntagen til nationale regler. Danske Regioner anbefaler, at man ser på hvilke virkemidler, der er de mest hensigtsmæssige til at fremme formålet. I dette tilfælde kræver en fælles udvikling en vis åbenhed om fejl og mangler. Bøder kan modvirke den mekanisme.

I forslaget til direktivet beskrives, at pålagte tilsyns- og håndhævelsesforanstaltninger skal have en "afskrækkende virkning" (s. 30). Denne ordlyd afviger markant fra den samarbejdsorienterede tilgang de danske sundhedsmyndigheder har lagt op til frem til nu. For at styrke væsentlige aktørers motivation til at indberette faktiske og potentielle hændelser, anbefaler Danske Regioner, at man gør det let og risikofrit at indberette cybertrusler og hændelser frem for, at aktørerne risikerer strengere tilsyn og pålagte foranstaltninger med "afskrækkende virkning".

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

I forslaget til direktivet er det desuden ikke en tydelig sammenhæng mellem formålet om at styrke cybersikkerheden og de hændelser, der skal underrettes om. Det er utydeligt, hvornår en hændelse er så væsentlig, at den skal indberettes. Danske Regioner anbefaler, at der som minimum udformes supplerende beskrivelser, der tydeliggør og konkretiserer hvilke hændelser, der skal underrettes om.

Forslag til direktivet rummer mange nye opgaver for både regioner og statslige myndigheder med deraf et stort afledt ressourcetræk. Der er behov for at vurdere de samlede konsekvenser af forslaget således, at regionerne kompenseres for de udgifter, de måtte blive påført efter Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT).

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman